

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladvó szerkesztő:

Bánékovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerinti.

Az utolsó utnál.

Kik voltak ők? ... Miért, hogy a hitvallás említésként minden jó magyar?! — Miért, hogy úgy szomjuhozta vérüket a zsarnok?

Életük története felel erre olyképp, mert hősök voltak, hazájuk és szent meggyőződésük makulátlan vértanúi! Mert példájuk a mi szent örökségünk és reményünk a jövőre, hogy a mely népből válságos perciben olyan férfiak támadnak, mint ők voltak, Isten népe, mely élni fog időtlen-időig és megküzd a poklok borzalmával is.

Hős volt valamennyi. Szabadságharconk legényesebb diadalai fűződnék nekik.

Lelkük itt járt. A szellő sutogása, a vihar tombolása, a zivatar s a szélvész dúlása mind-mind az ő szavuk volt, hogy jólétünkben figyelmeztetésünk, kétségbeesésünkben vigasztalónk, elbizakodottságunkban visszaterítőnk, gyengeségünk, puhaságaink közepett acélozónk legyen mindvégig.

S most felkeltek. Lelkünkbe bátorságot, szívünkbe merészséget öntve, felragadtak mindnyájunkat megalódozóan izmainkat, szolozsínát adva szánkba, hogy menjünk, induljunk, ott legyünk valamennyien, nem félve, nem remegve, nem rettegve, rettentetlen bátorsággal, vitézséggel eltelve álljunk oda előbük, akik eddig féktelen gyűlölettel, okatlan vádaskodással, megtorlatlanul szórták szitkaikat e sokat zaklatott, tengernyi vért áldozott és nyomorgatott nemzetre, a világtólól széke elé hurcoltassanak s a magyar nemzet tűz és vérkeresztsége mellett és közepett vonassanak felelősségre mindazért a sok bűnért és galadságot, melyet felelősség nélkül állandón, minden ok nélkül a nyakunkba zudítottak s szívük vértüket, harcosoltak el verítékekkel megszólgált kényerűnk.

Ott áll a magyar ismét Nándor-Fehérvár előtt. Az elhunyt felistenek lelke feltámadt újra, hogy bátorságot, harci kedvet, felelőmet nem ismerő lelkesedést öntsön a lel-

kekbe s vigye, ragadja magával e dicső multtal idekövök, sokat zaklatott nemzetet a nagy, a régen sürgetett s tán utolsó leszámolásra.

Ne féljünk, ne rettegjünk. Acélozza meg szívünket a felettünk élő s bennünket mindenkor gyámolító hatalmas Ur a magyarok Istene.

Itthagytott véreink javszékélese s kétségbeesése ne csüggyessen bennünket, a haza szentsége, utódaink békés, nyugodt jövője legyen lelkünk inspirációja, kiknek imáitól kísérve lépjünk őseink, dicső elődeink megbecsülhetlen nyomdokába s egyetlen szolozsmává alakulva zengjen ajkaink a nagy nemzeti ima: „Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar!”

Ti pedig itthon maradt, könnyező édes anyák s árvaságra szánt apró gyermekek koldusjátok imára kezeiteket s ébredéskor, lefekvéskor küldjétek imáitokat fel az égk Urához, kérvén őt, hogy fegyvereinknek dicsőséget, fiainknak védelmet, s a sok piron-

A jókedvűek.

Írta: Sebők Zsigmond.

Valaki bizalmasan megszúgta, hogy a Piroksa kezét megkérték. Azt hittem, rám szakad a ház. Leszótottan támolyogtam Piroksákékhöz, ahova bejárás voltam. A kertben találtam Piroksát.

— Igaz, hogy megkérték? — kérdeztem remény és kétség közt ingadozva.

Piroksa felém fordította okos, barna arcoskáját és vidám, fekete szemei pajkosan csillogtak.

— Ugy van barátom, megkérték.

— És maga?

Erre mar nem felelt. Félrefordult, barna haján kívül csak a fülét láttam s az nézivaló, helyes jószág volt.

— Mit felelt? Beleegyezett? Ne kínozzon, beszéljeu . . .

— Csak nem maradhatok vén leánykák! — szólt végre halkán.

— Ezerint . . . — hebegtem, — maga mennyasszony?

Mely csönd következett egy darabig. Lesztótt szemmel, mozdulatlanul álltunk egymás mellett, majd Piroksa ismét rám tekintett és kigyulladt arccal, indulatos hangon ezt kérdezte:

— Miért nem kért meg, Józsi, eddig? Miért nem kér meg most? Mire vár?

Az utolsó szavakat már csaknem sírva mondotta. Hangja remegett. Elfelűdött a szavam a boldogságtól s ezt dadogtam:

— Megkérem! Még ma. Eddig is meglettem volna, ha merem.

Hazarohantam és feketébe vágtam magamat. Utközben néhány frázist morzsolgattam, amelyekkel bevezetem majd a nagy lépést, eközben azonban mind határozottabban éreztem, hogy a világ forog körülöttem. Minél közelebb értem a házhoz, annál jobban fogyott a bátorságom. Mikor benyitottam Piroksa ajtajához, aki ügyvéd, alig álltam már a lábamon.

A papa az íróasztalánál ült, izgatottan szántott egy recsegő tollal a kek papir lapon. Kétázer jónapot kívántam és háromszor köhintettem amíg észrevettem.

— Szervusz öcsémuram! — szólt föltekintve az írásról. — Új le. Mivel szolgálhatok?

— Életbevágó lépés vezérelt kedves bátyámhoz, akit úgy ismerek, mint boldogult apám legjobb barátját . . . — kezdetem ünnepies hangon, melyet azonban szinte elfojtott izgatottságom. A roppant kalamáris körül vezetett táncot jártak a vaskos tollszárak és a patriarkális ludtollak.

— Életbevágó lépés? — kérdezte sajtáságos merev hangon. — Szép. Hát ki akarsz beporolni?

A váratlan fordulat teljesen kizökkentett sodromból.

— Porolni? — hebegtem. — Senkit.

Leendő apósom azzal a félig könyörgő, félig emberevő tekintettel nézett rám, amely azoknak a sajtásága, akikben nagyon dolgozik valami elfojtott düh.

— Hát akkor mit akarsz velem édes, kedves öcsém?

— Családi ügyben jövök . . .

Be sem fejezhettem a mondatot, közbevágott:

— Családi ügy? Hát rám tartoznak a családi ügyek? Hát van nekem a családi ügyeimbe bele-szólásom?

— De ez az ügy mindenesetre bátyámra tartozik. Erre fölkelte és részvétellel nézett rám.

— Öcsém, te még fiatal vagy, te ehhez még

Ha egészen biztos akar lenni abban,

hogy tényleg a valódi „Osram”-lámpát kapja, úgy már a vételnél ügyeljen arra, vajjon az üvegkörtebe az „OSRAM” név be van — e marva. — E védjelzés nélkül „Osram”-drótlámpa nem kerül forgalomba. —

Valódi Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos műszeknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. —

Magyarországi képviselő brenszettel esküvel: Pinger és Fia. Budapest, VI., Hajós-utca 41. sz.

ködés és szegyekezés után sikert adva babérrel, győzelemmel jöjünk vissza onnét, hol a halál megszokott ismerős s ahol a bosszúallas istene kérlelhetlen haraggal osztja irtózatoss csapásait.

Jó lelkű ismerősök, édes magyar testvérek, akik e boni tüzhely megvédésére itthon maradtak s akik a sors kedvezése folytán kedvezőbb anyagi körülmények közé jutottak, tárgyátok fel sziveiteket, nyíljon meg lelketek s erszényetek, vegyétek pártfogó gondjaitokba az itthon maradtakat s a hiányzó atyai szeretetet pótoljátok mindazonáltal, kik imádkozva, lelkeikben ott kísérik szeretetüket a csatamezőn, hol a halálhörgés, siralom közepett annyi sóhaj száll és felé éretünk s e sokat szenvedett magyar hazáért.

Isten, te pedig ki annyiszor mellettünk állottál, ne költözz el e nehéz órákban tőlünk, éldeve borulva könyörgünk, állj mellénk s légy közöttünk; áld meg népedet, segítsd fegyvereinket, sujtsd elieinket, hozd vissza véreinket, hogy a győzelem után ismét egyesülve egy szőlőzoma szálljon Iatalmas trónod felé: Magyarok Istene, mindenek vezére légy áldott ott fent, költözz közénk megtévedett fiadhoz. Amen.

— A Kotori takarékpénztár r.-t. a betétek után kamat-lábat 1914. július hó 1-étől $\frac{1}{2}$ / $\frac{0}{10}$ -ra leszállította.

nem értes. Ha családi ügyekről akarok beszélni, eréd a feleségemhez. Nekem semmi közöm a családi ügyekhez.

— És ... beszélhetek most vele?
— Igen, őh igen, kedves öcsém. Most éppen jó kedve van!

Jó kedve? No, ez szépen bíztát. Elszontyolodva fordultam ki a szobából s leballagtam a kerbe. A padon már várt Piroška, akit elérimitté gyszós ábrázalom és szememre huzott kalapom.

— Nos? Igen? — kérdezte.

— Nem!

— Nem egyeztet bele?

— Azt nem mesdialtom.

— De hát az Istenért, mi történt? Miért vág ilyen kétségbeesett arcot, Józsi?

— Talán rosszkedvű a papa?

— Nem, hanem a mama jókedvű.

— Nos, és?

— Azt mondta a papa, hogy menjek a mamához, azzal beszéljek családi ügyben.

— Helyes, hisz ez nagyon jól van! Menjén azonnal a mamához.

— Ma nem merek. Majd holnap ... vagy jobb lesz holnapután ... vagy talán a jövő héten.

— Hogy is ne! Csak maradjunk a holnapnál.

Ebben maradtunk. A huszonegy óra alatti csaknem megölt a bizonytalanság. Másnap csakugyan beállítottam a mamához, aki délelőz, impozáns asszony volt és e percben úgy járkált a szobában, hogy lépésétől döngött a padló és a szeme villámlott.

Illedően kezelt esékoltam. Hidegen engedte azt megtörténni.

A háború szükséges.

Ez a rendkívül igaztós s félelmetesen érdekes felkiáltás zúd végig az öreg monarchián! Óreg tapasztaltak kétséggel huzzák föl ősz szemöldöküket s buzva-vontatottan válaszolnak: „Lehet, nem tudjuk. De hogy nem sokára kell valaminek bekövetkeznie — bizonyos!” A fiatal gárda tudós óriásai morészobek, de annál kevésbé higgadtak: „Kell a háború” — mondják. Ám az indoklásas eme vakmerő kitételeknek nem tárgyilag, mert vagy a szenvedély, a bosszúvágy lángoszlopa ég vérpirosan — hirtelen szavaikban; — vagy pedig a politikai rövidlátásukat bizonyítják önkéntelenül, — a helytelen nézőpontból tekintett perspektívából.

Kell-e háború? Ez a komoly kérdés! Próbáljunk, kísérleljünk meg a kétségkívül nagy horderejű kérdésnek higgadt tárgyilagoss választ adni!

Mai nap, mikor — mint mondják, vagy inkább mint én szoktam mondani — dul-fal a kultúra s monumentális erkölcsi és fizikai óriásokat teremt, — bizony, bizonyos elleneszuval s fölünyes sajnálkozással tekintünk arra az embertársunkra, aki háborút kiált — a vértől félve reszkető kultúr magunk közé s azt hiszem, hogy nem is igen akad ember, ak' n a kultúra mára csak egy keveset is fogott, hogy vért, háborút s ezer, veszedelmet óhajtana. — Ez természetes!

Van azonban egy mondas, amely talán éppen most nagyon aktuális. Ha békét akarok, viselj háborút! Gondolkozunk egy keveset s talán megismerjük mindazokat az okokat, amelyek belőlünk kikényszerítik ezt az elhatározást, hogy a háború mellé álljunk.

„Ha békét akarok, viselj háborút”. Ó milyen igaz ez! S milyen szomorúan igaz ez!

Miért igaz ez? Mert élni kell!

Manapság az embert nem a személyes bosszú, vagy vérdüh viszi az ilyen borzalmas konkluzióra, hanem egyszerűen az s szánalmas körülmény, hogy

— Hozta Isten! — mondotta. — Jól tette hogy eljött. Piroška is itt lesz tüstént.

Hohó, gondoltam ez elég jól indul. Nekí rugtattam

— Azt, a mi engem idevezetett, talán sejtí, nagyszágos asszouyom. Megengedi, hogy nyíltan beszéljek?

Szaját biggyesztette keserűen.

— Megengedem-e? Neveltséges. Maga talán azt hiszi, hogy törődnek azzal, megengedek-e én valamit, vagy sem?

— Hogy én ... hogy azt dadogtam.

Homlokomat kiverte a forrász. Szépen vagyunk itt is. A mama is észrevelte zavaromat, mert nyájasabb hangon ezt mondotta:

— Nos, hát mi közlendője van?

Ujra neki fohászkoztam, de alig értesült arról, hogy valami családi ügyről van szó, közbevágot:

— Kérem, ez a férjemet tartozik. Ó a család feje.

— De ... hebegtem.

— Kérem, csak tessék a férjemhez fordulni. A szobájában megtalálhatja. Most ugyis éppen jó kedve van!

Nekem is elég volt unyi. Kétségbeesítő helyzet! Kítlő kérjem meg hát Piroška kezét, ha itt örökké jó kedve van mindenkinek?

Piroška ismét izgatottan várt.

— Mi történt?

— Semmi.

— Semmi? Hát ma sem kérte meg a kezemet?

élni akarunk. Émezz az élniakarás ép ugy van beoltra az egyes gondolkodó, vagy nem gondolkodó emberbe mint a tömegokba. Az érvelés ugyanaz, csak a konturok nagyok az okadatólos vázlatlan.

Anní történelem-statisztikái tudásunk valószínűleg van, hogy belátsuk, hogy most sorosak a germánok az — eltűnésben, a pusztulásban. Azt is tudjuk, hogy a szlávoké a következő érvényesülési joga. A germánok most fénykorukat élik s még soká éltetik ha — hogy rövid és komisz legyek — elpáholják a szlávokat.

Mi a monarchia lakosai másként nem is gondolkodhatunk, minthogy a germánok s így a magunk győzelmét kívánhassuk. Mert ha addig várunk, míg a szlávok (főképpen az oroszok) megerősödnek s a balkán népek is újból talpra állanak, hát annak a reményét is elvesztjük, hogy győztesek lehessünk. Mert az a pár évtized, amely a szlávoknak a művelődésére kell, nekünk éppen elég, hogy a kultúr — Nyugat biztos szárnyai alatt — perverzekté legyünk s erőtlén, akaratlán s főképpen csak a saját számláinkra nézve — degenerált korosokká „fejlődjünk”.

Nekünk okvetlenül egy majdnem halálos csapást kell mérnünk az egyetemes szlávokra, hogy őket vagy ötszázézer esztendőre visszahajtsuk s tőlük nekünk nagyon kellemes s kényelmes kereskedelmi szerződéseket kieroszakuljunk!

Gyilkos politika ez — elismerem, de jogos — ezt követelem! Mert teszem azt, van egy szákmány, amelyért két állat vereszkék. Ha az egyik állat megöli a másikat, a „felebarátját”, éllhet; mert a szákmány az övé marad! Mi emberek, országok, nemzetek, fajok, egy cseppet sem vagyunk s nem is lehetünk jobbak, mint a példabélti gyilkos állat, — bármennyire is poroz bennünket a kultúra hódító de nem győztes) istene!

A Nyugatnak direkt létkérdése a háború! Mert ha mást nem tesztünk, csak a Hága felé néztünk s nézünk, mint mondják el a világszónokok — kétségkívül ragyogó beszédjeiket s a Béke anyaga nem telepszik meg a történelmi büneiért felelős Kurups

— Lehetetlen, Piroška a maga kezét megkérni, mert most már a mamának is, a papának is jó kedve van.

— Olyan nagy baj az, ha valakinek jó kedve van?

— Hja, néha ...

— De már most mit csináljunk?

— Az én leleményességem véget ért.

Piroška indulatosan toppantott a lábával.

— Maga gyáva!

— Az bizony meglehet.

Valami nagyon megható lehetett az arcom a beismerés alatt, mert Piroška elérékenyedettt. Hozzám simult. Féltéken fölézett reám. A szobában volt egy kakuk óra s a kakuk éppen szólni kezdett. Az ablak alatt volt egy rózsásó, egy kinyílt teljes rózsás éppen ránt mosolygott. A fejtűk fölött függött kalitkájában egy rasbadár, az éppen csatogni kezdett. Átkaroltam Piroškát és magamboz vontam, ő vállamra hajtotta a fejét. Oly szép volt sápadt, önfeléd, szerelmes arca ...

Ebben a percben kinyílt az ajtó és látható ló a jókedvű mama alakja rajta.

Most is csodálkozunk Piroškával azon, hogy elviselték azt a vihart, amely e jelenetre fejünk fölött elvonult. Piroškával, az én kis feleségemmel, akinek különben — most szintén éppen jó kedve van

bányatolt földjén, — a szlávok föltámadnak a kívá-
nok minket (telejden nyughelyünkből), elkergetnek
aszaltunk mellől.

Egyben pedig már leszámolhatunk volna a
törtélt szlávokkal: az annexió idején, amikor az
ország kisdá jászolt az alacsony termelt japánokkal.

Most van egy igen előnyösen kínálkozó alkal-
lom, most ki vannak merülve a balkániai s elég
dolgot akadna egymás között. Az orosz most még
nagyon nehézkedve — vasúthiánnyal szigoritva;
nemzetiségi fogásokkal alaposan megpegékelve. Job-
ban mint a sok nyelvű monarchia!

Ha idét engedünk a nagy medvének, hogy
kibujon rejtekekből, — nagy felfordulában létesen
szomoru részünk!

Mit gondolnak? Mit méltóztatnak gondolni?
Nem volna-e jobb a hatalmas, a nagy, a fehér med-
vét akkor agyonütöni, amikor az — téli álmát alussza?!

Géogy Ede

HIREK.

— **Kinevezés.** Mint megbízható forrásból
értesülünk a helybeli állami elemi népiskolánál szerve-
zett új tanítónői állásra a vallás és közokt. mi-
niszter ur Jägerné Peltz Idát nevezte ki, kit öröm-
mel üdvözöltünk körünkbe s aki eddigi gyakori hely-
lyettesítéseiével erre valóban részesülgett.

— **Az izraeliták imaházában** a szombati
istenhitészetel keretében Neumann Ede főrabbi haza-
fias szép beszédben foglalkozott a jelen háborus ese-
ményekkel, Isten engedelmet kérve, hogy amiként
honfoglalás alkalmával megsegítette fegyvereiket
igy a most is igaz és jogos ügy védelmében meg-
segíti a magyarság fegyvereit, megáldja s megvédi
a hadba induló vitézeket.

— **Kivándorlási adatok 1913-ból.** A
belügyminiszterium nemrégiben ismertetett nyilatko-
zatához hivatkozott a jelen kivándorlási biztosi
hivatal adatyjteményét beössesa a Kivándorlási Taná-
cs tagjainak rendelkezésére. A hivatalos kimutatásból
most már megállapítható, hogy 1913-ban a magyar
birodalomból összesen 118.470 lélek vándorolt ki
Amerikába és ezek közül 78.020 igazolt volt. A
jogtalan kivándorlók száma tehát 40.450. Az északi
kikötőkön át összesen 93.461 kivándorló távozott.
Ezek közül uttvelével 55.830, uttvelél nélkül 37.831,
tehát az egészen 40 százeleke. Ezek a jogszulatlan
kivándorlók majdnem mind katonakötelesek voltak.
Az elsőködséit legényeket természetesen a leány nép
is követi egyre növekedő rajokban. Igy 1913-ban
uttvelével háromszor annyi hajadon vándorolt ki,
mint nőlen ember. Ez az áramlat magyarsza meg
azt, hogy az 1910. évi népszámlálás alkalmával
430.000 női családtaggal kevesebbet találtak a falusi
tűzhelyeken, mint is évről ezélt.

— **Hol hálnak a bevonulók.** Rosszul eső
érzéssel néztük, hogy a bevonuló katonaság nagyrésze
a hely szűke miatt a szabad ég alatt töltötte az éjjelt.

Most azonban immár nagyrészeteket Kiskaniszsán
mászárszöket pedig, a helybeli iskolák s egyéb helyi-
ségek üres termeiben fogják elszállásolni, hogy leg-
salább kipihenhesék magukat s ne kelljen már itt
megkezdenni a szenvedéseket, amikből a herctéri
amúgy is bőven kifog jutni a részük.

— **Az élelmiszerek drágulása.** A háboru
szelo még alig érintett bennünket, élelmiszereinkünk
s különösen pékjeink egyik másika iszonyu gyorsan
s teljesen indokoltanul érezteték a közönséggel.
Akkora személyeskedés sötve, hogy azokat ártan
a kuleslyukon dobálhatják be, a kenyér árát pedig
szintén felszöktették.

E szorolás ellensúlyozására városunk polgár-
mestere nagyon helyesen a tegnap délután tanács
ülést hívott egybe, mely alkalommal a tanácsközség
folyamán az uszora elleni intézkedések megbeszélte-
tek s még ma vagy holnap életbe léptetnek. t. i.,
hogy az árak árai megállapítanak s az oktalán és
indokolatlan módon szorol árusítók a legszigorub-
ban büntessenek, — nohogy megtörténjék itt is,
mint a vidéki kisebb provinciákban megtörtént, a
felszöcskített vásárlók az illető szorolónak mindenét
szétzúzzák

Itt helyén valónak tartjuk szintén megemlíteni,
hogy vendéglőseink egyik-másika egy-egy tojásért
20 fill., egy-egy pörköltért 2 koronát szántott a
bevonult katonáktól. E hallatlan uszora ellen szintén
helyén való volna, ha a hatóság szigorúan intéz-
kedne s az ételcímek árjai a vendéglőkben is ki-
figgesztetnének.

— **Hány ló van Európában?** A vasut,
a villamos, az automobill és egyéb különböző gépek
feltalálásával az a nézet kezdett elterjedni, hogy a
ló a közel jövőben nélkülözhetővé lesz. A modern
technika buzgalmas fejlődése azonban a lovak szá-
mának némi csökkenésével nem áll arányban. Ezek
alapján nem remélhető, hogy a ló a közel jövőben
csak mint múzeumi tárgya szerepeljen. A statisztikai
adatok a legjobbban bizonyítják annak az állításnak a
valódiságát, hogy a ló még sokáig nélkülözhetetlen
marad még a gőzzel és villammal dolgozó modern
kultúra számára is. Európa egyes államainban a lovak
száma a következő: Oroszország 24,803,872. Német-
ország 4,345,047. Franciaország 3 millió 197,729,
Magyarország 2,350,661. Anglia 2,243,724. Ausz-
tria 1,802,748. Olaszország 925,878. Románia 864,324,
Svédország 586,089. Spanyolország 546,035, Bul-
gária 538,271, Dánia 535,016, Belgium 253,229. A
felsorolt számadatokból kitűnik, hogy 45 milliónál
több Európában a lovak száma.

— **Malacok az állatkertben** A majomház
előtt levő „állatodva”-ban néhány nap óta négy
apró, vöröszínű malac látható. Sokan megcsodálják
ezeket a malacokat a kiváncsi nézőkérzőknek arról
vajon micsoda fajtaból valók?

A kis malacok egy nagyon ritka, régi magyar-
országi fajtaból származnak: ezek az ugynevezett
szalontai vörös disznók. Az állatker igazgatósága
régem meg akarta szerezni ezt a fajtát, azonban se-
hogyszem tudott hozzájutni. — Vegre karácsonykor
Sándor János v. b. t. t., belügyminiszter ur kolozs-
megyei birtokáról ajándékba kapott egy párt az
állatker.

Ennek a párknak van most négy kis malaca,
amelyek mindenkinek feltűnnek, különös rézvörös
színükkel. Az állatker igazgatósága a többi kis álla-
tok közé, az állatodvába tette ki a kis malacokat s
jutt — mint említettük — igen sok bámulóknak akad.
Ez a fajta még ötven évtizeddel ezelőtt is nagyon
el volt terjedve Magyarországon, azonban utjában az
angol fajták majdnem teljesen kiszorították. Most
már csak Kolozs-, Bihar- és Szilágy megyében talál-
hatók, de itt is csak a legapróbb és legelégutottabb
falvakban. Különösen a kultúrdi látogatóknak tünik
fel ez a fajta, mert Magyarországon kívül sehol a
világban nem található.

— **Osak világos dohány lesz forgalom-
ban.** Beavott helyről való értesülés szerint a do-
hányjövendeki igazgatóság olyan határozatot hozott,
hogy a jövőben csak világos dohányt bocsát köz-
forgalomba. Erről a határozatról értesítették az állam
valamennyi dohánygyárat. Barna dohányt az igazga-
tóság csak külön kérelemre fog kiadni.

— **Óvatosság az ótkoronás ezüstérme-
k elfogadásánál.** A vidéki postahivataloknál befize-
tett pénzek között utjában ismét több 5 koronás
ezüstérem hamisítványt találtak. Az éremhamisítványok

magyar veretűek 1900 évszámmal — antimon (Brittania-
fém) készülték s bár eléggé sikerűtek, mégis a
valódi pénzdaraboknál könnyebb súlyuk (az egyik
fajta hamisítvány 25 gr. helyett 17.130 gr., a má-
sik fajta 17.400 és 17.500 gr.) tompa csengésűek,
valamint azáltal ismerhetők fel, hogy szélirataik el-
mosódtak.

— **A Divat Újság** minden hónapban köze-
re jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negy-
edre postán való szűkölközéssel két korona husz fillér.
Előfizethető legelőször a kiadóhivatalból intéz-
tet postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhi-
vatala Budapestben, VIII., Rókk Szállás-utca 4. szám
házban van.

Köszönetnyilvánítás.

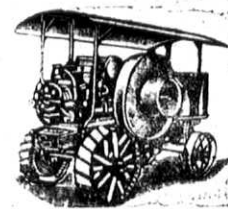
Mindazoknak, akik felejtethetlen
szeretett férjem, illetve édes atyánk el-
hunytja alkalmával nagy fájdalomunk
enyhítésére siettek, ezúton is mély
köszönetünket fejezzük ki.

SAMU CSALÁD

Gyermeiknek nem adok éles-
tővel készített tésztaikat, férjem, ki gyer-
mekkoros, határozottan ellensége az
ilyeneknek. Míuthogy azonban a kicsi-
nyeknek a tészta kell, lepényt, tortákat
s feljutat Dr. Oetker-féle sütőporral
készíték nekik. Vacsorára gyermekeim
tejből és tojásból puddingot kapnak,
mint a kitűnő Dr. Oetker-féle pudding-
porokkal készitek el, vagy pedig érem-
t Dr. Oetker-féle dibona-éremporral.
Változatosság kedvéért kicsinyeimnek
időközönként Dr. Oetker-féle vörös
darát adok, mi egy kitűnően frissítő
utóétel. Mindezen ételek izletesek, ta-
pálós és last not least voltak daadra
alkók.

I.

A legjobb és legmegbízhatóbb

magánjáró Motorszöplökészletek
magánjáró Kötörögépek
magánjáró Fafűrész és Hasítógépek
Benzin- szivógáz és nyersolaj-motorok,
Malomtorozeszek,
MOTOROSEKÉK,
melyeket teherszállításra es csöplésre is lehet használni.
KELLNER ÉS SCHANZER
BUDAPEST, KÁLMÁN-UTCA 3. SZÁM.
Osak komoly érdeklődéseket kérünk.

SZAVOY-SZALLODA

BUDAPEST, VIII. JÓZSEF-KÖRUT 16.

Modern szálloda újonnan berendezve: légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában, lift éjjel-nappal

RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetés alatt.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától fűtés, világítás és kiszolgálással. — A szobák feltétlen tiszták.

Hosszabb tartózkodásnál engedmény. — Újonnan bevezetett Penzió-rendszer, napi étetés 4 koronáért. — Napi háromszori étkezés. — HAVI SZOBÁK 80 KORONÁERT.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratorium és tanműhelyekkel kiegészítve

Elektrotechnikai és gépgyártási technikai tanintézet

mindazoknak, kik magukat elektrotechnikusokká (gyári hivatalnokoknak stb.) elméletileg és gyakorlatilag két évfolyamon át óhajtják kiképeztetni.

Felvételi életkor: 14-től 20 év. Előképzettség: 4 közép, polgári, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az Igazgatóság: Pozsonyban Széchenyi-utca értesítéseket, prospektusokat stb. szétküld és közelebbi felvilágosításokat ad.

Legjobb, legolcsóbb
SZÖLLŐMOLY-
IRTÓSZER a
„KOCHILLIN”

- Mert
A KOCHILLIN nem csak az élő kuckakat öli meg de a petéket is, a molypillét pedig a további peterakástól elriasztja.
A KOCHILLIN teljesen mérlegtelen, az emberi szervezetre ártalmatlan, a permetezés minden övintézkedés nélkül végezhető.
KOCHILLIN-nel minden időszakban, az időjárásra való tekintet nélkül lehet permetezni.
KOCHILLIN nem góti el a szegze fűrtöket (mint pl. sokszor a nikotin.)
KOCHILLIN nem piszkolja be a fűrtöket (csemege szőlőnél fontos.)
KOCHILLIN a szőlőnyomól szőlő pókhálószertől fonalakait oldja, a fészket elpusztítja és a fészkekben levő hernyót megöli, így a legrejtettebb helyekre is behatol.
A KOCHILLIN Iszatharmat (Óidum) ellen is hathatos védelmet nyújt.
KOCHILLIN jól tapad, így a fűrtöket allandóan védi.
A KOCHILLIN 1 kgr.-os csomagokban, kemény tegla alakú dobozokban állítatik elő. 2 évig is állni emelkül, hogy ható erejéből vesztessen.
A KOCHILLIN vízben könnyen oldódik, utaleket nem hagy, így a permetező csapat el nem szárad.
Ára kilogrammonként 4 kor. Egy holdra 3—4 kg. elegendő.
Megrendelhető és bővebb felvilágosítással szolgál: a **Gabonakereskedelmi r.-t.**
Kochillin osztályánál
Budapest, V., Nádor-utca 20.
Viszontelárusítókat kerestük.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

DARUVAR

DÉLVASUT FÜRDŐ DÉLVASUT
ÁLLOMÁS ÁLLOMÁS

Vasas és iszaphőforrások 34—50° C.

Fangó gyógykezelés. Hidegvizkúra.

Szénasavas nap- és légfürdők.
Szabadban való fekvés.
Méréselt áruk.

Prospektussal szolgál a
Füüdőigazgatóság Daruvár, Slavonia. —
Füüdőorvos: DR. SCHUKKER.

Aspirin

tabletták

:fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapítószert: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetileg csomagolásában csövenként 20 tablettát 0,5 g 1 kor. 20 fill. ért kaphatók. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin azó védjegyzett, tehát a törvények szerinti, más cég nem: jogosult készítenie Aspirin-felvételre.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedurú valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszertárban kaphatók

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Nagykanizsán kapható: **GELTSCH** és **GRAEF** drogeriában, **REIK GYULA** gyógyszer-tárában, valamint **JÓZAN GÉZA** illatszertárában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest. VIII.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona, 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő:
Bánkeovich János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Emberhiénák.

Élelmiszeruzsorások.

Sok ajakról fakadt hétfőn ez a felkiáltás: hála Istennek! mikor a hatóság plakátjai megjelentek, amelyek a liszt árakat szabályozták. Örömmel üdvözöljük ezen nemes határozatáért városunk vezetését, hogy ezen intézkedésével véget vetett azon szeretlen uzsorának, amely a közönség kizsákmányolására már indulóban volt. Ideje volt, hogy ez az embertelen szándék meggátoltassék.

Kulturállam vagyunk. De szégyenfoljia ez kulturánknak, hogy manapság, mikor nemzeti létünkért s anyagi boldogulásunkért folyik a küzdelem, az itthon maradt kereskedőket meg kell rendszabályozni, hogy a hadba vonuló honfitársainkat szípolozó erejük ellen megvédelmezzék. Azok, akik mindannyiunk boldogulásáért s békéjének megteremtéséért mennek vértüket feláldozni, azon

tudattal mennek el tőlünk, hogy silány, önző és haszonra törekvő emberekért mennek tűzbe, kik a helyzetet kihasználva, még a mindennapi kenyérnek is felemelik az árát.

Egész sorát mondhatnánk el a lábrakapott visszaéléseknek s ajánljuk ezen sorainkat városunk hatóságának figyelmébe.

A korosmákban négyezerest árt követelnek egy tányér kocsonyáért, kávéért és a sörért. Hallunk olyan rettenetes zsákmányolásokról, hogy szégyeneljük, hogy ez nálunk történik. Hol van tehát az a lármás, tüntető hazafias érzés, amelynek ajándékkal kellene ellátni minden bevonuló hazafit, akik lelke sedéssel hagyják el a családi tűzhelyüket, hogy nemzeti jobb létünkért menjenek vértüket ontani? Hol van?

A kizsákmányolásban és az élelmiszeruzsorában nyilatkozik meg! Leluhzni még a bórét is annak a vidékről bevetődött hadkötelestnek, ez az áldozat egységes részéről a megtámadott hazaozlárán! Nyereszkedés a

nyomorgó családtagokon, akiknek kenyérkeresője elment a hadba.

Látunk e arra irányuló törekvést, hogy a kereskedők önmaguk jönnének össze s tennének engedményeket, amelyeket az idők viszontagsága nagyon indokoltá s jogosá tesz? Erre nincs példa! De hogy a hatósági intézkedés ellen folyik az elégtelenség, azt minduntalan halljuk. Még a nevekkel is előállunk nemcsakára!

S két nappal előbb mi történt? A bevonulók holmiját eldobáltatta egy ember a kirakata mellől. Pedig azok a csendes emberek nyugodtan ültek ott s várták türelmemel, míg rájuk kerül a sor a Polgári Egyletben a jelentkezésnél. Így fizet a hazafiai hála! S különös-e akkor, ha kifakad türelméből a bevonuló csapat és érezhető érvekkel tanítja az állatias érzésű embert arra, hogy edes mindannyiunkért folyik a háború, tehát ne legyen belelenség az, akinek az uszora helyett a segélynyújtás lenne a kötelessége.

Borbála.

Irta: Frieber Lajos

Nagy volt a szegénység Kovács Lőrincék házában. A múlt tavasz óta (amióta házuk leégett) senki sem látta őket vidáman. Pedig Lőrinc bátyánk — azt beszélik — azelőtt állandóan jókedvű volt és sokszor kirugott a hámból. A tűzvesztés után azonban nemcsak az ingatlanától és értékes eszközeitől fosztotta meg, hanem leégett arról az örök derűt és helyette a gondlottság ráncait véste bele.

Egyetlen-egy kincsük volt csak, egyetlen leányuk: Borbála Szőke, aranyos haja, tiszta, bársonyos orcája, szabályos vonalú csodaszéppé tették. Olyan volt, mint egy Madama. Aráról bájos szerénység és szelid jószág tükröződött le.

A múlt héten jött meg a városból, ahol befejezte tanulmányait és mint kész tanítónő, várta, hogy megfelelő állást kapjon. De nem volt szerencséje. Ő is azokhoz a szegény tanítónőkhöz tartozott, akik nem rendelkeztek a siker legbiztosabb eszközével: a protekcióval.

Stegény szüleinek azonban, hogy megnyugtassa őket, mindig azt mondta, hogy oly sok helyre hívják azt sem tudja, hogy hova menjen. Sokat szomorkodott, sokat sírt, mert látta szüleinek keserves tengődését és tudta, hogy milyen hivatás vár rá, akire annyit áldoztak, hogy kitanulhasson.

Egy napon gondolt egyet és elhatározta, hogy felutazik a fővárosba, ott majd csak akad valamilyen állás, nem bánja, ha nem is tanítónői állás lesz, csak megfizessék a munkáját. Édesanyja ép a kertben öntözgetett, amikor Borbála félútken megszólitotta: Édesanyám, van már állásom és egy hét múlva elutazom! Az anyát meglepték a leány szavai és kíváncsian kérdezte: Hát aztán hová? Pestre! volt a rövid válasz.

Pestre? ! Ez a szó lidércnyomásoként hatott a szívére és lehorgasztott fővel nézte a szép virággyagykát. De csak nézte és nem látott semmit, mert az este egészen máshol járt Beloképzelte leányát a cifra fővárosba és hírtelen eszébe jutott minden rossz amit a pesti életéről hallott.

Borbála szólanul némán bámult maga elé és szeretet volna hírtelen elszaladni és meg nem állni soha, itthagyni az egész világot.

Az anyának köny tódult a szemébe és zokogásban fakadt ki:

— Nem ... nem ... inkább maradj csak ... dolgozzunk együtt ... itthon.

Borbála kiegyenesedett, titokban letörölte a szemében megcsillanó könnyecskéket és logyözve érzelmet, bator hángon felelt:

— De édesanyám ne féljen semmitől. Én sok pénzt fogok keresni és küldök magunknak is és szépen megélhetünk anélkül, hogy fáradoznunk kellene. Tanultam eleget, most itt az idő, hogy pénzre váltsam föl tudásomat!

A párbeszéd itt felbomlott, mert a kerítésnél megjelent Kovács Lőrinc szikár alakja és átkiáltott: „Anyuk, gyere hamar, meg te lányom, vendégünk jött! Nem hiába mosdott reggel a macska. meg is jött a vendég, meg pedig a Pista öcsém. Milyen uri gyerekek lett belőle!”

Az anya és leánya hamar elpalástolták elbábi beszélgetésük hatását és gyors léptekkel haladtak a keskeny kerti-uton.

Borbála utközben letépett egy duplaszögfűt, majd hamarosan a gádornál termelt anyjával együtt,

Osram dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel ég

De az elszállásolás körül is súlyos bajokat látunk!

Mennyi üres lakás van a városban. Három és ötszobás lakások állnak teljesen üresen. S mégis a jelentkező hadkötelesek javarésze a szabadban, az utcán s a tereken kénytelen eltölteni az éjjelt. Pedig nem esnék baja azoknak a lakásoknak, ha bennük egy-két éjjelt nyugodtan töltenének el azok, akik az otthon kényelmes nyugodalma mindannyiunk boldogulásáért hagyták el!

Mennyi jogos panasza és szomorú tény ez! Csak egy kissé kell kinyitnunk feleinket s meghalljuk az elégedetlenség idevágó hangját, a mely a lelkesedés szavait is felülmulja.

Mi bizalommal várjuk és kérjük városi hatóságunk ide vonatkozó határozatait és energikus intézkedéseit. Ne szerezen most senki jogtalan és igaztalan nyugodt, amikor annyi sok ezer honfitársunk legdrágább tulajdonát, életét kockáztatja a hazáért.

Erős intézkedést ellenük! S vissza a derest, a kikötést, a megszegyenítést, hogy a példától megreményljön mindenki s ne kövesse el a rut kibágást.

Mindenfelé áldozat és segélynyújtásról beszélnek jobbaink széles e hazában s mily rutul hangzik ugyanakkor, hogy ezreknek áldozatkészsége mellett ilyen szomorú tényekről is kell írunk!

Ott állt a vendég, akinek éppen a vállát veregette Lőrinc bátyánk,

Tóth István (ugy hívták a vendéget) szép szál legény, vagy inkább már fiatal ember. Szülei a szomszéd faluban laktak, anyja már régen meghalt, atyja pedig a mult télen. Így aztán nem volt neki hazája. S a sors előlta egyik erdélyi faluba, ahol mint segédjegyző működött, mindenkinek a teljes megelégedésére. Erős, egészséges ember volt, beszédén meglatott a tanulás hatása, de kiejtése magánviszele a falusias jellegét.

Miután Őrsze nénjével elintézte a viszonzatlás örömeinek a kifejesését, Borbála kezét érezte a kezében. Rövid kőszorítás és a kezekkel együtt a szemek is találkoztak, Pista már két éve nem látta a leányt és nem győzött eléggé csodálkozni annak szépségén.

Csakhamar beszédbe elegyedtek. Borbála nem beszélt sokat, de mindig okosan és hangjából melegség és őszinteség áradt. A fiatal ember azonban bánatosnak találta ezuttal a leányt és mindjárt meg is jegyezte:

Borbála, te ma nagyon szomorú vagy, aminet veszem észre. Téged valami bánít; valami nyomja a lelked. Csak nem szerelem van a dolгодban? . . .

Borbála, akit eddig is hádegen hagyott a „szerelem” szó, most sem jött zavarba, hanem őszinte szavakkal előadta bánatának igazi okát.

Oh! — mondja szemét leostve, szép csengő hangon — a szerelemnek bármely családosa sem tehetne engem oly boldogtalanná, milyen vagyok! Mar igazán mindenre gondoltam, még a (hangja el-lyágyul) halálra is!

Pista vastörnémele ellenére is előzékenyült a panaszos szavak hallatára, pedig érezte, hogy most itt van az a perc, amelytől annyira félt, mint semmitől az életben.

Reméljük, hogy még a visszaélések kezdetén öntudatra térnek azok, akik megfeledekezve magukról okot adtak ezen sorok megírására!

HIREK.

Fáradt vagyok.

Fáradt vagyok . . . körülfelhőzzenek

Éltem komor, borongó képei . . .

Öreg vagyok . . . már látom is göröngyös,

Mély síromat felém közelgeni!

Tördelt panasza két sírom szélről . . .

Ki sírat engem, édes Istenem?

Te vagy, te vagy, hisz' más ki is lehetne

Én mindenem, jószágos hitvesem!

Kuszkai a sír mindegyre közelebb:

Megismerem ajkad síró szavát,

Megérzem a szívem fölé boruló,

Könnyharmatos virágnak illatát.

Csak addig éljek, míg terölad én

Elmondhatom minden dalom',

Míg ennek az ujerkölcösü világnak

Nagy lelked őz kincsét kitarhatom.

Kis gondolkodás után így szölt a leányhoz:

Borbála, én áttítom a te helyzetet és segíteni akarok rajtad! akarod?

A leányt láthatólag meglepte ez a fordulat és hirtelen boldognak érezte magát.

„Hát van valaki mégis, aki engem meg akar menteni?” sóhajtott magában. Beszélni akart, de szavai érthetelenné váltak az igazatagságtól. Sejtette, hogy miről van szó.

Igen — folytató Pista — csak töled függ minden Én szeretek és elveszek feleségtől. Ha nem-et mondasz, boldogtalanná tesz engem is, ha pedig az enyém léssz, boldoggá teszel, mert igaz, színtiszta szerelemmel szeretlek! Ebben a pillanatban elképia Borbála kezét és boldogan szorította ajkához. A leány, aki ebben a pillanatban még szebb volt, mint máskor, olyan lett' mint a tiszta reggeli harmat. Ő is kezdte érezni Pista iránti vonzódását és megadással simulott annak karjaiba.

Pista érezte, hogy az életének legboldogabb pillanata, mert tudta, hogy nyert ugye van a leánnyal.

Kiboutakoztak egymás karjaiból és Pista nyugodt ábrázattal lépett Lőrinc bátyja elé, aki eközben — magukra hagyva a fiatalokat — feleségének segédkezett a majorság etetésében és így kiáltott fel:—

— Lőrinc bátyám tudja-e mi újság? (Anélkül, hogy feleletet várt volna, mindjárt folytatta.)

Ha kendiek is úgy akarják, meg az Isten is, Borbála a feleségem lesz. A leány beleegyezett.

Kovács Lőrinc nem szeretett semmit sem el- birtlenkedni, de erre mégis kész volt a felelettel:

Hát tudod ősem, az igazat megvallva, a lányomat minpig neked szántam, mert ismerlek, hogy jóvalta ember vagy. Nem állok tehát utjába a boldogságodnak, legyen tied a lány, de Őrsze néná- nek is kellene róla szólni.

Csak addig éljek, míg nevednek én
Rözsába font ollárt emelhetek,
Hová napos szíromnyitó tavaszkor
Dalolni járnak a szerelmesek.

PÓSA LAJOS.

A nagy háború előtt.

A barbár, a sötétvilágu sors ellen meggy hadba a magyar. Ismét a magyar nép védi a nyugati civilizációját az ortodox babona, a sötétség ellen, hogy új jövőt teremtsen, melyben, ha sikerül a fölbárá balkáni túreltelenségnek és erőszakosságunk nem lesz helye. És ez a nagy fordulat, ez a megújodás, ez a szebb és nemesebb világ a magyar fegyverek diadalának, a magyar nemzet önfeláldozó lelkesedése- nének lesz a milliőkötől áldott gyümölese.

Európa szemé, mint egykor, ismét idetapad Magyarország vitézeire, mint a humanizmus, mint a becsület, mint az európai felsőbb rendű civilizáció hősire s oltalmazóra, kik törhetnek királyhűséggel, változhatlan hazaszeretettel s retenthetlen bátorsággal indulnak kardjaikat ismét dicsálmisan meghordozni a magyar nemzetnek már-már feledésbe ment csatamezőin.

Bosszulló vagy jobban mondva büntető had- járat lesz egy szervezett gyilkos banda ellen, mely e birodalomnak trónörökösét orvul elpusztította. — De egyben önvédelmi harc is olyan nyílt és rejtett törekvések ellen, melyeknek létreése a Monarchiának közös érdeke. Nagy és világraszóló okja pedig az, hogy belátható időre lehetetlenné tegye azt a hely-

A két férfi boldogan lépdelt egymás' mellett egészen a kutyáig, ahol Őrsze néni ép vizet húzott. Időközben horbála is előtött boldog magányából és szintén arrafelé tartott. Lehorgasztól fölve közeledett, találgatva magában, hogy szülei hogyan fogadják a meglepetést.

Őrsze néninek már mindent elmondtak és ő is hozzájárult a házassághoz. Még oda sem ért egészen Borbála, anyja már eléjeleáltott.

— Hát hozzámesz a Pistához?

A leány nem tudta hirtelen, álmódott-e, vagy valóban enyi történt vele egyetlen-egy napon? Nem mert felelni, hanem anyja felé fordult és biccentett a fejével.

Pista már a fejbőlintás előtt is tudta, hogy a leány az övé és Lőrinc bátyához fordulva, éreces hangon, báborságtól és boldogságtól megittasodva beszélt.

— Igen köszönöm bátyám, hogy életemet boldoggá tette és ígérem, hogy jó férj és jó gyermek leszek. Az esküvőt be sem várjuk itt, hanem sönnek maguk is velem, mert lakásom ugyan igen nagy. Két üres szobám van, ott ellakhatnak és legyenek nyugodtak, jól fogják magukat érezni nálunk.

Ezek a szavak teljesen megnyugtatták Borbált és önkéntelenül édesanyja nyakába borult, aki boldogan kiáltott fel: — „Édes lányom, hát mégsem kell Pestre menned!”

Az anyja és leánya sokáig hullatták ezután egymásra örömkönyűiket, a két férfi a konyhájól felé tartott, a komondor pedig vigan ugratta körül Borbálát, akinek boldogságtól derült orcáját az ósti nap beanyozta enyha sugarával.

zetet, melybe külső ellenségeink vakmerő törekvései beleöregtetek s számunkra terepmint ferekedtek.

Fegyverben Magyarország. Évtizedek óta nem látták ily szépnék, ily nemesnek, erősnék, beszélőre méltónak a nemzetet, mely most fegyverrel kezében a févilággal néz bátor farkasszemtel. Harorakészen áll a csönés munkájából félrezt magyarárság, táborokba gyűlkezo, — míg mezei, sztríni, szőliei, gyárai, műhelyei tressk.

Forró indulattal lóbog fel vértünk, hogy a mely egykor mienk volt Nándorfehérvár előtt ismét magyar ágyúk döngőnek s amely seregnek ereiben az egykori hóu Hunyadi vére lüktet, utjongva, tombolva ismét talpra áll, megjelen kemény öklével visszahódítani, amit oly sok vér árán már rég birtokába veti s elragadtak tőle.

S aki a tavaszi langy eső permetegével a szomjuhozó kenyertető földet megítja, lekludi vízszattalását bizonyjára a magyár házakba, melyekben most fájdalommal szitkos gyöngyök perregnek le az anyák, hitvesek é gyermekek arcán. Frías fájdalom könnyei most és sok arcon később örök fájdalomé.

Áldd meg Uruk fegyvereinket, Áldd meg szoronyhát ezüst fényben csillogó erejét, hogy mint pusztító fergeget, mindent ledöntve dőljön dái ellenséinkre s ha kell zuduljon éssáki cselvetőinkre.

A félelem, a remegés, a gyszér óráiban is állj mellettünk, hogy diadallal visszatérve régi diósóbé-günk, mint egykoron, ismét a régi fényben tündöklöjön.

— Francia autók. Megirták a lapok, hogy Franciországból tizenöt autón aranyat szállítanak Oroszországra. Porosz területen, Míava mellett és Kaposvár környékén három autót összesen 200 millió frank arany pénzzel elfogtak. Az autókön nő ruhába öltözött francia és orosz katonatisztok ültek, akiket csak heves küzdelem után tudtak lefegyverezni.

— Macedonia a szerbek ellen. Macedonia, amely a balkáni háború óta Szerbiához tartozik, megtagadta az engedelmességét. A falvak lakosága fölálladt, a szerbeket elűzték és legyilkolták. A nép bosszura készül.

— Szóknek az orosz katonák. Két nap alatt ezernél több orosz katonát szókták át a határon. Lefegyverezték őket. A stókervényeket a hatóságok gyártelepekre fogják internálni.

— Az államfogházbüntetés szigorítása. Az igazságügyminiszter az államfogház büntetés végrehajtásáról rendeletet adott ki. A rendelet szigorubb ellenőrzés alá helyezi azokat az államfogyokat, a kiket büntetésért, lázadásért, kémkedésért vagy árulásért ítéltek el.

A rendelet szerint az igazgató az államfogyokat akkor is megmozdhatja, ha alapos a gyanu, hogy az államfogy oly tárgyakat akar a fogháza be-csempészni, a melyek az elkövetett büntettel vagy vétéséggel összefüggésben állnak.

Az államfogyokat minden oly irat vagy sajtó-termék behozataláról, megrendeléséről és olvasásáról el kell tiltani, a mely az elkövetett bünteléselmény-nyel összefüggésben áll, annak folytatásilag elköve-tését megkönyíti vagy megismétlését előzda.

Az államfogyokhoz intézett postai küldemények csak fölbontra kézbehothatók és csak akkor, ha tartalmukat az államfogház igazgatója (kir. ügyész) át-vizsgálta és nem találta olyanának, a mely aggod-laomra adhat okot. Ha az államfogyhoz érkezö vagy az államfogy által írt postaküldemény az igazgató (kir. ügyész) nyelvi nehézségek miatt nem érti, tolmács segítségét kell igénybe venni.

Az államfogyokat nappal is rendszerint öklönítve kell őrizni. Ez a rendelkezés a szabad levele-

gön időzés idejére is kiterjed. E szabály alól az igazságügyminiszter fölmentést adhat.

Az államfogyok látogatót csak az igazgató (kir. ügyész) vagy helyettese jelenlétében fogadhat-nak. A látogatóval való beszélgetés az igazgató (kir. ügyész), ha a beszélgetés előtte ismeretlen nyelven folyik, tolmács segítségével előzörzi.

Az államfogyokkal szemben az éjjeli és nap-pali magánelzárás fegyelmi fenytök esetén kívül is alkalmazható nyert.

— Elfogott szerb hajó. Houvédeink Or-sovánál egy szökésben levő szerb hajót elfogtak. A személyzetet letölték s a hajót birtokba vette a ma-gyar hatóság. A hajó új neve „Diedal”.

— A mi színészeink. Csak-hogy elmentek végre! Hogy merre, hova? Csak ők tudják. Leegye-mtek el innen! A pécsi Fürst bank egy fillér nélküli bocsátotta őket utnak, míg végre városunk nemeseleki polgármestere kényőrtül meg rájuk s adott nekik anyagi segélyt, hogy innen övéikhez tér-hetnek. Az igazgatóság egy hélig hittegette őket. Próbált tartatott velük folyton s azután ingergette a segélyt, a gázt. Majd előbb rávette őket, hogy gázajkájunk egy negyedéről mondjanak le önkényt s amikor az a szegény bohém kompanya, hogy csak pénzt lásson, ezt megvette, a Fürst bank nagy kegyesen a gázi háromnegyed részének kifizetéséről lemondot-t. S hétfőn a színészek éten és hajléktalanul jártak szomoruan az utakon. Kötsgebeavse nétek a szomorú jövő elé! Nem volt egy fillérjük sem, hi-telük sem — csak adósságuk, amelyet itt is hagytak szegények a lakásért és az étkezéért!

— Áthelyezés. A vallás- és közokt. miniszter a nagykanizsai áll. elemi iskolánál fölléltá-tandó új főosztály vezetésére Pländer János strídió áll. tanított helyezte át, a Zalagerozegen Paukovics és Faller igazgató tanítóit nyugdíjazása folytán meg-örült kö állásra pedig Németh József és Tereita János tanítókat helyezte át.

— A soproñi kerületi keresek és ipar-kamara ügyforgalmi jelentése. A nagykanizsai ipar-társület kérdése, hogy a fényképezők, nórábok, hajfestők, fehéremtvarrók és himzők, gép harinyakötők képesítéshez köttött ipart unek-e? A kamara véleménye, hogy a fényképezési ipar képe-sítéshez nincs kötve s azért a fényképezők önkent sem lehetnek ipartestületi tagok. Nórábok, ha se-géd nélkül dolgoznak háziipar unek, ugyszintén azok nök is, kik házaknál festelnek s a fehéremtvarrónok és himzők is.

A Zalai Hírlap kérdése, hogy t. i. üzleti könyvekre megrendelések keresekdők körökben szab-adon gyűjthetők-e? Igennel felel.

— Végzetes tévedés. Bódia Sándor nemes-keresztni földműves szerdán reggel pálníkat akart inni, de tévedésből a mellette levő gyógyszeres üveg-tartalmát hájotta fel. A mérges gyógyszer követ-ketésben néhány pillanat múlva fájdalom kínok kö-zött összeesett és rövid idő múlva meghalt. A hat-óságí vizsgálat megállapította, hogy saját vigyázat-lansága okozta halálát.

— A nagykanizsai Ipar-testület 1914. évi augusztus 9-ik napján délután 3 órakor a Vá-rosház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— A nagykanizsai Emberbarát Temet-kezés Egyesülete a f. évi augusztus 10-én (vasárnap) d. u. 4 órakor, hivatali helyiségében („Vaskapu”) rendkívüli közgyűlést tart.

— Lelketlen vendégülösök. Szinte felháborító, hogy vendégülösök egyik-másikának kapszár-ka a háborus hírekre mily féktelenül fokozódott. Eltekintve attól, hogy egyik-másikuk a legalsóbb-rendű italokat s ételeket szolgáltatja ki a jelentke-zésre idesorogott nyomorult hadkötöleteknek, de emellett oly horribilis, hájmeresztö árakat követelnek,

hogy szeretnők lebunközni őket a nem is tudjuk ol-gondolni, hogy lehet valaki ily lelketlen magyar testvéreivel szemben.

— Hány ember egy század? A hadsereg reformja mostanában sok változás-eredményezett. Így például a közös hadsereg gyalogos és vadászszatal-nak létszáma július 1-én lépett éülete az ujonnan megállapított rendű létszám. Az ujonnan rendezre-sített és megállapított létszám tehát egy századnak ezentul: 1 százados 3 alantas tiszt, 1 zászlós, 1 törz-sőrmester, 1 őrmester, 1 számvényállítást, 3 szakasz-vezető, 6 tizedes, 6 ővezető 10 gyalogos, 1 kőrös, 1 dobos, 4 tisztiszolg., tehát összesen; 5 tiszt és 94 ember. Létszámemelés alkalmával a létszám 1 tisztel és 26 emberrel növekedt. Minden gyalog-szernek nemkülönben a tiroli vadászszadnak állománya a következő: 1 törzstiszt, a fő- és fegyvertár számlára, 1 törzstiszt különleges szolgálatra beozvata, 1 eredségédtiszt, 1 közölgöistási előadó, 1 utasöz-vály parancsnok, 1 különlegesszolgálatra rendelt százados, 4 díjas tisztállományi egyén, 67 ember és 12 ló. A vadászszolgálók törzshez pedig 6 díjas-állomás tiszt 15 ember és 5 ló tartozik.

— Az epilepsziás áldozata. Krisztu Zordán kérész kedden reggelijét elfogyasztván, eltávoztott társaitól. Felült emelarradása és azért keresni kezd-tek. Egy kis gyermek végre rákadott Krisztura, aki holnan feködt a kanálisan. A hatóságí orvost hív-ták, aki megállapította, hogy a kérész epilepsziában szenvedett. Önkivitteli állapotban levő 1/, m. mely árokba esett és megfult. Testén erőszakosság jelei nem észlelhetők. Temetését elrendelték.

NYILTTER.)

Dr. Szegö Kálmán szanatórium- és vizgyógyintézete felnőtték- és gyermekek számára, Abbáziában.

Erősítök és edző hízaló-kurák egész éven át. Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül felvétetnek.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Advertisement for 'Berger gyógy-kátrányszappana'. It lists various types of soap like 'Berger glicerin kátrányszappana', 'Berger-féle Borax-szappan', 'Berger-féle szappan', and 'Berger-féle szappan'. It also includes a logo with 'A.B.' and 'K. G. H.' and some text in German/English.

SZAVOY-SZALLODA

BUDAPEST, VIII. JÓZSEF KÖRUT 16.

Modern szálloda újjonnan berendezve, légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában, lift éjjel-nappal.
RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetése alatt.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától
fűtés, világítás és kiszolgálással. — A szobák feltétlen tiszták.

Hosszabb tartózkodásnál engedmény. Újjonnan bevezetett Penzió-rendszer, napi ellátás 4 koronáért. — Napi háromszori étkezés. — HAVI SZOBÁK 80, KORONÁERT.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól tévutra vezetni.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratorium és tanműhelyekkel kiegészítve

Elektrotechnikai és gépgyártási technikai tanintézet

mindazoknak, kik magukat elektrotechnikusokká (gyári hivatalnokoknak stb.) elméletileg és gyakorlatilag két évfolyamon át óhajtják kiképeztetni.

Felvételi életkor: 14-től 20 év. Előképzettség: 4 közép, polgári, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az Igazgatóság: Pozsonyban Széchenyi-utca értesítéseket, prospektusokat stb. szétküld és közelebbi felvilágosításokat ad.

Legjobb, legoelsőbb
**SZÖLLŐMOLY-
IRTÓSZER a
„KOCHILLIN”**

— Mert
A KOCHILLIN nem csupán az élő kukacot öli meg a petéket is, a molypiliét pedig a további petérékástől elriasztja.
A KOCHILLIN teljesen mérgegmentes, az emberi szervezetre ártalmatlan, a permetezés minden övintesztes nélkül végezhető.
KOCHILLIN-nel minden időszokban, az időjárásra való tekintet nélkül lehet permetezni.
KOCHILLIN nem égeti el a zseme fűrtöket (mint pl. sokszor a nikotin).
KOCHILLIN nem piszkolja be a fűrtöket (esemege szőlőnél fontos).
KOCHILLIN a szőlőmoly nyálából szőtt pókhálószzerű fonalakot oldja, a fészket elpusztítja és a fészekben levő hernyót megöli, így a legrejtettebb helyekre is behatol.
A KOCHILLIN lisztharmat (Oidium) ellen is hathatós védelmet nyújt.
KOCHILLIN jól tapad, így a fűrtöket állandán védi.
A KOCHILLIN 1 kgr.-os csomagokban, kemény tepla alábú darabokban állítatik elő. 2 évig is eláll annak, hogy ható erejéből veszítsen!
A KOCHILLIN vízben könnyen oldódik, üledéket nem hagy, így a permetező-csapot el nem zárja.

Ára kilogrammonként 4 kor. Egy holdra 3-4 kg. elegendő.

Megrendelhető és bővebb felvilágosítással s a következők: a Gabonakereskedelmi r. t.

Kochillin osztályával

Budapest, V., Nádor-utca 10.

Viezontelárusítókat ker-sünk.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

50% engedmény

ajlakásoknál augusztus hó 25-től kezdve

DARUVAR

FÜRDŐ (Slavoniában.)

Vasas hőforrások és iszapfürdők. Forráshőmérséklet 35-50° C. Kiváló eredmények az összes női bajoknál, vöröszegénység, csuszás és közszenyes bántalmaknál, különösen ischiajánál és gerinobajoknál.

Fürdőorvos: DR. SCHUKKER.

Aspirin-
tabletták

fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapítószert: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer” léle Aspirin tablettákat. Ezek eredetisomagolásban csövenként 20 tablettát 0,5 g 1 kor. 20 fill. ért kaphatók.
Minden tablettán az Aspirin szó látható.
Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a téveszék szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin-névvel megnevezni.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyetlen valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszertárban és gyógyszerészeknél kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Nagykanizsán kapható: **GELTSCH** és **GRAEF** drogeriában, **REIK GYULA** gyógyszerésztárában, valamint **JÓZAN GÉZA** illatszertárában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest. VIII.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Magyarországon 10 korona, felveve 5 korona, Nyugat-Európában 20 korona 80 fill. — Egyre számú ára 10 fill.

Feladványozó:
Bánkevich János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Béké-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerinti.

Védelmet kérünk!

Szívünk legmélyéig ható megindulással szemléljük nap-nap után azt a páratlan kötelességérzetet, elszánást, sőt lélekcsedet, mellyel e hazának minden fia teljesíti első sorban katonai kötelességét.

Nincs szükség külső kényszerítésre, hogy ki-ki hazánk védelmében rendeltetése helyére jessen, a belső kényszerítés, a király és a haza iránt érzett hűség szava viszi a hadfiakat zászlóik alá.

S a megindító jelenséggel mint rút ellenkép áll szemben a társadalom némely rétegének az a törekvése, hogy akkor, midőn fiaink, a mi biztonságunk, s hazánk épségben tartása érdekében tőlünk távol ontják véreket, áldozzák föl életüket, itthon a távollévőkért remegők zsebe ellen intéz támogatást néhány lelkesen uszorás, kik a fogyasztási cikkek árának szokatlan fölsőrőlásával igyekeznek nemtelen pénzvágyukat kielégíteni.

Az erre irányuló törekvés már felütötte

fejét s félni lehet, hogy még ijesztőbb módon folytatódik.

A városi hatóság ugyan dícséretes gondossággal védelmébe igyekezett venni a zsarolásnak kitett közönséget avval a hirdetéssel, melyben a kenyérliszt árát pontosan meghatározta s ezzel a kizsarolás veszedelme ellen biztosítani óhajotta a lakosságot.

Ámde ez a jóakaratu gondoskodás csak írott malaszt marad mindaddig, míg annak szigorú ellenőrzése s ennek folyamánként a rendeletet áthágni törekvők példás megtorlása életbe nem lép.

Sőt nemcsak a kenyérliszt és kenyér árának pontos és kellően ellenőrzött megállapítása s szükséges feladat, hanem a zöldségfélék, főleg a burgonya eladásánál mutatkozó tulkapást is korlátok közé kell szorítani.

Büntetésre, az iparendély elvesztésére méltó az a pék is, ki a hatóságilag megállapított áron nem hajlandó kenyérsütésre.

Az meg éppen haragra forraló eljárás, melyet az átvonuló katonasággal szemben tanusítanak pl. a vasutnál, ahol augusztus

4-én éjjel egy pohár sört, melynek fele hab volt, 30 fillérért szolgálták ki a szegény katonáknak!

Ha vannak olyan szívtelen tagjai a társadalomnak, akik e nagy, történelmi időkben, midőn Magyarország új megalapozásáról, egy új, boldog jövőndő felépítéséről van szó, nem állják szentesen vágyaikat a közjóért fölé emelni, az ilyenek nemcsak a társadalom közmegegyezésével kell sújtani, hanem a hatóság részéről rájuk kímélet nélkül kimérendő súlyos pénzbüntetéssel is.

Ne engedje meg a hatóság azt, hogy a súlyos helyzetet némelyek a maguk nemtelen hasznára kihasználhassák, ne engedje, hogy az ilyen törvénytelen és hazafiatlan cselekedet miatt az itthon maradtak között a békeség megbomoljon.

Bizunk hatóságunk erélyében és bölcsességében, hogy a kizsarolásra mutatózók törekvéseit már csirárukban elfojtja s az itthon maradtakat védelmében részesíti.

K. A.

A fekete rák.

Egy fekete szegélyű levelet és egy gyásjelentést kaptam a napokban. A levelet Gábor Jánosné írta, annak az özvegye, akinek a temetésére invitált a jelentés. Októberben jöjjön írta, mert az uram egy lepecsételt írást hagyott magára.

A temetésre úgy is elmentem volna. Gábor János gyerekkori pajtásom volt, akivel egy-két egyetem évet is töltöttem együtt. De talentuma és hajlamai a művészi pályára tereltek, előbb fényképezésnek razolt háttereket, majd díszletfestő lett és amikor tíz évvel ezelőtt egy tárlaton találkoztam vele, már is sajátban és művészi körökben elég jó neve volt. Nagyon megörült a találkozásunk és mindjárt meg is állapodtunk, hogy részben átutaljuk, részben a emlékeink kieselésére szánjuk az éjszakát. Amint a monok nyomtatványt és paraszti írást az újaim között forgatom, megint meglepődök előttem ennek az éjjelnek minden kellemes és háborzongató izgalma. Bizonyos, hogy barátom rám testált írása vonatkozásal bír ama katalóddal, amelyet nekem akkor el-

mondott és amely azóta is olyan gyakran megvibrálta idegeimet.

Egy művész kezesében vacsoráztunk, onnan egy mutató szuparejába vonultunk. Előbb pezsgőt bontottunk aztán spanyol borok kerültek az asztalra. A festő vonatott, elcsukló hangon beszélt, a bíborvörös falak és a lila selyemmel letempiott villanyfűny meg fokozták az elmondott esetnek a misztikumát, ami pedig már egymagában is elég különös volt.

Gondolhatod, mondta János, hogy sok megálatlást és nélkülözést gyűrtem le amig végre pozíciót tudtam szerezni. De csak pozíciót, mert az egyéniséget művészetemben meg mindig nem találtam meg. Festettem női portrékat gyűlesen, de a magam karaktere nélkül.

Negyen esztendőös vagyok és nem mondhatom magamról, hogy egyetlen képpel is megvolnék elégedve. Tavaly Velencében voltam, ahol megálltam a nőn, akiről azt hittem, hogy az egyéniséget vissza tudta volna adni. A szivem és agyam olyan volt a közelében, mint gyerekkoromban. A Dánieli szállóban laktam abova harmadnapra jött a nő. Szűke utiruhában eszkában járt, a kezében állandóan a

Bádnaker és mint a legtöbb egyedül utazó úriú, nem törődött a környezetével. De én törődtem vele.

A szemében kiállott szenvedéseket és átél gyönyörökét fűdöttem fel. Meg akartam ismerkedni vele, ebédnél melléje ültem és elkértem az újságját: egyetlen megjegyzés nélkül ideadta. A műzumban folyton a sarkában voltam és a képekre, amikor hosszasan nézett, szakszerű megjegyzéseket tettem: egy udvarias, de keffetlen frázissal értéseme adta, hogy főlöleges vagyok: Persze minél jobban mellőzött, annál inkább vonzódtam hozzá. Ejjelente ekkárisba ejtett ez az állapot és minthogy nem beszélhettem vele, fölöttem, hogy másként fogom megismerni. Láttam, hogy a böröndje feltűzően hasonlított az enyémre és tudtam, hogy a ruháiban tartogatta. Én is oda vitettem a kofformat és másnap elutaztam. Persze a titokzatos hölgy böröndjevel. Triestig nem is gondoltam arra, hogy kinyissam a sárga bőrköfört. Itt azonban a hotelban már ögtem az izgalomtól és vést meg kalapcsót hozatam. Közben azonban hallom, hogy belülről valami kapargatja a lopót börönd oldalát. Az első pillanatan arra gondoltam, hogy egy elitok csecesmöt hoztam magammal és rítörhetetlen világlótófonál — 75% árammeztakarítás — gyönyörű, fehér fény — Hosszu életartam — Jutányos ár — Valódi Osrám-drót-lámpa kapható: majd minden villamos telepen, szerelőnél és idevágó szaküzletben.

Most van ideje, hogy villamos telepeket Osrám-drót-lámpáit vegyenek!

Valódi Osrám-drót-lámpák kaphatók: Villamos műhelynél, szerelőknél és minden villamos műhelynél átellen. — Magyarországi képviselő: Berencsik Lászlóval: Fingor és Fia Budapest, VI., Haffner-utca 41. sz.

A háború és a kereskedők.

A monarchiának Belgrádban átnyújtott jegyzékével tanúsított erőfeszítését és a ki nem elégitó választ követő hadüzenetet a magyar kereskedők általános helyesléssel és teljes megnyugvással fogadták. Bár az ultimátum és a hadüzenet érhető igazlat megváltozott ki, tulajdonított nyugtalanságot gazdasági körökben éppenséggel nem okozott. Sok inkább megelégedést kellett, különösen azért, mert végre nyilvánvaló lett azok előtt is, akik eddigi hosszú bekeütrésük félremagyarázására hajlandóságot mutattak, hogy feltétlenül bízunk erőnkben, szembe merünk nézni minden olyan eshetőséggel is, amely elé a Szerbiával való konfliktusunk szélesebb körre való kiterjedése vinná a monarchiát.

A Szerbiával való viszonyunk alapos tisztázására egyelőre a fejlemények kikérülhetetlenül rákényszerítettek bennünket. Az ország területi épségének biztonsága, a nemzet becsülete a további halogatást teljesen kizárta. De sürögősen szükséges volt a leszámolás a gazdasági érdekek szempontjából is. Azokat a súlyos idők, melyekben a magyar gazdasági életnek és különösen a kereskedelemnek a megmarlában része volt, nagy mértékben Szerbia közéletének köszönhető. Őt év előtt teljesen illetéktelenül avazítottak bele Bosznia annexiójának kérdésébe és ha a maga részére nem is ért el semmit, az az eredménye meg volt az okvetlenkedésnek, hogy nálunk hónapokon át kísértett a háború réme, hogy ennek folytán gazdasági életünk óriási kárt szenvedett.

A legutóbbi két balkánháborúban is folyton voltak Szerbiának külön akciói, amelyek mindig ellenünk irányultak és mindig csak úgy voltak leszerelhetők, ha erősebben rácsapunk a kardunkra, újabb hadtesteket mozgósítunk és vetetünk a határra, ami persze újabb és újabb áldozatokat is igényelt. A konfliktusok során keletkezett fokozott nyugtalanság természetesen a legnagyobb mértékben károsította kereskedelmünket. Ilyen kavarodásokat idézett fel Szerbia Szkatari havartartozásának kérdésében, az Adria-kikötő dolgában, stb. Emellett politikai aspirációinak folyvást szolgáltatába állította a gazdasági bojkottal való fenyegetést.

Közgazdasági szempontból feltétlenül megkövetelik Szerbiának megfelelő korlátok közé szorítását Boszniával fenntartott gazdasági összeköttetéseknek is. Körülbelül 200 millió értékű árut importált a monarchia évente Boszniába. A magyar és osztrák kereskedőknek tehát az annektált tartományok területe ma számottevő keres-törzása, ott állandóan igen jelentékeny kineveltségek vannak. Életbevágó érdekünk ennek ennélfogva, hogy Boszniában az üzleti élet zavartalanul bízott konszolidált viszonyok uralkodjanak, amire azonban a szerb aknamunka folytatása mellett egyáltalában számítani nem lehetne.

A magyar kereskedők lelkes odaadással fognak a reánk elővetkezett nehéz időben, mint a haza hű fiait egy-helytállani, amint erre az ország népet a magyar kormány felhívja. Kötelességüket nevesek odaig kívánják teljesíteni, ameddig a törvény rendeli, hanem hafasias érzések parancsoló szava szerint. A maguk részéről is mindent el akarnak követni, hogy minően telen a nemzet összességét teljes ereje Álljon rendelkezésre abban a küzdelemben, amelyet most megvívunk.

A kereskedelem tevékenységére a háborus állapot természet szerint már a mostani stádiumban is nagy mértékben benútólag hat. Az alkalmazottak egy részét behívták, a vasutaknak, a postának üzleti célokra való igénybevehetőségét korlátozták. Legjobban sújta azonban, különösen a detail-kereskedőket, hogy törzsvetőiknek egy része szintén bevonult és így ezekről természetesen mostanában sem tartozás-törlesztés, sem vásárlás nem várható. Akik pedig itthon maradnak, azok még ha tehetősebbek is, lényegesen redukálják szükségleteiket, aminek következtében — amint már a lefolyt néhány nap sdai nyoma megállapítható — egyes jelentékenyebb bransokban a kereskedők napi forgalma hihetetlenül megesappant. A detail-kereskedelm helyzetének ilyen alakulása természetesen a nagykereskedeleme is megfelelően visszahat.

Mindamellét megállapítható, hogy a kereskedők általában bizalommal és reményteljesen néznek a jövő elé, mert abban a — nyilván teljesen megokolt — hitben élnek, hogy győztes hadseregünk sikerrel nyomán a hosszú időn át tartott rossz idők

után rövidesen jobb napok következnek. Nagy mértékben hozzájárult a helyzetnek a kereskedők részéről való nyugodt megítéléséhez a nagyobb pénzintézetek abbeli közös elhatározása, hogy az eddigi hittelek fenntartásával és a hitelképes kisebb intézetek és magánosok fokozottabb támogatásával a gazdasági élet zavartalan menését biztosítani kívánják.

Mindezek dacára persze elmaradhatatlan, hogy — mint az esetleg hosszú időre nyuló háborus állapot konsekvenciáiról — ne essék szó gazdasági körökben azokról a hitellel terére vonatkozó kivételes intézkedésekről, melyeket bizonyos körülmények között a rendkívül idek megkövetelnek. Ilyen kivételes rendelkezésre az 1912. LXIII. t.-c. 16. §-a ad a kormánynak felhatalmazást. E szakasz szerint háború idején, sőt ha szükséges, már a katonai előkészületek esetében is, a minisztérium a magánjogi követelések érvényesítése tekintetében, ideértve a váltókövetelések érvényesítését is, továbbá a polgári peres és nem peres eljárás és Általában a polgári igazságszolgáltatás tekintetében rendkívüli intézkedéseket tehet s a vögből a feunálló törvényektől eltérő rendelkezéseket is állapíthat meg.

Nyilvánvaló, hogy minél inkább tartózkodik valamely ország kormánya attól, hogy akár háborus előkészületek, vagy a már bekövetkezett hadi állapot esetén hasonló kivételes rendelkezéshez folyamodjon, annál inkább emelkedik az illető ország gazdasági életének, gazdasági erejének és aktívájának jöhrre a külföld előtt. A szóbanvaló intézkedések tehát csak abban az esetben szabad sorra kerülnie, ha annak feltélen szükségesjeleant. Kétségtelen azonban, hogy — különösen ha a háborút lokalizálni nem sikerül — ez az eset beállhat. Hogy egyáltalában eljöh-e és mikor következhet be az intézkedés elkerülhetetlenségének időpontja, ezt megfigyelni és megállapítani a kormánynak és gazdasági életünk megítélésének szigorú és felelősségteljes kötelessége.

— A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: négyezer postán való számküldéssel két korona busz tillér előfizethető legelszerbűben a kiadóhivatalban íntezett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII. Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

jobban odafeleltem a koffer falához. A gyerek kombináció nem volt teljes, inkább egérre, vagy tarantella pókra kellett gondolnom.

Még haboztam, vajon kinyissam-e a lopott táskát, de úgy láttam, hogy a nő bágdyát szemével élesen rám néz és érzetem, hogy az eremen tűz ömlik végig. Irgalomtól reszkett kezeikkel illetetlenül megint a végét a vaspánthoz és rombolom a fúom zárat. Amikor felpattan egy fekete folyami rákot pillantottam meg. A csipjái rövidk voltak és az ollója karjait szivalakban mozgatta. A szemei a nő szemének miniatúrái.

A rák mellett egy lepecsételt levél fedt a cimnre.

It a levél.

Csak a aláhozott részt olvastam el.

„Téved, ha azt hiszi, hogy mellettem megtalálta volna a legelső boldogságot. Nem lehettem volna egyebb az ön számára utmatatóul. De mások tanácsa kész katasztrófa a művészetre. Ennek bátorításra és munkádkvó van szüksége. Azért küldöm ezt a különös, visszajáró Állapot szivformájú csapjával, hogy legalább súlyos tévedésektől megóvjam.”

Vastag, hegyes és határozott betűkkel volt megírva a levelet, egyes szavai inkább egy ezredparancsnok kemény aláírásához hasonlítottak.

János tovább beszélt:

A rákot elhelyeztem egy üregszekrénybe, amely

nek fenekére iszapot raktam. Az íróasztalom fölöttébb tettem és magam gondoktatom az ellátásról. Állíthatom azóta munkádkvém is fokozódott és témszemben közelebb jutottam enmagamhoz. Emlékszel-e arra a novellára, amelyben egy temetőről hazafelé „gyékvl családírd” beszélés, akinek tagjai az uton öszveszeszték az uton az örökség fölött. A uton közti hirtelen a közeli erdőből beugrik egy faun, aki mőkaival és guony igazmondásával a legjobbabb tragikumot szerzi. Ezt szintén megrajzoltam és a müncheni tárlaton első díjat nyertem vele.

It kezdődött a művészi hínóvóm és azt hittem, hogy a szerelem is. Akkoriban fölkeresett egy lípvtáros asszony, hogy lefestesse magát, de ez megítélés volt neki, engem a nagy művészt akart megismerni. Elég volt a konvencióból — mondta — vissza akar menni a művészethez, szakit a környeztetével és otthagyja a gazdólg ferjét. Elégőe átlátzó celzásokot tett arra, hogy a feleségem akar lenni. Érdékelt az asszony, mert hittem neki és izgatott a faji és társadalmi ellentét, ami közöttünk volt. Bizalmam lottem hozzá és ezzel vége lett a komédiának. Az asszony nem tudta kitzni magából a fajtája természetét és amikor megtudta, hogy adóságaim vannak, egészen más nőté kezdett fújni: megszűntem számára jó partie lenni.

Megnéztem a fekete rákot. Szív-csapjával erősen vágta a vizet és a felületen götöszök aróok jelen-

tek meg. Pojácák, udvari bolondok röhögtek felém, szűgyeknem kellett.

Nem lehettem el szerelmem nélkül. Egy fia al patyolat tiszta nő került műtermembe. Azt mondta, hogy szeret. Óvatosságból előre kértem ki a fekete rák taucsát. A felületen egy hervadt, aszott bókör jelent meg, rajta egy elhagyott madár csiripelt. Nem volt lellem hozzá, hogy a léányt asszonyát legyem. Vízváztam rá, mint egy becses plántára és egy éjjel leléta örg-k társaságban láttam az orfeumban, Erre az időre esk a „Bimbóforés” című képen. Egy fiatal nő térdel és imádkozik völgeúny sirján, míg a kerítés mellett várja a kiserője, egy kiesmosított dandy, munkakerülés unottságával az arcán. Ez a kép is letzött Egy chikigói szivargyáros vette meg olyan öszegon, hogy kifizettem az adóságaimat és két estendőig gond nélkül dolgozhattam.

Talán, gondoltam, ha egy elvesztett nő magamhoz emelek és boldogul teszek, talán ez rendbe hozza a szívemet és a művészi életemet. Valamikor egy jó családól származott modellem volt, aki korán elvezette anyját és akit iszások apa világgá özött. Ezt kinyomoztam. Lesírt róla a bűn és nyomor, a jó hánásmód és rendes koszt azonban hamarosan rendbe hozták.

A fekete rák élénken dolgozott csapjával és a kis hullámok egy barátságos othton rajzolódtak a víz felületére. Gondolhatod, hogy a kis nő rövidesen a feleségem lett. Azóta a családomnak két apró

HIREK.

Felhívás

a nagykanizsai izr. elemi iskola
tanulóihoz.

Kedves tanítványaim! Isten, Király, Hazai! Ennek a három szentségnek tiszteletére, szeretetére, imádatára oktattunk, neveltünk és buzdítottunk mindig benneteket. Most itt az ideje, hogy megmutassátok, hogy munkánk eredményes volt. Szent, győzedelmes háborúba mennek vítéizeink Istenért, Királyért és Hazáért Tudom, hogy kicsi szívetek nagyot dobban erre a hírre és szinte hallom amint felsóhajtottok:

„Hej ha én is, én is köztetek mehetnék,
Szép magyar vítéizek, aranyos leventék!”

De ti még nem bírtátok el a kardot. És míg honfitársaink életüket és véréket adozták értetünk, addig sok szegény apának itthon maradt gyermekei, elaggott szülők, özvegyen maradt nők, gyámoltalanok éhezésnek volnának kitéve, ha mi kötelességszerűen nem gondoskodnánk róluk.

A ti kedves, jó szívetekhez fordulok tehát, hogy ha nem mehetek is a három szentség védelmére, ti is áldozatok a hazá utárára.

Jójjön el mindegyitek fillérével. A gazdag többel, a szegény kevesebbel, hogy áldott hazánkban ne legyen éhező gyermek egy se. Ne maradjon el közületek senki se. Hogy a Mindenható feljegyezzen benneteket a jó honfiak, honleányok aranykönyvébe. Hogy agy korotokban is, unokáitoknak is

gyermekem van) és a feleségemnek élek. Nem vagyok művész, csak ügyes iparos, de van jövedelmem és gondoskodom a családom jóvájáról.

Gábor János itt hosszasan elhallgatott, szinte elfogódottan nézett rám, azután nyelt egyet és mély rezignációval mondta:

Bárátom, azért mégis jobb koldus művésznék lenni.

Elváltunk. Most elmentem hogy a koporsóval bucsuztam tőle. Egyszerű temetése volt, atyafiak, barátok, műpártolók és kollégák jöttek a szomorú alkalomra. A gyászolók között egy feketébe öltözött, mélyen lefátyolozott hölgy is megjelent, akit senki se ismert. A velencei asszony volt. És amikor bucsuztatásban valami elcsépelte közbelvett mondtam bárátom művészi küzdelméről, a nő odajött és szerényen egy pálmagyalat tett a feleke koporsóra.

János irását hamarosan elolvastam. Arra kért, hogy látogassam meg gyakrabban a családját, akikől atyáimlag gondoskodott. A végrendeletben rám testátia egyéneiből rajzát és a fekete rákot, anire magam is nagyon kíváncsi voltam. Tudtam, hogy hol van és uymahál utána néztem. Nem voltak már szív-estáji, egyszerű, hosszukás öllői voltak, amelyek most is élénkben nyitott, esukott a V. víz tükren pedig egy sirdomb rajzát láttam, egy fordított látkyával föllette.

Bárátom életének a szimbóluma volt. A rákot övegsekérnyestől hazavittem. Még egy ideig pohlósodott nálam, egy szép napon pedig fölfordult. Kezeyeleiből a bárátom emléke iránt a kert egyik sarkába földeltem el és egy rózsabokrát ültettem föléje.

Szabó Imre.

búszkén, önrézzettel beszélhessétek el, hogy Magyarország dicső háborújában, a ti zsengei lelketek is lerakta áldozatát a hazá utárára.

Jöjjetek édes gyermekeim minden osztályból! Fiúk és leányok! Ott várak benneteket örövendő lélekkel mindennap a testületi szobában d. e. 9—11-ig.

Jöjjetek!

Nagykanizsa, 1914. aug. 10-én.

Kertész József
igazgató.

— A magyar nemzet jötevői. Az egész nemzet őszinte hálfájára érdemesek azok, akik a mai napsok napokban segélyt nyújtanak a bevonuló népekkelőknek. Nem a beszédgyakorlatok figyeltásával tünnek ki ezek ama öblös torjú hazafik sorából, akik semmit sem tesznek a hangos beszédnek kívül a szükség, a nyomor és szenvedés enyhítésére, hanem az igazi jöteknység gyakorlatásával irják be nevüket a magyar nemzet történelmének lapjaira. Áldozatot tesznek a hazá utárára, amikor annyok más rut özése ellen hatóság intézkedéssel csak a tilalom sorompót löhlálltani Erdemes, hogy ideiktassuk nevüket s átadjuk a nyilvánosságnak. Dr. Szekeres Józsefnél az első városunkban, aki dőlben, este összehozta az éhségtől agyonnyögött népekkelőket s ide-stova már egy hete, hogy száz és száz embernek adja meg az elhagyott otthonért jóságos szívének szeretetteljes gondoskodását a bőséges ellátást. A család tagjai összehozták szavával az utcákról a mindennapi kenyeret nélkülöző embereket a viték őket a Bathányi-utcába, a hol Szekeresék jószívűsége kifogyhatatlan asztal terített minden szükkelők bevonuló hadkötölesnek. S a jó példa hatott. Reichenföld Gyula 200 kor, Fischer intéző 100 k., Özv. Práger győzörszédné és Arnuth Nánán szintén több embernek adtak ebédet és vacsorát. A magyarok Istene fizesse meg a jószívű családoknak a hazaitis és irgalmas cselekedetet! De hol vannak többi hatalmasink? Miért maradnak el most annak bebizonyításáról, hogy ők is szeretik hazájukat!

— Katonáink eskütétele. F. hó 9-én d. e. 8 órára volt jelezve a katonai nagy gyakorlat tóren tartandó tábori mise kezdete, de már jóval előbb a jelzett időnél kivonult a 20. honvéd gyalogezred, azután a 48. közös gyalogezred teljes felszereléssel, zászlóval, zenevel. Egy magaslapon volt felállítva az oltárt magában foglaló asztor, melyet csakhamar körül vett az érdeklődő civilközönség. A katonaság a következőkép állt fel, Szemben a sátorral a tisztikar, mögötte a 48-ak, azok mögött a honvédek, hátul a gyorstüzérszázad (gépgyervevősek), végül az ezredkezhez tartozó kocsik. A misét a honvéd tábori lelkes végezte Berkovics József szepetneki és Melhos Kálmán kisközségi plébánosok segédletével. Mise után külön a honvédek, külön a közös lelettek az esküt, melyet zászlójavként magyarul és horvátul — a legénység anyanyelvén elvassolt elő egy-egy tiszt. Az eskütétel után a zenekar előzött a Götterhált, a Wacht am Reint, végül a Himnusz. Mindegyik ezred-ezredese külön beszédet tartott a legénységnek, s tisztikarhoz és a közönséghez. Ott volt Zalavármegye törvényhatóságának képviselőtlében Viosz Páronc főbíró, Burkovics József szepetneki plébános, Starcsinszky joggy. A város képviselőtlében Dr. Sabján Gyula polgármester, Deak Péter főkapitány és számos város képviselő 5—6 ezer főre ma-és közönség. A közös tisztikar az ünnepség után ott helyben lafenyképztette magát.

— Fáklyás menet. Megkapóban nyilvánult meg tegnap este az igaz bőkésedés here a hadsereg első győzelmes lépésének hírére. Városunk polgármestere felszólította a társadalm minden rétegét,

hogy a hadsereg örömeiben részt vegyen. Ez a déli órákban történt és este nyolc órára már tündérlényben uszott minden ház s zászló erő leugett minden utcán. A fáklyás és lampionos menet a város háza elől indult el a katonasénekkarral. Réssat volt benne a tisztikar, a városi tanács, a törvényes, az adóhivatal, a papaság — az egész város és példás rendben, a lelkesedés entuziasmusával fejeződött be a város háza előtt feltízre, miután a Fő-uton, a Sugár-uton a lakanyakéhoz vonult, a hol a királyt, a hadsereget élteve, a Himnusz és más hazafias dalokat énekeltek. A lelkesedés ünnepi örömhángjában ott rezgett az összetartó magyarság hazaszeretete. De szép is volt az tgnap este! Csak már a végző diadaluak örvendhetünk!

— Eskütők. Posvay Pongrácz főhadnagy szombaton vezette oltárhoz Kovács Éoske eskütélynét. Az eskütők előtt és után a katonasénekar több dárabot játszott. A völények tóborba száll.

— Önkéntesek. A Nagy Győző példáját ma 20, 18—19 éves iparossegéd követte, kik a helybeli és kir. kerületi önkéntesektől jelentektek katonának. Derék fiúk! Megérdemlik legteljesebb elismerésüket.

— A segítő akció s a Vöröskereszt. Az a lelkes, meleghangú felhívás, melyet Dr. Sabján Gyula polgármester intézett városunk közönségéhez, a segítő akció megszervezése tárgyában és hol 8-án nagy számban hozta össze intelligens és nemessen érző közönséget e városnak.

Bár sokan csaldóttunk, kik azt hittek, hogy a jelenlevők közül akad, ki a gyűjtést megindítva azonnal követésre méltó nemess példát statuál. azonban ilyen csak egy akalt Révész Lajos személyében, ki beámer létere harvi kereszténység egy napra eső részt, dacára, hogy arra maga is reá van utalva, azonnal felajánolta. Habár e nemess példa a jelenlevők közt követőkre egyáltalán nem tárt, hiszükök a gyűjtési akció végtetésére megrálatzott agilis bizottság, nem fogja a dolgot agyon bizottságnál, hanem mihamar permanenciába lépve, a nagyközönség minden rétegét bevonva, megtalálja a módot, hogy a gyűjtés a legszélesebb körben folytassa melőbb a legszebb eredménnyel végződjék.

A vezető bizottság u. i. Dr. Sabján Gyulával élén, megbizottat, hogy a gyűjtési módozatit melőbb megállapítsa, abba a helyi jötekneg egybeállítás vezetőt, a tanítósgot, nemkülönbön városunk nemessen gondolkodó hölgy közönséget bevonva s a gyűjtést egy a Vöröskereszt, mint a háborúba vonultk itthon maradtjaik felségítésére pártuzamosan utárol-utácsra eszközölje.

A bizottságunk bejelentett s a segélyre szorulóknak mikénti segélyezése a bizottság által a legkörültekintőbb n fog megállapítani. Ugyanzért szton is felhívjuk városunk nemessen gondolkodó urait és hölgyeit hogy az akcióban segítőkész s a nemess célra nagy lelki adományaikkal hozzájárulni se készenek.

Isten lelke legyen a szervezőkkel s a nemesslelkű adakozókkal s kisorúe az akció a siker áldásával mindrégyé.

Gyűjtőívrek a polgármesteri hivatalban a közel napokban rendelkezésre állanak, hol a segélyre szorulóknak is bejelentendők.

— Az izr. templomban f. hó 7-én, pénteken, este 8-án, szombaton d. e. az istentisztelet keretében Dr. Neumann Ede (főrábbi könyörgést és szent beszédet tartott a hazáért, a királyért, a harcra vonuló hadsereget és fegyverek győzelmeit és felkérte a híveket, hogy adakozzanak a hadba vonultk segélyre utal visszahagyott családtagjai részére. F. hó 9-én, vasárnap d. u. 4 órákor Dr. Neumann Ede főrábbi Kiskánizsán a Szent Pátrián-teri iskola előtt szent beszédet mondott, melyet nemcsak az izr. vallású legénység, hanem a katonaság körül többen s nagy számban közönség áhíttal hallgatott. A beszéd nagy hatást keltett s a hitlegység annak benyomása alatt lelkes éljenzésekbe tört ki.

— A betegápolók eskütétele. Ma reggel a piaristák házikópolgáiban tette le eskütét a betegápolók száza. Az eskütétel előtt szent mise volt, amely után beszédet mondott a celebráns, Lukács József piarista tanár. A beszéd után Szily József hadnagy fölolvasta az eskü miniat, amelyet Dr. Szekeres József zárt be néhány lelkesítő szóval.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Báné Kovács János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Világháború.

Sok szenvedésben, megpróbáltatásban volt részünk és mi mégis a legnagyobb türelemmel és elnézéssel voltunk kiváltképpen a kis Szerbiával szemben, mely egyre merészebb lett, pohendiségében, elvakultságában és alávalóságában elment a legvégső órára.

Türemlünk elérte a végső határt. Mi békét akartunk de kívántuk, hogy oly elégtételt kapjunk azért az egész civilizált világot megdöbbentő cselekedetért, melyre csak oly martalóc had képes, mint a szerb. Nem kaptuk meg ezt az elégtételt és ezért kirepült kardunk hüvelyéből, hogy végleg megtanítsuk azt a csordát a tiszteletrre, a megbecsülésre s arra, hogy bennünket a végtelenségig megbántani nem lehet.

Mi leszámoltunk volna a mi nagy ellenségünkkel s már azt hittük és az egész múlt világot, mely mellettünk volt, reménykedtünk, hogy ez kettőnk ügye marad. A legutolsó órában következett be Oroszország

Pálfordulása és pártfogásába vette a martalókat. A béke érdekében az igazán művelt nemzetek, elsősorban hű szövetségeseink, Németország mindent elkövetett, de eredménytelen maradt és elkövetkezett az, hogy az orosz felkészült ellentünk.

A jó Isten a megmondhatója, hogy hová fejlődnek a viszonyok. Annyi tény, hogy mi a béke mellett dolgoztunk és hogy ez nem sikerült, az Oroszország lelkiismeretét terheli. Minthogy minden, mi elkövetkezni fog, a népek, nemzetek nyugalalmának, a békének felborításaért, a tömérdek kiontott véréért, az egész világ felborításaért, szóval mindenért Oroszországot terheli a felelősség. Nem akarta a békét, nem akarta a világ nyugalalmát, hanem egy merész fordulattal a gyilkos csorda mellé szögödik és mozgósítja ellentünk hadseregét.

Mi igazunk tudatában felvesszük a harcot, ösmert bátorsággal, félelmet, nem ismerő ősi erényünk tudatában és nagy igazságunk szilárd meggyőződésében utolsó csepp

vérünkig védelmezni fogjuk azt, ami a miénk s felvesszük majd a nagy ellenségét is a háborút, mert ránk kényszerítették.

Mi józanok maradunk ezekben a válásos órákban is. Egész nemzetünk, egész Monarchiánk mintegy ember száll sikra azzal a szilárd hittel, bátor lélekkel és büszke tudattal, hogy fegyvereinknek győzni kell, mert részünk van az elvitáztatatlan hatalmas igazság és az igazságnak győznie kell.

De mi nemcsak igazunk miatt szállunk sikra, mi az egész haladó, fejlődni akaró, kultúrviág érdekét is képviseljük. Amott van a sötétség, a visszafelé haladás és maradiság átkos világa, emitt a világosság, a tisztaság, a civilizáció gyönyörű világa. Két különböző, óriás ellentétes két világ. Ott minden fertőzőtt, miazmás, a sok büntől, züllöttségtől, itt minden tiszta és becsületes, mert zászlónkra a haladás, a boldogulás, a kultúra van ráírva. E zászlót mi fennlen lobogtatjuk, e zászlót mi diadalra kell hogy vigyük, mert a jelszavak, mik ráírva van

Nóta cseng...

Nóta cseng ajkamon,
De rózsás a kedvem,
Mintegy tündérelpe
Ugy röpök a telkem.

Himes szép rónákon,
Ahol minden ékes,
Ahol rózsá nyílik,
Gyöngy virág környékez.

Minden virágitall
Az én lelkem kincse.
Nap s hold sugarával
Az én szívem hintse.

... Napsugaras éltel
Azért ilyen boldog,
Mert szívből szeretlek
És szeretve vagyok!

REZEDA.

Fekete képek a fehér birodalomból.

— Ehyomlott sóhajok Oroszországból. —

Irtá: Egy orosz emigráns.

Rablónak, gyilkosnak, egészen közönséges gonztevőnek sokkal kevésbé veszedelmes lenni Oroszországban, mint még csak gondolkozni is olyan politikai kérdésekről, amik esetleg kényesek lehetnek a hatalom levőkre. Amazoknak is kijár a büntetés, az kétségtelen, de az ő büntetésük összehasonlíthatatlan enyhébb, mint az, amely arra vár, aki csak a gyanu-

jába keveredett annak, hogy lázadó. A politikaibűnök nem igen szokták sokat vallani, hanem rövidesen kiszabják rá a legsúlyosabb büntetést, Sziberiába vagy Szakhali szigetére való deportálást, száműzetést, ahol aztán életük totygát szenvedhetnek a megmondatlan bűnükért.

Szakhali egyike a legjelentékenyebb orosz deportáló helyeknek és sok tekintetben félelmetesebb, mint Szibéria. — Szakhali szigete, melyet a japánok azelőtt Karafutonak neveztek, Szibéria keleti partjai közelében fekszik, a szarazföldtől a tíz kilométer széles Tatár-szoros választja el s ezernyolcvan óta szolgát a politikai bűnösök számkivetési helyeül. Arra, hogy hány fogoly siyulódik itten állandóan, jellemző például az a statisztikai adat, mely szerint 1894-ben a szigeten tizenöt börtön volt, benne körülbelül tizennyolcezer fogollyal.

Az ide került szerencsétlenek mindörökké elvannak tometve a nagy világtól, erről a helyről csak a legtrikább esetben sikerült megszökni és így természetesen; hogy csak nagyon ritkán is hallani megbízható adatokat azokról a szörnyűségekről, amik ezen a szigeten történnek. Az oroszok féltve őrik a szigetet

Miért használjunk kizárólag „Osram” lámpát?

Azért, mivel ezen lámpa mindama követelményeknek megfelel, mely egy modern drótlámpa iránt támaszthatók. E lámpa eltorhetetlen, rendkívül takarékosan s mindig egyenletes világosság mellett ragyogó fehér fénnel ég.

Változó Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. — Magyarországi képviselő becéző: inger és Fia, Budapest, VI., Hajós-telek 41. sz.

nak még mindig diadalra segítettek népeket, mert vértveze vannak a nagy igazságtól, attól az igazságtól, mely legnagyobb akadályokon keresztül is győzedelmeskedik.

Istenből félünk, de mástól nem, Istenben bizzunk és saját erőnkben. Ellenségeinkkel majd elbánunk és hálával fog ránk tekinteni az egész kultúr világ, hogy megmentették a haladó emberiséget a fekete tömegektől.

Bizzunk Istenben, erőnkben és igazságunkban!

Hymnus és a Wacht am Rhein.

Forró lázaiban a magyar honszerelemnek millió kiáltást hallok: Éljen a kiraly! Sokszor vándolt, sokszor megkönyözött, galambos, megtört agyastyán, kinek teste bar törődött, de lelkeben a nagy patriarkák boldogsága.

Ma még itt van közöttünk s aki annak idején Iaszigénné ellenünk, most velünk, közöttünk s nem is fog innen elmenni soha, szobrai örök emlékezés-képen oda kerülnek a magyar városok nagy tereire azokéival, kik ma mint az akkori idők vártaui békejobbjukat nyújtják annak, ki hadaival megtarja s megvédi uralma örökös nagy várát a magyarság várát.

Oh ti elvakult nemzetiségi agitátorok, ha közületek néhány szárat elserpene a harc, nem lenne itt többé semmi hiba. Ott a felvidéki tót, ott a délvideki oláh, szerb és román, kiknek megnyilvánuló forró és tisztá honszerelem, oly makulátlan mint akár a Dunánál vagy az Álföld napváltó arcu lakói. Ott áll észellenül lélekkel, levett kalappal, összeolvadva lélekben a fölséges nemzeti imával, egy szívvel egy lélekkel, egy akaratral ragad fogyerőt megbuzsálni ellenségeit, kiknek küszöbét a magyar mind söröbben kezdi átépegetni s vasmarkuk erejét megfeszíteni.

A vidék pályaudvarain a falvak könnyes szemű bucsuzó asszonyait látni s a katonavonatok lomb-

toros kocsisjaiban nézőző családok, katonák, kik a mezőn hagytak minden termést s a kis kunyhókban feleséget, gyermeket, munkaképtelen apákat, kik majdan behorjázást az.

Oh! Most látszik meg, ki és mi az a magyarság, most látszik meg, hogy államalkotó annak minden lehetelése, hogy ez tart meg országokat, dinasztiát, ez küzd le ha kell világháborút s ez szereti meg ha lehet világkéket.

Most látni meg, hogy ez a magyarság megérdemelte a németek hatalmas császárságának ilhető budai beszédét, ki mint leghűb szöveiségesünk, ha kell halálba is követ népével bennünket, ideadva német szerelmét, hadait, becstelét, tudra, átérve, hogy a magyar nemzetre szüksége van a világnak továbbra is.

S mi örömmel szorítjuk meg a német szövetséges kezét, amint diadalmenetben viszik zászlóinkat, s eükeljük a Wacht am Rhein, büszkén nézve mint seregeinkkel együtt hadba szállnak közös ellenünkkel szemben s remegve várjuk majdan örömkönyveket hullata, amiót győzelemmel megtérnek, hogy babért fúzzunk homlokaikra.

HIREK.

— Nem lesz tanítás a népiskolában. A közoktatásügyi miniszter úr népoktatási ügyosztályának vezetője kijelentette, hogy a háború befeljesése a városok népiskoláiban tanítás nem lesz s a tanítók a közigazgatás ágaiba lesznek kisegítők beosztva. Fizetésüket pontosan fogják kapni, a háborúba vonulók fizetését pedig családjaikhoz fogják juttatni. A tanítás természetesen szünetel azou vidéki községekben is, melyeknek tanítói a katonasághoz bevonattak. Az iskolahelyiségek pedig katonai kórházakká lesznek berendezve.

— Az ipartestület vasárnap tartott közgyűlésén kimondotta, hogy öszes tartalék vagyonát a háborúba vonuló iparosok oldalainak felségására fogja fordítani. A legsebbe megnyilvánulása a háborús időnek városunkban.

idegen ember ugyszólván be sem teheti a lábát ide, de ha sikerül is egy-egy utasznak eljutni a számozottak közelébe, még akkor is csak a legnagyobb ravaszaggal, esetleg csak vesztégetéssel tudja elérni hogy fényképezhesen. Néha-néha sikerül csak ez, de természetesen az oroszok ilyenkor a leghatározottabban sietnek megafőlni mindent és ha az olykor megszakadul foglyok elbelsősei nem igazolnak azokat a rémségeket, smik legendaszertén terjednek a Szakhal szigetén történő dolgokról, akkor igazán azt bízhatók, hogy csak a régi középkori kiuzások emléke szűlte ezeket a rémségeket.

Mit kell elszennedniök az ide jutott bűnözőknek, azt szinte nem is lehet leírni. A kiuzások mellett csaknem eltörpönek az agyon rágalmazott inkvizíció börtalma, különösen ha tekintete vesszük, hogy tulajdonképpen nem is gonosztevőkről van szó, hanem csak egyszerű politikai gyanúsítottakról, a kik legtöbbje a műveltebb emberek sora közt kerül ki. A foglyok állandóan bilincsekben járnak, a legkisebb ok miatt véresse korbácsolják őket, kényezturbonyba szorítják, odaláncolják a cellájuk falához, hogy ki se mozdulhassanak a jól őrszött kis odúból. Akad köztök olyan, aki egész életét a kézműstermunkánál használt taligájához láncolva töltötte s a különös bűntételek közt nagyon gyakori az, hogy addig verik a szerencsétlen foglyot, amíg a fájdalomtól eszméletlenül össze nem esik.

Mindeennek pedig az az oka, hogy az oroszok a rettenetes büntetéssel igyekeznek egyszer s mindenkorra elriasztani mindenkit attól, hogy a legesélyesebb mértékben is bele merjen becsatlózni olyan politikai mozgalomba, a mely a hivatalos önkénynek nem tetszik. Jellemző erre vonatkozólag a híres Nowikow esetredek a nyilatkozata, aki mint egy sibériai bánbányában a foglyokat őrző koczok parancsnoka sokat tapasztalhatott ezen a téren s nagyon jól tudhatta, hogy a számozottak ezerszer megbántak már mindent. Nowikow azt mondta:

— Ha rajtam állna, akkor minden politikai bűnös napoként félholtá korbácsoltatnék. Ő bizonyosan nagyon jól tudja, mit jelent ez, ki tudja hányszor tapasztalta, hogy a barbár bánsá-mód mindöökre megselezdül a foglyokat. De hogy mennyi igazságatlanság történhetik itt, arra természetesen nem gondolnak az orosz hatóságok és minek is gondolnának, hiszen nem is annyira büntetésről van itt szó, hanem arról, hogy egyszer s mindenkorra megszakaduljanak azoktól, akik gyanúsak, vagy akik esetleg kellenetlenek lehetnek.

De milyen lehet sorsuk azoknak, akiket eltoloncolnak számozottak Szibéria bánbányáiba, vagy a Szakhal sziget fogházáiba. Ezekből a börtönökből nagyon ritkán érkezik hír és az itt lefolyt tragédiák közül tíz esztendőben egyszer kerül egy közüldomásra.

És ha az egész világ rohamosan halad is tovább

— Rendőrségünk az élelmiszer uszora ellen valóban diósőrté möltó módon teszi meg a torló intézkedéseket. Mint értesültünk a lekeltelt árusokat kellő szigorral megbüntetés s a jövőre nézve is a legeszigorúbb intézkédés fogatosatandja s akár az egészségjelen életünk árusításának akár jogtalan uszorának jó nyomára, az eddigigél még szigorúbban fogja büntetni.

— Az élelmiszer-uszora ellen. A háborús viszonyok közt máris sok oldalról hangzik föl panasz, hogy az élelmiszerek és az elsőrendű szükségleti cikkek árának felszoktatásával egyesek kizsákmányolni igyekeznek a fogyasztó közönséget. Ennek megállítására az 1912. évi LXIII. törvényeik a hivatalos ármegállapítás után nyújt módot. A hivatalos ármegállapítás azonban nehezen simulhat a folyton változó viszonyokhoz, a kormány tehát olyan végső eszköznek tekintti, a melyhez csak elkérülhetetlen szükség esetében szabad folyamodnia. Egyelőre a belügyminiszter rendeletli utou akarja újítá vágni a viszályeskednek.

A rendelet megállapítja, hogy az élelmiszerek és az elsőrendű szükségletek kielégítésére szolgáló egyéb cikkek (üzelőanyag, ruházat, katonai felszerelés, stb.) árát vagy az ezek közül szükséges szolgáltatások díjazását aránytalanul nagy összegben megszabni nem szabad, még akkor sem, ha a kereslet rendkívül fokozódik. Az említett árak hitelezésével se szabad aránytalanul terhes kikötéseket tenni. A ki-e tilalmak megszegi, kihágást követ el és léneüt napig terjedhető elárzással és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható.

— **Oszlók hazug meséi.** A Budapesti Tudósító illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján írja, hogy a kormány értesüléseket kapott, hogy egyes vidékeken lelkiismeretlen emberek azt eskadják elhitetni a közönséggel, hogy a mozgósítás alkalmából átvett lovakért adott utalványokat a kormány nem fogja beváltani. Sőt azt is hisztetik, hogy a papírpenz é a fozz értékelendők. Ezek a szédülők aztán a félvezetett néptől olcsóbb áron akarják megvásárolni a lovakért kapott utalványokat, sőt a hisztények nep papírpenzét is. Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy ezek a hazatelelések a legálábbvalóbb hazugságok, mert minden utalványt teljes értékben fizet ki a kormány és a papírpenz is

a civilizáció után, az önkény és az elnyomatás országában minden marad a régiben. A cárok birodalmában a korbács s a kancuska az ur, nem törődnek azatl, ártatlan-e valaki vagy bünső, elég, ha csak gyanus és azonnal el lehet készülni bárki a börtönrre, a számozóésre, az örök kínzásra.

Oroszországban nincs értéke az emberi életnek, az az alatrólók még a szó legeszarosabb értelmében rabzsolgáji a cárnak, aki testese szerint hajhajtja őket igába s a hatalom képviselői valamennyien vad zsaruköck abban a körben, ahol vezető szerepet játszanak. Senki nem vonhatja őket felelősségre, ha igazságtalanság követnek is el, mert önáluk ez az él, hogy inkább száz ártatlan is szenvedjen, mintsem egy bünső is megmeneküljön. Bárbar és egész értelmetlen ez a felfogás, de az oroszoknál a nép nagy tömege nem jött rá az emberek egyéni jogaira, nem tudja, hogy az állam azért van, hogy megvédje a beléje tartozókat és nem azért, hogy üldözze őket. S az orosz hatóságok csak azt az üldözést, akire egyszer rátette büntető kezét, azt még a véletlen szerencse is csak a legtrágyább esetben tudja kiszabadítani. Szakhal szigetéről még akkor is csak egy menekülhet el valaki, ha vállalkozik tíz kilométerreji uszásra az óceánban.

SZAVOY-SZALLODA

BUDAPEST. VIII. JÓZSEF-KÖRUT 16

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-nappal
 RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetése alatt.
EGYÁGYAS szobák 3 koronától, **KÉTÁGYAS** szobák 6 koronától
 fűtés, világítás és kiszolgálással. — A szobák feltétlenül tiszták.
 Hosszabb tartózkodásnál engedmény. Ujonnan bevezetett Penzió-rendszer, napi ellátás 4 koronáért. — Napi háromszori étkezés. — HAVI SZOBÁK 80 KORONÁERT.

PALACE SZALLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43. SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobáival. — 150 szoba, 6 koronától kezdődőleg. —
 Előrendő étterem és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratorium és tanműhelyekkel kiegészítve

Elektrotechnikai és gépgyártási technikai tanintézet

mindazoknak, kik magukat elektrotechnikusokká (gyári hivatalnokoknak stb.) elméletileg és gyakorlatilag két évfolyamon át óhajtják kiképeztetni.

Felvételi életkor: 14-től 20 év. Előképzettség: 4 közép, polgári, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az Igazgatóság: Pozsonyban Széchenyi-utca értesítéseket, prospektusokat stb. szétküld és közelebbi felvilágosításokat ad.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmisség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetősi rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről, annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

50% engedmény

a lakásoknál augusztus hó 25-től kezdve

DARUVAR

FÜRDŐ (Slavoniában.)

Vasas hőforrások és iszapfürdők. Forráshőmérséklet 35-50° C. Kiváló eredmények az úszásban női bajoknál, vérértégségénél, csukos és köszvényes bántalmaknál, különösen ischiásnál és gerincbajoknál.

Fürdőorvos: DR. SCHUKKER.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

lfj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan eljuttatunk.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányait az egyedül valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszert és győgytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Nagykanizsán kapható: **GELTSCH** és **GRAEF** drogeriában, **REIK GYULA** gyógyszerertárban.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest. VIII

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetel árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Nagyedvésre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felélés szerkesztő:
Bánéovich János

Főszerkesztő:
Komény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Ő Felsőge születése napján.

Évek szállnak, évek mulnak s az emberi élet folytonos egyformaságán, hol az öröm derűjének sugarai — hol a bánat, a keserő csalódások s csapások nehéz megpróbáltatásai törnek át; — néha vigasztaló, — néha elbúsító hangulatba ejtve a lelket, — az öröm vagy öröm csepjeit vegyítvén az élettel küzdők serlegébe.

Megőszült, agg királyunk élte legutóbbi éveiben a megpróbáltatások egész sorát volt kénytelen elviselni, az Istenbe vetett hit s népeinek hűségés ragaszkodása, vonzódása s őszinte részvétele mindenkör vigasztaló, gyógyító irt nyugtolt kesergő, bánatos szívének.

S most is, amikor a reánk mindenün-nen régtől leselkedő s előtörő ádáz elleneink undok büneinek megtorlására hadba szólított bennünket, gondoktól terhes lelkének vigasztalására, országainak megvédésére ismét talpraálltak mindenkör hűségés alattvalói.

hogy végzetes csapást mérjenek mindazokra, kik királyunk, nemzetünk s népeinek nyugalmát oly régtől szentségtelen kezekkel zaklatják s rabolják.

* * *

Isten, magyarok istene küld áldásodat ősz királyunkra s hadban küzdő népeire!

Az ágyuk dörgése s az itthon maradtak esdeklő fohászi közepett szálljon vigasztalás zaklatott lelkére s a mai nap, születésének évfordulója hozza meg fegyvereinknek dicsőségét, mely agg királyunknak hátralevő éveit az öröm, a boldogság derűjével sugározza be, népeinek pedig a zavartalan békés fejlődést biztosítva, mielőbb hozza meg az önteláldozó tüzkeresztség után a legboldogabb jövőt.

Isten legyen ősz királyunkkal s érte rejtethetlen bátorsággal harcoló népeivel.

Háboru és a kenyér.

Nemzetünk óriási harcos lelkesedésének dicsérete rejlik magában abban a tényben, miszerint ősz királyunk hívó szavára oly tömegesen jelentkeztek katonáink, hogy ily feleslegről is beszélhetünk, amely a honvédelmi miniszter ama rendeletét szülte, hogy a bevonult tartalékosok és népfelkelők fölöslegéből az aratásra, hordásra és cséplésre munkaerőt bocsát a gazdák rendelkezésére.

Nevezetes és áldásos intézkedés ez, ha az illetékes hatóságok gyors és pontos lekiismeretességgel végrehajják.

Mert bár a háboru mindenkit sújt ugyan és minden foglalkozási ágat megsebez, de legjobban a földművet, aki télen nem végezheti nyári munkáját, ha ott kell hagynia az ekeszarvat, a kenyéradó földet s ha egy termésű kiesett, azt soha semmivel nem pótolhatjuk. S így az országot is legelősebben támadja és sújtja az a kár, amely a mezőgazdákra hárulhat a háboruból.

Lengyel hősök.

Írta: Szabó Imre

Potocky gróf, a nagy Potockyak utolsó sarja halálán volt. Minden erejét elvette már a gyilkos kór, de mielőtt végkép elpusztította volna, ajándékozott neki néhány boldog percet.

Mellőlől már alig hallhatóan törték a kínos hörgések és csak a homlokának hideg verejtéke sejtett valami nagy lekiindulást.

Lelkében elvonult a rózsás gyermekkör, mikor a falu aprajával játszadozott a kastély parkjában, aztán az ifjú évek boldog küzdését látta, hogyan harcolt külső ellenséggel és a magáéval, a haláltétellel.

Milyen gyönyörrel szivta magába azoknak az írónak az ígért, kik teljes egyenlőséget kiáltoznak. — Atyját látta maga előtt, a buzgó lengyel nemes, minden erényével, minden bűnével. Anyját, kit leg-szebb éveiben kellett a családi kriptába helyezni.

Barátokat és rokonokat, kik fölött virágok nyílnak és fonyadoznak évről-évre.

A szűkebb kör látomásai után láza tovább

vezette őt. Látta hősi küzdelmében vitéz nemzetét, mint tusakodik egy embertelen hordával, ki nem ismer jogot, csak hatalmat és megszállkodást. És azt is látta, hogy az ő népe elveszett.

Egy mély sóhajtás és Potocky gróf meghalt.

Meghalt mindenki nélkül. Barátai szívesen eljöttek volna a drága bajtárs beteggyázhöz, de hol vannak a barátok? Ki Szibériában bűnhődik, mert nem térhetne a muszka önkénykedést. Ki Párisban vagy Turinban eszi a számtuzetes kenyert, mások meg jeltelen sirdomb alatt halgatnak.

De a barátok helyett megjelenet néhány orosz katonatiszt, egy rendőrhadnagy és a cári fiskális, hogy a gardálian birtokot lefoglalják a státusnak.

Két napig feküdt nyitott koporsóban a gróf. Azután befedték a koporsót. Galambösz szolgák vitték le a teremből a kis kápolna elé. A durva tenyerű jobbágyok szomeiből pergett a könny, mintha atyjukat kísérték volna utolsó útjára.

Ambrósius páter, az ősz plebánus, beszentelte a halottat. A beszentelés után a halotti beszédhez fogott.

A magas, sovány aggastyán nem tette a leg-

jobb benyomást a hatóság uraira. Nem látszott meg semmikipé rajta a keneteljes alázat, amit papoktól megszoktak az orosz urak. Sokolov hadnagy úgy érezte magát, mintha hideg víz futna át a gerincén.

A páter nagyon agysterően beszélt. Nem fűszerezte a beszédet a szent atyák írásainak idézé-tével, hanem úgy beszélt, ahogy szíve diktált neki. Hangos, tiszta kijelítéssel szólt. Dicsőítette a halált, mely a lengyel ember legjobb barátja.

— Miért sírtok? — mondta a körülállókának, ne sírjatok, a kit a koporsó befed, az megtette kötelességét hazája juttat és ti irántatok.

Sokolov a rendőrúszhoz fordult:

— Az öreg nagyon hevesedik, — mondá.

— A legkötelessébb élet semmisült meg ezzel, aki itt elötmén felszök, — folytatta a tisztelőndő atya. — Miért halgtatám el érdemeidet, Potocky Ádám, népem laddicsőbb fia, miért, talán ezek miatt itt, akik mint hiénák gyűltek ide, erre a szent helyre, a te lábaihoz...

Az urak összenéztek, Sokolov hadnagy igazot-tan nyult fegyveresőbbé és egész teste reszketett. A pap kiugyanesedett. Az aggastyán olyan halálmegvetéssel szonokolt mint egy próféta.

Osram dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel ég

Sokak válláról nagy gondot vesz le az említett rendelet, de csak úgy, ha gyorsan s nagy buzgalommal hajtják végre, melyre a gazdaságosság nemcsak mint elsőrendű erőforrása a nemzetnek szolgált rá, de jelenlegi magatartásával is. Miért különös dicséret illeti az intelligens magyar gazdaságlátót, mely teljes erkölcsi befolyását mozgósította a maga közönsége körében, hogy a háboru ama roppant súlyát, mely a gazda vállaira esik, férfiasan, elszántan, hazafiasan viselje.

Örömmel üdvözljük tehát kormányunk eme valóban átvés intézkedését, mely sok hadban levő és bevonuló gazdának osztja homlokáról a jövőnd feletti gondoknak redőit, sok itthon maradt családnak adja kezébe megszolgált kenyerét s biztosítja a jövő évi termést, elosztva az egész nemzet aggodalmát, elterelvén a jövőnd megelhetés legvalószínűbb gondjaitól, minden biztosítván, hogy a háborut, mely mindnyájunk védelméért, mindnyájunk becsületéért, mindnyájunk nyugalmáért s boldogulásáért folyik. — bátran, férfiasan, elszántan harcoljunk meg s dicső győzelmek után békés otthonunkban telt kamrák mellett folytathassák ismét a munkát ott, ahol elhagyták, meg tisztulva, dicső győzelemmel eltelve az édes haza javára, megerősödésre, megújulására s annak régtől óhajtott zavartalan boldogulásának biztosítására.

A fél világ...

A fél világ ellenségünk

De jönné bár egész világ,

Erejétől mégse félünk!

Melletünk van az igazság,

Nem engedi meg az Isten

Hogy e népet ellopssák.

Oh, Ádám, milyen ember voltál te! Te nem úgy szeretted a hazádat, mint mi. Mert mi másokat is szeretünk a haza mellett, családunkat, gyermekeinket, de te, Ádám, te senki másét e földön nem szeretted, csak boldoglatlan leugeleited.

A hadnagy magánkiált volt. Halálsápadtan liggett-mozgott.

— És milyen más módon szeretted a hazádat, folytatja a páter. — igazán másképpen mint mi. Te átérezted, hogy nemcsak az oroszok a mi ellenségeink, hanem az a magaslónalás, ami a nép és nemese között van. Te büszke nemeseink ivadéka megértetted azt és őseid fényűzése helyett egyszerű udvarháza alakítottad kastélyodat, belőled pedig egyszerű gazda lett, aki nem ismer rangkülönbséget ember és ember között. Kizár a nemese felfogással, Ádám, te többet ártottál itteni ellenségeinknek, mint sok hőstünk és vitézünk a harcmezőn. És ha valamiuk rablincseinek lehullanak, akkor neked nagy részesed lesz abban.

A rendezőhadnagy már oda lépett a paphoz, hogy vasaravere a „láztölt”. Abban a pillanatban Sokolov tiszt egyet lött és az ősz páter barátja koporsójára omlott.

Az áldozat vére pirosra festette a másik mártír fekete koporsóját.

Nem lámadunk senkit orvul,

Bár kétséges még a sorsunk,

Végiére majd jóra fordul.

Ne féltsétek ezt a népet!

Isten áll a hadunk élén

Kivel régen frigrre lépett.

Góliáthok harca lesz ez,

Melyben a szerencse Dávid

Bizó erejének kedvez.

Látunk még mi leőtő szarvat,

Igazsága fegyverével

Letöri azt a magyar had.

Hiszek én egy szebb jövőben,

Napsugáros tiszta képe

Bontakozik már előttem.

A fél világ ellenségünk,

De jöhet az egész világ,

Erejétől mégse félünk!

NAGY LAJOS.

A vidéki pénzüzetek kívánsága.

A Pénzüzetek Országos Egyesülése, melynek kötelekebe használnak több fővárosi és vidéki pénzüzetet-tartozik, körlevelet intézett tagjaihoz. Utal benne arra, hogy a megriadt betevők rohamának, a visszleszámítoló bankok hitelkorlátozásának, a külföldi tőkek teljes visszavonulásának keresztüztében a magyar pénzüzetek derekasan állottak meg helyüket a válság legnehézebb napjaiban. Most előrelát-hatóság nyugodtak napok következnek. A közönség be fogja látni, hogy tartalékok gyűjtésére semmi oka sincsen és a pénz a bankokban és a takarékpénztárak befektetéseiben sokkal biztosabban van elhelyezve, mint bárhol másutt. Késztetni fogja a közönséget a kivett tőkek újabb elhelyezésére az a körülmény is, hogy a moratórium-rendelet korlátozásai csak az 1914. augusztus elseje előtti betétekre terjed ki, az ezen nap után elhelyezendő betétek visszalátetése ezen korlátozás alól mentes.

A közönség megnyugvásával együtt a pénzüzeteknek is minél előbb vissza kell térniök reudes hivatásukhoz. A kezelesek alatt álló szabad tőkéket a háborus válság által megbéntült gazdasági élet föl frissítésére kell sürögősen fordítani, nehogy ugyanakkor, a mikor hadseregünk diadalmasan nyomul előre idegen harcmezőn, a hazai közgazdaság és vele sok ezer munkaképes egzisztencia végleg össze-roppanjon. Különösen szép hivatást teljesítenek a hazai pénzüzetek, a mikor a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalkozóknak zavartalan tovább-működését tessik lehetővé azáltal, hogy a tovább-működéshez szükséges anyagbeszerzésre, munkabé-rekre minden szűkebbőség nélkül folytósítják a meg-felöltő öszségeket. Hogy a pénzüzetek ezen fel-adatainknak megfelelhessenek, a kormánytól és egyéb illetékes ténylezőknél sürgősen fogjuk a következő-reformok mielőbbi megvalósítását: A pénzüzeteknél eszközök szaporítására és a pénzüzetek hitelgény-bevételének megkönnyítésére a jegybank fedezeti rendszerének oly megváltoztatását, mely a külföldi jegybankokhoz hasonlóan nagyobb bankjegykibocsá-tást tesz lehetővé. A jegybank jelenlegi 8 százalékos kamatlábnak sürögősen leszállítását. A kisebb értékű váltópénzek szaporítását és kisebb darabolású bank-

jegyeknek sürögő kibocsátását. A takarékbetétek visszafizetésének olyan szabályozását, a mely a tulajdonos oktan felőlmi tartalékok gyűjtését megakadályozza, a közönség reális szükségleteinek kielégítésé-vel számolt.

HIREK.

A királyhoz.

Dicshimnuzat zengedezni sose szoktam
S most sem tudói, e nagy, de szép napokban.
Tudod, hogy igazad van, igazunk van
S szilárd hittel bízunk nagy, szent jogunkban;
Jónni kellett e történelmi kornak,
Hol a király s népei egybeforrnak,
Felség! Ézert él lelkünkben a hála,
Letessék ezt trónodnak számolyára.

Viharban edzett jellemed belátja,
Hogy a magyar trónod legdhbb barátja;
Hogy ez a nemzet soha el nem árul,
Hogy ott lobog ajkán a „Moriamur!”
Hogy lelkében él a királyra képe,
Hogy nincs vihar, mely azt onáné kitépje.
E világdöntő háborus vizályaon
Ilyennek ismerd e népet királyon!

Nézd, hogy rohan a harcok mezejére,
Nézd, milyen olcsó az élete, vére.
Nem kell erőszak! Egy szent üzenetre
Megy a halálhívok regimentje.
Elhagy szállót, testvört, hitvest, barátot
Ha a veszély véres kardját kirántod
S éretted hal, ha szemed egy sugára
Szeldien esik a magyar hazára.

Sok bánat ért. Megosztánk mindig Véled
S tán jölesett ez a ember szívűnk;
De a király gyakran nem vette észre
Mily kicsi a magyar nemzet szívtverese.
Ma is sok millió szív egydedobban
Maradj velünk a jó és rossz napokban.
Hűséget e nép púszért tesz ki —
Neked is szól az ősi „Moriamur!”

Nagy Lajos.

— Tábori mise. Ó Felség születes napján
8 $\frac{1}{2}$ órakor a katonai gyakorló téren önépélyes tábori mise lesz, melyre a katonai parancsnokság a helybeli öszes hatóságokat meghívta.

A mise alatt a katonasághoz behírvott tanítókból alakult énekkar fog énekelni.

A helybeli izraelita templomban d. e. 11 órakor szintén hálaadó isteni tisztelt fog tartatni, melyre az öszes hatóságok hivatalosak.

— Lapunk legközelebbi száma a *közbeeső ünnep miatt pénteken fog megjelenni.*

— Fáklyás menet. A helybeli tisztikar rendezése mellett, ma este 9 órakor fáklyásmenet fog tartatni, melyre a közönség minél nagyobb számban leendő részvéte kérietik.

— Bucu a honvédektől. Elmentek ök is, bucsut vettek fölünk, hogy széplőten zászlókat ott a háboru vérkerezségében megzengetjék. Mosolygva, nota szóval, virágos kedvvel mentek, mintha csak mennyegzőre vonultak volna.

S mi akik itthon maradtunk örömpesebb szívvel néztük, lopva egy-egy könyvet töröltünk ki sze-

meinkből, istenhózzát mondva a szerencsés viszonylátásig.

— Néhai Gelsei Gutmann Henrik a mi hovádeinknek. A mostani háborus idők aktualitása tessék annak a nemestelki alapítványnak feleltetését, melyet néhai Gelsei Gutmann Henrik a m. kir. 77-ik hónap vérszólójának, az 1871. évi június 11-én tartott zárlószentelési ünnepély- emlékére tett.

Néhai Gelsei Gutmann Henrik ugyanis egy, a nevével elnevezendő hónap jutalmzó alapítványt a drb. 100 forintos szállólétszámaváltási állami kötvényt tett le olya célból, hogy annak kamatát kamataj egy, 77. hónap vérszólój (jelenleg 20-ik hónap vérszólójára) létszámához tartozó, első-sorban nagykanizsai illetőségű, ilyenek üzemletében másodsorban más ezen zászlóalbeli olya hónapvédek (örmeztől) lefelé) egyszeri jutalmzáására fordítsanak, aki magaféle törvényes harc alkalmával legbátrabban viselte és megsebesülve vált s szegénységéneki fogya segélyre szorult.

Az adományozás joga a 20. hónap vérszólójára 1. zászlóalj parancsnokát illeti, a hónapvédelmi miniszter jóváhagyása mellett.

A jutalmzási célra rendelkezésre állott 1896. év végén 537 forint 13 krajczár, az 1913-ik év végén a kamatok kitölték 2109 K. 77 fillért, tehát a jutalmzandó jelenleg körülbelül 2109 Kor. 77 fillér fölött fog kapni.

Az alapítvány a m. kir. központi állampénztárban van letétben.

— Adományok a „Vörös Kereszt”-nek. Jelszei és bellicsei Gutmann Ödön, Vilmos, László és Aladár bárók egy átiratban értesítették a horvát bán Ö. Kézencsénáját, hogy a bellicsei műveinek, valamint az orahovicsi és vođini birtokukon levő több helyiséget teljesen berendezett ágyakkal a „Vörös Kereszt”-nek illetve a hadkezelőségnek rendelkezésére bocsátják 25 sebesült katonatiszt és 75 sebesült legénység részére.

Azok továbbá 50.000 palack „Slavonski Evian” vizet kórházi célokra.

Azonkívül adnak naponként 100 krajcz. jeget a Virovitica megyei vöröskereszt szükségletére is oltor koronát készpénzben, azaz a rendeltetéssel, hogy ezen összeget a vörös kereszt Virovitica megyei fiók-jainak szükségleteire fordítsák.

Végül jelentették nevezettek, hogy azon esetben, ha a vörös kereszt, illetve a magas hadkezelőség reflektálna egy lábbadozó sebesülteknek való üdülő otthonra, készségesen átengednék az Új-Zvečevon levő gyártelepüket, illetve egy nagyon egészséges helyen. 452 méter magas platon levő, mintegy 40 lakóházat a hozzá tartozó kertekkel.

Franck Henrik Fiai cég adománya a „Vörös Kereszt” részére. Ez a cég különböző gyártelepeinek összehelyén összesen K 80,000 nyolevanezer Koronát bocsátotta a „Vöröskereszt Egylet” segélyalapjának rendelkezésére.

„Patika” nagykanizsai pótkégyár ugyanezen célra ezen koronát fizetett a helybeli főok-egylet pénztárába s további 500 koronát a bevontak családtagjaiknak támogatására.

— Berger-féle gyógy és hygienikus szappanjai, G. Hell et Comp. Troppau és Wien Hollerstorferstrasse 11—13 világhírnévnek örvendenek. A Berger-féle tömör kátrányos szappan helyett a folyékony épp oly összetételű kátrány szappan használtatik bőrbajok, haj és százkalkorpa ellen és mint hajnövesztő szer. Ara árvegenként K. 1.50. esak; Hell et Comp. névátírásal valódi. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

— Rendkívül érdekes. A világháború most megjelent európai térképét 1 mtr. átmérűtű 15 színi gyönyörű nyomással. 1 kor. 20 fillér bekielése ellen rögtön portómentesen küldi a Nemzeti Álum kiadóhivatala Budapest, Ferenctér 4.

Legújabb hírek a háborúról.

Budapest, aug. 17.

Hő jelentés érkezett az elmúlt éjjelen a tegnap jelentett Drina menti harcok csapatainknak az erős ellen-ég feletti döntő győzelméhez vezettek az ellenség Vajveo felé veretett vissza számos foglyot elvettünk és sok hadi anyagot zsákmányoltunk. Az ellenség öldözése a legteljesebb mértékben folyik. Csapataink csodálatra méltó bátorsággal harcoltak az erős Állásokban levő száma névze egyenlő erejű ellenséggel, különösen kiemelendő a varasdi 16. számú gyalogezred, a m-nyelk tisztjai és legénysége a legnehezebb viszonyok között és királyhó harvotok kör kipróbált szívós vitázezzel indultak győzelmes rohamra a harcok lefolyásáról szóló részletes hírek és zsákmányul ejtett győzelmi jelek közlése később következik.

Berlin, aug. 17. A Wolf úgynökség jelenti, hogy Vilmos német császár Berlinből a főhadiszállásra utazott főpölgdmesterhez intézett átiratát azzal vezeti, hogy igaz úgynöknek nem hagyhatja el győzelem.

Ministerelnökség sajtóosztálya

Amit a király mondott!

Könyves Kálmán király híre messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító útjában Adriához érve, megállta Fiume város közelébe. Szétnézett a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengésből csak akkor tért magához, midőn egy küldöttség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztája, mellette vele jött szépséges lánya, ki mint legbecesebb terméket a tájnak, aranyszínű italt nyujta a királynak. A király hörpintett, csettintett nyelvvel, izlelé a nedűt nagy szakértelmével, aztán a serleget fenékiig ártite, frissítő hatását minden ízre érzé. Kérdezé a király: ez milyen ital volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felséges királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálunk!” Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mind-egyik vitézem! Könnyen álljuk majd ki az ut fáradalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát.” Kálmán király eme bötes elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll maig a gyár, az „Adriatica”, borpárló gyáraknak legnagyobbika! Cognacja azóta leve világhírű, mert frissit, erősít s mindenkép józú s ahogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta époly jól izlik mindnyájunknak! S e királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja. Saját érdekünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit” kérjünk és mást el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csüggedő fáradtra átitelőleg ható. Ki valami nagyot akar véghez vinni: Annak csak ebből a cognacból kell inni!

Irodalom.

— Mit ír erről AZ EST? Minden országos, minden közérdeklő kérdésben, és Magyarországon az első kérdés, mert mindenki tudja, hogy amit valamiről AZ EST ír, abban a kérdésben az az igazság, az a közvélemény, az a leghelyesebb szempont.

Amit AZ EST ír, azután Magyarországi legiobb újságírói mennek szerre a világon, felkeresik az eseményeket ott, ahol azok történeke, a gyárakban, a tanácskozási termekben, a diplomaták szobáiban, a csatlótereken, a szerencsétlenség színhelyén; mindenütt, ahol az ember nyomorúságának és dicsőségének küzdelme lejátszódik.

AZ EST mindenütt ott van, ahol valami történik, az igazán európai színvonalu napilap a leggyorsabban ér el hozzánk, előfizetési ára is minimális, mert határ hónapra csak 4 korona 50 fillérbe kerül. Mátvány-számló lapunk olvasóinak szivesen küld AZ EST kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.

— A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyed-évre postán való székfölddel két korona husz fillér. Előfizetési levelezerében a kiadóhivatali inté-zett postautalványon lehet A Divat Újság kiadóhivatala Budapest, VIII., Róki Szilárd-utca 4. számú házában van.

NYILTTER. *)

Dr. Szező Kálmán

szanatóriuma- és vizgyógyintézeté felnöttek-és gyermekek számára, Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák egész éven át. Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közlötökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik ápiáló izletes és édestésztákat, kaphassanak vacsorára. Kevés fáradsággal, olcsón, kitűnő édestésztákat készíthetünk dr. Oster-féle pudding-porokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, málna, citrom és eszokoládé ízekben kaphatók s a kicsinyek által ujjongó fogadtatásban részesülnek. Egy 15 filléres pudding-por csomagok 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsizzal, tejvel, náccal készítyük, ezen szerek fokozták a jóit valamint a tápértéket. II.

SZAVOY-SZALLODA

BUDAPEST. VIII. JÓZSEF-KÖRÜT 16.

Modern szálloda újonnan berendezve. légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában, lift 4jél-nappal

RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetésével.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától

fűtés, világítás és kiszolgálással. — A szobák feltétlenül tiszták.

Hosszabb tartózkodásnál engedmény. — Újonnan bevezetett Penzió-rendszer, napi ellátás 4 koronáért. — Napi háromszori étkezés. — **HAVI SZOBÁK 80 KORONÁERT.****PALACE SZALLODA**

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZALLODA A FŐ- ÉS SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 180 szoba, 5 koronától kezdődőleg. — Elsőrendű étterem és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratorium és tanműhelyekkel kiegészítve

Elektrotechnikai és gépgyártási technikai tanintézet

mindazoknak, kik magukat elektrotechnikusokká (gyári hivatalnokoknak stb.) elméletileg és gyakorlatilag két évfolyamon át óhajtják kiképeztetni.

Felvételi életkor: 14-től 20 év. Előképzettség: 4 közép, polgári, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az Igazgatóság: Pozsonyban Széchenyi-utca értesítéseket, prospektusokat stb. szétküld és közelebbi felvilágosításokat ad.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!**MILKA***Suchard*KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ**50% engedmény**

a lakásoknál augusztus hó 25-től kezdve

DARUVAR**FÜRDŐ (Slavoniában.)**

Vasas hőforrások és iszapfürdők. Forráshőmérséklet 35-50° C. Kiváló eredmények az összes női bajknál, vérérgzésnégnél, oszpos és köbnyves bántalmaknál, különösen ischiasnál és gerinobajoknál.

Fürdőorvos: DR. SCHUKKER.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

lfj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányait az egyedül valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszert és győgytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevű utaztatot utasítsunk vissza.

Nagykanizsán kapható: **GELTSCH** és **ORAEF** drogeriában, **REIK OYULA** gyógyszer-tárában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest. VIII.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felöltsékesztő:
Báné Kovács János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatalunk t. i.
Telefon: 192. — Hirdetések díjazásában szerint.

Elmentek a legények.

Elmentek s nap-nap után még mindig meggye színe virága szép Magyarországnak... És az elválás mégse fáj, büszkén, boldogan nézünk hadrakelt fiaink után, mert tudjuk, hogy diadalra, a győzelem cserfakoszorújával térnek vissza hozzánk.

Csupa öröm a búcsúzásuk: nevet, dalot, aki megy, nem sir, a ki fithon marad. Majd ha visszajönnek, majd ha visszahozzák a győztes csaták viharjában meghordott lobogót, — akkor sirunk mi is, ők is: boldogan hullajtják a viszontlátás örömkönyűit.

Eggyé tett, eggyé forrasztott a háboru mindenkit.

Régi haragok simultak el, régi dolgok mentek feledésbe. Ákít még tegnap megkövezett a tömeg, ma vállára veszi s ez jele a nagy idők járásának.

Katonáink hadoszlopai, óriás tömegei és beláthatatlan hosszú kigyózó vonatai nemzeti színeikkel ékesítve, a gyönyörű magyar trikolor büszke erdeje alatt mennek a harctérre.

Délre, vagy északra mennek-e; nem tudják de dalos kedvvel mennek, mintha mennyegzőre vinnék őket. Fennen hordják a fejüket s a szemük ragyog a boldog örömfénytel. A magyar szín mosolyog a sapkájukon, a mellükön, a sorok élén és a hadsorok között, az ágyukat is koszorús magyar zászló borítja. Mely csodás lendület hevíti ezek láttára a katonák — és a nézők — szívét!

Ma senki sem félti ezektől a gyönyörű színektől sem a hadsereg harci készségét, sem a magyar zászlótól, sem pedig a Kossuth-nóta hevítt dallamától. Sőt ellenkezőleg, a hadsereg legfőbb vezetői látják és tapasztalják, hogy a magyar katonai vítétség csodát művel. Csodáját az erőfeszítésnek, az önfeláldozásnak a halálmegvető bátorságnak — mindig és mindenkor, ha csaták forogtében a szíve viszi a magyart, ha az érzése fölhevül és ha a szeretet ragadja, ha érzi azt, hogy a hazáért harcol, azt pedig soha sem érzi oly mértékben, mintha a saját megölt, megszentelt, kedves és imádott zászlóját követi a harcban.

És ha a mi drága véreink nemzeti zászlónk alatt mennek neki az ellenségnek s száz halál között kivivják a diadalt — amint hogy bizton kivivják, ebben kétségünk nem lehet: — úgy egész bizonyosra vehetjük a következményt, hogy a háboru után is megmarad a magyar csapatoknak a csaták tűzéből diadalmasan hazahozott magyar zászlójuk.

Ez oly nagyszerű változása a közelmúltnak, amelynek ily egyszerű, önként való, természetes és gyors elkövetkezését alig hitte volna a háboru előtt.

Igy számos szólan, amely kétségbevonhatatlan valóságnak vélt tartalma szerint közmondássá vált s szűzpróbás aranyérték gyanánt esendőt a kultúra szótárában és a szellemi fogalomban, súlyos értékdevalváción megy keresztül.

Szimptátiák és antipátiák forrongásnak indultak s helyet cserélnek szívünkben.

Ez a világháboru — az emberiségnek, amióta a történelmet följegyzik, legnagyobb szer eseménye — merőben új perspektíva alá állítja ítéletünket emberekről és viszonyok-

A veterán.

Írta: Maxim Gorkij.

A vásári embertömegen egy elgondolt férfi törtet keresztül. Szemöldökei sötétlen összehúzza, szemé szomorúan és kérdően révedeznek. Fák, lecsüggő aera ezüst szőrrel tele, testét kopott katonaköppeny borítja.

A mellét a Szent-György érdemkereszt és több más rendjel díszítette. Jobb lábát egy faragatlan és nehéz tuskó helyettesíti, amely mályen beleszántódott a hóba és nagy kerek lyukakat hagyott maga után.

Az állandó kereskedők félre néztek, amikor közeledni látták az öregot. Arcunk meglátszott a kellemtelenség és az unalom.

Az őz katoná elment mellettük a piac felé, ahol azok az árusok állnak, akik a falvakból jöttek, hogy a városban tudadjanak portékáikon. Ott megállt egy kocsis előtt és a komoly vevő hangján kérdezte a paraszttól:

— Jó ludak?

— Elsőrangúak. Nézzen csak ide, ez ám a valódi zsír...

Az öreg katoná szakértő tekintetével vizsgálta a madár súlyát. Jobbjával fölemelte, figyelmesen nézte, megtapogatta, megszagolta a ludat és végül hirtelen az szót az eladónak:

— Bezzeg Bulgáriában, ott voltak ám a jófajta ludak! akár csak a disznók.

— Hol volt az?

— Bulgáriában, ott a Balkán hegyek mögött... az orosz-török háboru volt arrafelé... Skobolov tábornok őrcenzellenciája vezényelt bennünket...

— Úgy? — jegyzi meg az eladó — csak hogy azt már hallottuk.

De ezek a ludak kitűnő fajtájúak, kitűnőek és valóban pompásak.

— Látod ezt a keresztet itt? — mondja az öreg katoná, miközben kezével mellét érinti. A saját kezével akasztotta nekem ide.

A veterán egész testében reszkedett, szeméi szikráztak és merészen lehuzta füleire szakgatott sapkáját.

— Migunov altiszt a saját kezével tűzte fel.

— Bocsság meg édes öregem, de ez lud itt — mondá a paraszt egykedvűen. Most már fölismerete az öreg katonában, hogy nem komoly vevő

és kutatót a tömeg között egy olyan után, akire rászóhatja a ludait.

Az öreg katonának a lelkesedése mindinkább fokozódott.

— És a századunk parancsnoka, Schwanuritesch, ő is azt kiáltotta felém, Migunov hős, te oroszán és megcsókolta a homlokom.

— Ne állj itt, öreg, eredj félre... zavarod az embereket, akik vásárolni akarnak, — mondá neki a paraszt, miközben valakivel alkudozott. A vén katonát pedig karjánál fogva oldalra lödött.

A veterán nem lett bosszus, de a láng szeméből hirtelen kialudt. Még egy megvető tekintetet lövölt a paraszt felé és lassan elkullogott a szekér mellől.

Az emberek nyüzsgőtek-forogtak körötte komoly, aggodalmas arokkal. A levegő telítve volt zavaros hangokkal. Az élet forrt és nyüzsgött az öreg körül, akit ez diós időkre emlékeztetett. Amikor egy keményebb után megpihent a tábor.

Az öreg lassan utánagorgott a tömeg körül. Kerestett egy embert, akiné a harci élményeit elmondhatta. Amikor a törökök megszorították és szadzada élén Jani-Zofrábra visszavonult.

Előterhetei len világítófonal — 75% árammegtakarítás — gyönyörű, fehér fény — Hosszu élettartam — Jutányos ár — Valódi Osrám-drót-lámpa kapható: majd minden villamos telepen, szerelőnél és az idevágó szaküzletben.

Valódi Osrám-drótlámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. — Magyarországi képviselet: berendellati vállalkozás: Pinger és Fia Budapest, VI. Hűfő-súca 41. sz.

Most van ideje, hogy villamos telepeket Osrám-drót-lámpát vegyenek!

ról, kulturánk és civilizációnk jelentőségéről, népekről és nemzetekről, kicsiny és nagy államokról, az emberiség igaz és hamis nagyságairól és mindenkiféle — vérnek szent folyamáról, amely az új igazságokat felolvastja és napfényre hozza a világ számára.

Felhívás.

A hadügyminiszter, a magyar honvédelmi miniszter és az osztrák honvédelmi miniszter, az egész fegyveres erőre kiterjedő önkéntes hadseregélyezés központi hatósága képpen kölcsönös egyetértéssel Budapestben és Bécsben egy-egy

hadseregélyező hivatalt szervezett.

E hivatalok vezetésére egy-egy magasabb rangú tábornok van rendelve, munkaköre kiterjed az önkéntes segélynyújtás minden nemére. Kivételt képez ez alól a beteg- és sebesültápolás, a mely teljesen kialakult külön szervezettel bír (vöröskereszt egyesület) valamint a behívott katonák család tagjainak segélyezése, a mely a törvény alapján eszközöltek.

Érintetlenül marad a már megalakult egyesületek, bizottságok, gyűjtőhelyek stb. hadseregélyezési működése, sőt a hadseregélyező hivatalok a maguk részéről mindent meg fognak tenni arra nézve, hogy az önkéntes segélynyújtás minél több alakban és módon érvényesülhessen. E tekintetben szívesen szolgálnak tanácsal és utasítással vagy a monarchiában mint a külföldi kolóniáinkon, mindazon honfittasainknak, kik e magasatos cél érdekében a haza oltárára áldozni akarnak.

Hivatalos jellegüknek fogva föltétlenül részrehajlatlanag mellett óhajtának a hadseregélyező hivatalok céltudatos irányt adni a monarchiában már megindult egész, nagy segélyező mozgalomnak és központjai óhajtának lenni minden ilyen hazafias törekvésnek. Különös gondot fognak arra fordítani, hogy a segélynyújtás, a gyakorlati élet kívánásainak is teljesen megfeleljen.

Ugy kívánkozott szegény, hogy egy rokon lélekkel találkozzék, akinek élete legszebb napjáról beszélhetné sokat, sokat.

Ártól a napról, amikor a hős tábornok őt is hősnék titulálta. De senki nem akarta őt meghallgatni, senki nem figyelt az öreg emberre, senkinek nem volt érdekében megtudni, hogy és mikép és hol vesztette el a lábát és hogy mi okon kapta az érdemkeresztet.

Nagyon elhagyatottnak és egyedülállónak tudta magát, amiért senki a legesélyesebb figyelemre sem méltatta őt. Ezeket az eladókát és vévőket nem szívelhette. Olyan egyszerű, köznapi lelkek.

Milyen gyakran nézett már a halál szemébe és ezek az emberek megborznak már a halál pusztá elmlítésére.

Egy kis vigasz neki az, hogy ő különb ezekenél az embereknek.

Ezek nem viselik a Szent-György keresztjét és soha sem fogják át elnyerni. Sohasem lesznek hősök.

De azért mégis nagyon stonjuhozott aztán, hogy valamely élő lény meghallgassa és megtudja, hogy ő Miganow egy élő hős.

Régtől estig éhesen és a hidegtől mereven megy át a pácson és kísérletet tesz, hogy h'stettől beszéljen. Ismétletlen megteszi és soha be nem fejezheti. Senki nincs a pácson, aki hajlana a meghallgatására.

E hivatalok egyttal az önkéntes segélynyújtás központi tudakozó helyei is.

Ezek alapján felszólítatnak mindazok az egyének, egyesületek, bizottságok stb.-ek, amelyek az elmondottak értelmében a hadseregélyezés terén közreműködni óhajtának, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium hadseregélyező hivatalához (Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums Wien IX/3 Schwarzspernerstrasse 15) illetőleg a m. kir. honvédelmi miniszterium hadseregélyező hivatalához (Budapest IV. Váci utca 38. sz.) forduljanak.

E hivatalok mind-egyike elfogad pénzádományokat a segélynyújtás bármilyen céljaira s ezeket haladéktalanul eljuttatja rendeltetésük helyére. Gyűjtönek mindenféle adományokat a háboruban elesett vagy a hadi áradalmak következtében elhalt harcosaink özvegyei és árvaí számára, ugyazintára gyűjtik a harcmezőn álló katonáinknak szánt adományokat és egyáltalában oda törekednek, hogy a segélynyújtás minden módját elősegítsék és szervezzék.

A közönség figyelmé felhivatik arra, hogy gyors romlásnak alávetett cikkeik adományozása nem kívánatos. Ilyen cikkeik beküldését megelőzőleg célszerű az illető hadseregélyező hivatalhoz kérdést intézni. A segélynyújtás legalkalmasabb eszköze a készpénz.

Levelek, kérdések és pénzádományok mindkét hivatal számára — valamint a budapesti hivatalnak szánt egyéb adományok a fentebb közölt címek alatt küldendők. A bécsi hivatalnak szánt tárgyi adományok címzése a következő: A cs. és kir. hadügyminiszterium hadseregélyező hivatalának (An das k. u. k. Kriegsministerium Kriegsfürsorgeamt) Wien I. Stubenring.

Mindkét hivatal a monarchia összes nyelvein levelez.

— Zárt levelek is portómentesen továbbíttatnak a háborúba. A pécsi posta és távirás igazgatóság értesítése szerint a hadrakét sereghez tartozó katonai és polgári egyének részére feladott levelek 100 gr. súlyig a rendes forgalomban használt bármely levelelörítékben is portómentesen továbbíttatnak és hogy a borítékban bármiféle portómentességi záradék alkalmazása teljesen felesleges és szükségtelen.

(lykor a csapárkébe megy, de innen a csapós barátságatlan fogadása őt el őt

Ha sikerül neki egy ismeretlen fognia, aki meghallgatja viselt dolgait, ah akkor, hogy átszellemlől az arca, mily boldogan folyik a szavak áradata, hogy lángolnak a szemei, hogy' lenkedezik, amikor az ágyuk mennydörgését és a komandót utánozni megkísérli.

Az öreg fölöt nevatnek, vihognak, de ez nem hallja. Messze van ő most ezektől az emberektől. A Balkán mögött hol a föld az ő vért is fölsvitja.

— Vén katoná kotródj már, igazán untat a sok beszéd, — mondják a pincérek.

— És kikergőtül a pincérek.

De ő csak megáll és falábalá kopog dühösen Aután lassan elhagyja a helyiséget.

De a szíve még mindig megindul amaz emlékek alatt, amelyek megint újra ébrednek benne.

A veterán úgy kuckóban lakik, egy ember, akinek madárfogás a mestersége.

Amikor haza jön, bevászorog a megfúladásig bűzös lyukba, ahol legalább meleg van.

Es azon a napon, amikor nem sikerült neki elmondania a harci kalandokat, bosszusan morog maga elő:

— Ezek az ördögök. Legalább, ha meghallgatnák, ezek a gyáva ördögök...

Fordította: Sz. I.

HIREK.

† X. Pius pápa meghalt.

X Pius a római kath. egyház feje e hó 20-án virradóra rövid szenvedés után váratlanul elhunyt.

Halála mély gyástrt hozott a kath. egyházra, mely egy jószágos lelkű egyházfőt vesztett el az elhunytban.

Augusztus 18.

Ő Felsőlegnek 84. születése napját Nagykanizsa város a szökénen lelkesedéssel ünnepelte. A legújabb tisztelet, mellyel a magyar apostoli királyság szent személyén csúg, a rendkívüli időben még fokozódott A város valóságos zászlószórnak volt. Az utcán tengernép tolongott egész nap. A 18-át megelőző este a katonabanda kíséretében fáklyásmenettel járta be a várost. Kirakatokba a király megkoszorúzott képe vagy szobra volt látható. Minden telekaszet templomban tönepi mise volt. A Szent Ferenc-rendiek templomában a városi hatóság, a tisztikar, az ügyesség, a törvényszék is jelen volt. Az ünnepmiséét Börzsey Tivadar h. plebános teljes asszisztenciával celebrálta. Mintegy 80 tanító és tanárból álló énekkar kísérte a hatalmasan bugó orgona hangjait.

Innen a városi hatóság Dr. Sabján Gyula polgármester, Dank Péter főkapitány stb. az izraelita templomba mentek. Itt láttuk még dr. Fischer Imre főügyészt, Dr. Mutselhuber Edvin, Székács Pál (széki bírák); a honvéd és közös hadsereg sok tisztjét, Grünbut Henrik hitközségi elnököt, Dr. Rothschild Jakab iskolaszéki elnököt, a felső kereskedelmi iskola izr. elemi iskola tanfőnökét, az izr. négyzetlet Vidor Samuné elnök vezetésével stb. Az istentisztelet a Hymnusszal kezdődött; aztán dr. Neumann Ede főrabbi az áhítatos lelkék feszült figyelmé között mondta el a szentbeszédét, melynek mely gondolatai és magas szárnyalású poézisa ellenállhatatlan erővel ragadta meg a hívő lelkeket. Rendkívüli hatást keltett imájával is midőn a szent Tórával kezében áldást kért a magyar királyra, a nemzetre és közös hadseregrek fegyvereire.

Kartsehmaroff Leon főkántornak gyönyörű énekei és az énekkarnak Királyhymnusza a pártatlan szép istentiszteletnek művészi hatást kölcsönözött.

A háboru hiénái ellen.

Büntetik a drágítókat!

A belügyminiszter az élelmiszerek mesterséges megdrágítása ellen Zalavármegye törvényhatóságshoz a következők rendeletet intézte:

Mint hogy hivatalos értesílésem szerint a jelenlegi háborus helyzetet mások kizsákmányolására használják ki, főként azzal, hogy egyes helyeken az élelmiszerek és egyéb elsőrendű szükségleti cikkek árának és az ezek körül szükséges szolgáltatások (feldolgozás, elszállítás stb.) díjazásának megállapításánál súlyos visszaéléseket követnek el, a közönség érdekeinek megőrzésére a további intézkedésig a következőket rendelem:

1. §. Az élelmiszerek és az elsőrendű szükségletek kiellátására szolgáló egyéb cikkek (tízlőanyag, ruházat, katonai felszerelés stb.) árát vagy az

ezek körül szükséges szolgáltatások díjazását aránytalanul magas összegben megadni nem szabad

2. §. Az 1. §-ban említett tárgyak árát és az ezek körül szükséges szolgáltatások díjazását aránytalanul fölemelni még a kereslet rendkívüli fokozódása esetében sem szabad.

3. §. Az 1. §-ban említett tárgyak bítelezés mellett történő árusításánál nem szabad aránytalanul terhes kikötéseket tenni.

4. §. Az 1-3. §-okban foglalt tilalmak megszegését — amennyiben ez súlyosabb büntetés alá eső eseményeknek nem tekinthető — kihágásnyilvánítom. E kihágás büntetése 15 napig terjedhető elzárás ó 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

5. §. Az 4. §-ban meghatározott kihágás a közigazgatási hatóságoknak, mint rendőri büntető bíróságoknak hatásköréhez tartozik.

6. §. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

Budapest, 1914. augusztus hó 5-én.

Sándor János s. k.
m. kir. belügyminiszter.

Ennek a rendeletnek érvényét kell szerezni mindenütt! A hatóságok a' adályozzák meg az egész országban (és ne csak Budapesten), hogy egyes lelketlen emberek az élelmiszerek indokolatlan felémelésével tetézzék az ország népének gondjait, szegénységét.

Budapesten már erősen büntetik az élelmiszerezőszort. Ime néhány példa arról :

Sinka Györgyné rákospalotai asszony a paradicsom kilóját 16 fillér helyett 20 fillérré állta. 3 napi elzárást és 50 2or pénzbüntetést kapott.

Ruzsica János pestújhelyi pék a fehér kenyér kilóját 42 fillérről 52 fillérré emelte fel. Büntetése 5 nap és 100 korona.

Jerdán Szani bolgár kertész a zöldbabot 20 fillérről árusította 16 f. helyett. Büntetése 2 nap és 50 korona.

Steiner Vilmosné budapesti lúszere a 0-4s listét 54 f. árusította kilónként 50 f. helyett. Öt napi elzárást és 100 korona pénzbüntetést kapott.

Nyersik László fővárosi főszere egy kiló darát 52 f. helyett 62 f. adott el, amiért 1 napi elzárásra és 25 kor. pénzbüntetésre ítéltek.

Herczeg Béla rákospalotai heutes a szaloncukor árát 16 f. fölemelte. Öt napi elzárás és 100 korona büntetés.

Fried Manó budapesti piaci árus a barack kilóját 72 f. árusította 52 f. helyett. Büntetésül 3 napi elzárás a 50 korona pénzbüntetést kapott.

Tull Vilmos budapesti terménykereskedő a zsuppszalma árát 30-40 fillérről 1 koronára felémelte. Tizenöt napi elzárásra és 200 kor. pénzbüntetésre ítéltek.

Szili Istvánról árusítási tejkereskedő a tej literjét 38 fillérről árusította 32 fillér helyett. Elítéltek 1 napi elzárásra és 50 korona pénzbüntetésre.

A körömdi gőzmalom képviselője, Kasz Lőrinc, a listét métermászként 51 kor. helyett 56 kor. 20 f. árusította a kereskedőknek. Letartóztatták és élelmiszerezőszort megindult ellene az eljárás.

Mikor lesz nálunk az árak ára a piacon precizirova? Vagy nálunk nincs rá szükség? Nagyon is.

Körrendelet. Valamennyi községi és körjegyző urnak, valamint Zalaegerszeg és Nagykanizsa r t város tanácsának.

Utalással a folyó évi Pénzügyi Közlöny 23. számában megjelent 90084/914 számú pénzügyminiszteri körrendeletre utasítja, illetve megkeresi a pénzügyigazgatóság a Cimet, miszerint körzethoz tartozó

összes községeiben illetve városban folyó hó 25-ig legalább 3 ízben dobos vagy a stokásos hirdetés útján tétesse közzé. Közzé tenni sziveskedjék, hogy a folyó évi szeptember hó 1-én kezdésben levő az italméresi engedéllyel bíró felek birtokában 10 hektoliter fokot meghaladó más egyének birtokában levő 5 hektoliter fokot meghaladó égetett szesz foyadékot az illetékes m. kir. pénzügyőri szakasznál folyó évi szeptember hó 3-ig be kell jelenteni. Az erre vonatkozó bejelentés nyomtatványok a pénzügyőri szakasznál beszerezhetők hol a szükséges felvilágosítás is meg fog adni a feleknek.

Ép úgy be kell jelenteni azt az égetett szesz foyadékot is, mely 1914 szeptember hónap három első napjaiban szállítás alatt volt, amely tehát eddig bejelentve nem volt és pótdóval megróva még nem lett. Ez esetben a bejelentést a szesz (pálinka) átvevője tartozik megtenni, még pedig a szesz (pálinka) megérkezésétől számított 48 óra alatt.

Mihez tartás végett a felek még arról is értesítendők, hogy 1 hektoliterfok égetett szesz foyadék körülbelül 2 liter közönségesebb fajta pálinkának felel meg.

Megjegyzi még a pénzügyigazgatóság, hogy azon felek a kiknek birtokában 10, illetve 5 hektoliterfok meghaladó égetett szesz foyadék lesz összes szesz készletüket, tehát a 10 és 5 hektoliterfok pótdómentes szeszt is tartoznak bejelenteni.

A ki a bejelentést elmulasztja, vagy a kínél a talált alkohol mennyiség 10%-kal több lesz a bejelentettnél a megróvidített, vagy megróvidítésnek kitett pótdó 4-szeresétől 8-szorosáig terjedő pénzbüntetésnek teszi ki magát. A bejelentésben foglalt manemű valótlanúságok miatt 10-200 koronáig terjedő pénzbüntetés róható ki.

Intenzitizetlet. Az izraelita templomban a pénketési intenzitizetlet f. hó 21-től kezdve további intékzédásig 1/2 órákor fog kezdődni

Vasárnap munkaszünetet a békeig felüggesztették. A magy. kir. kereskedelmi miniszter a hadiállapokra való tekintettel a vasárnap munkaszünetet mindennemű kereskedelmi és ipari munkára, üzemre és eláirsításra nézve a hadiállapot tartamára felüggesztette.

Háború és munkabiztosító. A nagykanizsai kerületi munkabiztosító pénztár f. hó 19-én Gáspár Béla igazgatósági alelnök elnöklésével tartott igazgatósági ülésében foglalkozott a háború által teremtett rendkívüli helyzettel.

Az igazgatóság megnyugvással vette tudomásul az Ögyvezető igazgató abbeli bejelentését, hogy a súlyos helyzet dacára az Ögyvitel zavarlatlan monete, valamint a biztosított tagok és azok családtagjai segélyezése biztosítottak látszik. — Utóbbi főleg annak köszühetel, hogy azok a munkaadók, kiket hazafias kötelességük nem vont el a pénztártól — a üdélk, hogy a pénztárnak a törvény által meghatározott szigorubb rendszabályokhoz kellene fordulnia, — fizetési kötelezettségüknek készséggel eleget tesznek.

Ezen örvendetes és tiszteltreméltó jelenség dacára, a pénztár igazgatósága figyelemmel a munkaadókat, hogy a pénztári járulékok közáróza jellegével bírva, mint ilyenre a moratorium (fizetési halasztás) nem terjed ki; tehát a közérdek mellett a munkaadók saját érdekeikben is eszelekesznek, ha fizetési kötelezettségüknek a pénztárral szemben pontosan megfeleleknek.

Leánykánk a hadseregért. A jótékony lelkek általa harcban levők subesültjei számára adott s használt ruhameük rendbhozását, kijavitását a polg. isk. egyik termében polg. isk. leánykánk két tanárnőjük vezetése mellett napról-üpra a legszorgalmasabban végzik.

Munkában a jóléti bizottság. A helyben alakult jóléti bizottság ellenőrzést végző tagjai

munkájukkal elkészültek s így valószínű, hogy az arra jogosultak a segélyben mihamar részesülni fognak.

Jótékonycélú előadás. Tegnap est-törtökön Szent István napján Az „Uranus” színházban önnepi díszelőadás volt. A tiszta bevétel 80 százalékát Az „Uranus” színház neves szívtő igazgatója a „Vöröskereszt egylet”-nek és a hadbaronolók családtagjainak segélyezésére fogja adni. Az előadást még érdekesebb tette Reichert Gyula királó zongoraművész gyönyörtő játéka.

Sebesült katonáink részére Löwy Zsigmond ur, kir. tanácsos, Daruvár 30 Ágyat fordúhasználtatál, a horvát országos kormányának díjmentesen bocsát rendelkezésére.

Szabályozás a piaci árakat. A tendörög. nagyon helyesen, végre a kezébe vette az árak szabályozását, melyek a piaci és élelmi uszora meggáltására irányulnak F. hó 14-én közgei megjelentek a piacon és az ottani árakat a fennálló általános jelleg miniszteri rendelet alapján ellenőrizték. A mérsékelt áremelkedés ellen kifogást nem emeltek, azonban a magasabb és indokolatlan áremelkedést megakadályozta. A kivételes állapot folytán szükségessé váló rendkívüli intézkedések megtétele folyamában van, egyelőre azonban a rendőrség saját hatáskörében szerez örványt a miniszteri rendeletnek. A tejfel árát literenkint 72 fill., a turót 32 f-ben fixizorta. A tojás ára 7 drb. 40 fillér. De nem nálunk, Szombathelyen.

Irodalom.

Mit iri erről AZ EST? Minden országos, minden közérdekű kérdésben, az Magyarország az első kérdés, mert mindenki tudja, hogy amit valamiről AZ EST iri, abban a kérdésben az az igazság, az a közvélemény, az a leghelyesebb szempont.

Ami AZ EST iri, azután Magyarország legjobb újságírói mennek szerte a világon, felkeresik az eseményeket ott, ahol azok történnek, a gyárakban, a tanácskozási termekben, a diplomaták szobájában, a csataterekben, a szerencsétlenség színhelyén; mindentől, ahol az ember nyomorúságának és dicsőségének küzdelme lejátszódik.

AZ EST mindentől ott van, ahol valami történik, azt akarjuk tehát, hogy ahol csak Magyarországon érdeklődnek az iránt, hogy mi történik a világon, legyen szintén ott AZ EST, mert a mellett, hogy az igazán európai színvonalu napilap a leggyorsabban és legelsőként az országok, előfizetési ára is minimális, mert három hónapra csak 4 korona 50 fillérig kerül. Mutatványkiosztó lapunk olvasóinak szivesen küld AZ EST kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-ökt 20.

NYILTTER. *)

Dr. Szegő Kálmán

szanatóriuma- és vizgyógyintézet felnöttek- és gyermekek számára, Abbáziában.

Erőit és edző hialaló-örök egész éven át. Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovart alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZAVOY-SZALLODA

BUDAPEST. VIII. JÓZSEF-KÖRUT 16.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában, lift éjjel-nappal
RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetése alatt.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, **KÉTÁGYAS** szobák 5 koronától
fűtés, világítás és kiszolgálással. — A szobák feltétlen tiszták.

Hosszabb tartózkodásnál engedmény. — Ujonnan bevezetett Penzió-rendszer, napi ellátás 4 koronáért. — Napi háromszori étkezés. — HAVI SZOBÁK 80 KORONÁERT.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánezatoktól **tévutra** vezetni.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratorium és tanműhelyekkel kiegészítve

Elektrotechnikai és gépgyártási technikai tanintézet

mindazoknak, kik magukat elektrotechnikuská (gyári hivatalnokoknak stb.) elméletileg és gy-
akorlatilag két évfolyamon át óhajtják kiképeztetni.

Felvételi életkor: 14-től 20 év. Előképzettség: 4 közép, polgári, kereskedelmi
vagy ipariskola.

Az Igazgatóság: Pozsonyban Széchenyi-utca értesítéseket, prospektusokat stb.
szétküld és közelebbi felvilágosításokat ad.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vagyuk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”-
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lezni, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

50% engedmény

a lakásoknál augusztus hó 25-től kezdve

FÜRDŐ (Slavoniában.)

Vasas hőforrások és iszapfürdők. Forráshőmér-
séklet 35-60° C. Kiváló eredmények az összes
női bajoknál, vérérgényesnél, osztes és közs-
vényes bántalmaknál, különösen ischiasnál és
gerinobajoknál.

Fürdőorvos: DR. SCHUKKER.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy
választékban jutányos áron
készítetnek

lfj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan
elintézetnek.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyárt-
mányai az egyedül valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogeriában, ilat-
szar és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Minden hasonlónevű utánezatot utatsunk vissza.

Nagykanizsán kapható: **GELTSCH** és **ORAEF** drogeriában, **REIK**
OYULA gyógyszer-tárában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest. VIII.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, Negyedévre 3 korona 80 fill. — Egyre száraz ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

X. Pius a ravatalon. †

Réparthoz ért immár, befejezte földi nehéz feladatokkal terhes pályafutását. Áldásos működésének teréről elszóltotta a Királyok-Királya, hogy megtérjen nagy elődeihez oda, hol minden földi kin, minden szenvedés megszűnik, hova sem a hadakozó felek agyúinak dörgése sem a föld porához ragadt gyarló emberiség fékevesztett, határt nem ismerő, önző vad indulatainak, kitérősei át nem hatolhatnak.

Porhávelyé immár az enyészete, lelke pedig megtért oda, honnét nincs többé visszatérés, hol minden bánat, keserűség, félelem és rettegés megszűnik s a fájdalom és jajszó örökre elcsendesednek.

Élete nyitott könyv volt, halála nyugodt, esendes, lelke szinte észrevétlenül szállt el földi porhávelyéből, — mely immár ott fekszik a ravatalon, a gyászoló kath. egyház millióinak részvétélét öveze.

X. Pius pápa. †

A szelíd auru Pius lehunyt a szemét és irtóző lelke, amelynek jámbor hatalma idelelenn immár megtörtött a folkavart elemeken, felfröppent, hogy utat nyisson az egekbe a harcterekről felszálló harcoss lelkeknek. Oly esendően, szerényen rohant el a földről, mint a Szent Márk ter galambjai, amelyeket úgy szerettett nézegetni velencei patriárka korában.

A Vatikán ormán gyászlobogót lenget a szél s Róma összes harangjai bánatos éreynelven jelentik, hogy az új idők egyik legnagyobb pápája megszűnt élni. S az örök város fájdalmas gyászában megilleté tödött szívvel, de a Gondviselés kifürkészhetetlen akaratában való megnyugvással részvesznek az őt világrész valamennyi katolikusi-at.

Tizenegy éven át ült X. Pius Szent-Péter széken s tizenegy éven át kormányozta erős és biztos kézzel az Egyház hajóját. Az egyszerű nép fia feljutott a legmagasabb polcra, ahová a királyok és

A háború és a járványos betegségek.

Írta: Dr. Gerlóczy Zsigmond, egyetemi tanár, a Szent László-kórház főorvosa.

A háború nemcsak a gyilkoló fegyverekkel pusztítja rakásra a hadviselő felek katonaságát, hanem ama betegségek révén is, amiket a megerőltető, izgalmas harc, a nélkülözések és a higiéné legelősebb szabályainak kényszerűt elhanyagolása idéznek elő. E betegségek sorában legnagyobb jelentőségűek a fertőző betegségek, amelyek ugyszólván elmaradhatatlan kísérői a háborúnak s amelyek nem ritkán nagyobb tömeget pusztítják el az emberiségnek mint a fegyverek.

A most meginduló világháború méltán kelthet aggodalmat, nem fognak-e rettenetes versenyre kelni a nagyhatalmak időöklő fegyvereivel a bacillus nagyhatalmak, amelyek kolera, tífusz, vérhas, himlő stb. képeben aztán nemcsak a harcolókat, de egész országok népességét is leterítik.

esésárók is csak tisztelettel lehajtott fővel tekintenek fel s ebből a szédületes magasságból hosszú estendőkön át a lelkek millióinak ödvény munkálkodott Amikor a pápai tiarát a fejére tették. Sarto Józsefből X. Pius lett s utólag a peretől fogva egészen az utolsó percig mint Krisztusnak egy minden tekintetben méltó helytartója viselte legmagasabb méltóságának szép, de nehéz és felelősségteljes terheit.

A modern idők modern eszméket érlelt meg, amelyek az emberi kevelység és góg zsarnoki uralmát mérészen szembelhelyezik mindannak, ami az emberiség évezredes múltjában szép és áldásos volt s pusztán a tagadás szellemének bujtogatására le akarunk rombolni minden eszményt és minden nemes vágyat. — Ezek a piszkos hullámok elsősorban Krisztus egyházára vetettek rá magukat vad áradattal és nem elsőrséssel fenyegették azt, hanem alamosással, szilárd alapjainak megrogasztásával. X. Pius pápaságának történelmi jelentősége éppen az, hogy erős kézzel és következetes eszelekedéssel szembeszállt ezzel az aknamunkával jól tudván, hogy a ma még talán jelentéktelennek vagy veszélytelennek látszó áradat a közel jövőben már bástyákat és tornyokat dönthet össze. A huszadik század hajnalán az egyház

A hadi egészségügy a kulturnemzetek hadserégeiben gondosan megalkotott védő bástyát ad ugy a küzdő hadseregnek, mint a harctér körzetébe tartozó lakott területeknek a fertőző betegségek továbbterjedése ellen és az osztrák és magyar hadsereg, valamint a nagy német hadsereg egészségügyi tekintetben is kitűnően szervezett hadsereg hírében áll. Ám nem kell nagy fantázia annak az elképzeléséhez, hogy azok a gyönyörű védelmi intézkedések mennyire leszálnak értékükben akkor, amikor megkezdődik a vad öldökés, amikor fizikailag képtelen a hadsereg, képtelen az egyes ember a maga egészségét minden irányban megvédelmezni.

Itt most a harctéren levők magatartásáról, azoknak egészségügyi tanácsokkal való ellátásáról nem beszélhetünk, ellenben foglalkozzunk tanácsos azzal a kérdéssel, hogy a nagyközönségnek, a társadalomnak miként kell kivennie a részét a háború alatt a járványok megelőzésében.

Első sorban is a nagyközönségre nézve

legérberebb őre volt X. Pius, akinek minden megnyilatkozása az egyház jogainak rendületlen védelmezésére és diadalrajutására volt.

A világ szeme 11 éven át feszült figyelemmel X. Piuszon csüngött, az ellenségnek légiói leselkedtek rá, a harag és gyűlölet fel-fellobbant alatta, de ő szelíden és jósgós arccal Krisztus békéjét hirdette és árasztotta maga körül s ezzel lefegyverezte legádázabb ellenségeit. De bárhol is gyűlölték s bárhogy is haragudták rá, újból és újból képtelenek voltak elismerni és tudomásul venni, hogy Krisztus földi helytartója tényleges hatalom amelyet megfosztathat ugyan jogaitól és szabadságától, de amely hatalom mégis megfontolhatatlanul irányítja országok és nemzetek gondolkodását és ha ma nem is, de a jövőben talán akaratát is. Ezt a mérhetetlenül fontos és nagyjelentőségű gesztust az egész katolikus világ örökké hálás kegyelettel köszi X. Pius pápának.

De ha a magunk lelkeiben maradvá, végtekinthünk X. Pius pápa tizenegy éves uralkodásán, akkor is hátalattal szívvel kell gondolkodnunk azokra a nagyfontosságú intézkedésekre, amelyeket ez a pápa a katolikus hitélet mélyítésére, az egyház és a hívők javára tett. Megújítani mindent Krisztusban: ez

Osram

dróflámpa

Előrehatellen
75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel ég

Valódi Osram-dróflámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakkereskedésben.
Magyarországi képviselő berendezett szaktárlat: Fingér és Fia. VI. Hajós-utca 41. sz.

azt a megnyugtató kijelentést kell tennem, hogy Budapesten és minden valószínűség szerint az ország legtöbb részében is ez idő szerint nemcsak semmiféle járványos veszedelem nincs, de sőt régezés óta nem voltak ennyire kedvezőek a közegészségügyi viszonyaink, mint mostanában. Még a nálunk mindenkor elég nagy számban előforduló skarlátveszély is oly minimumra szállt alá, aminőre alig tudok visszaemlékezni. Hastífuszesetek, amelyek más esztendőknél már ilyenkor szaporábban mutatkoznak, csak elvétve fordulnak elő; koleráról, avagy csak koleragyanus esetekről pedig még semmi híradás sincs sehonnét. Kolerától ez idő szerint még a hadakozó seregeket sem kell féltetnünk. Persze, ha valóra válnék egy olyan elvetemült gaz merénylet, aminőről a német hadvezénnyel kötődések adtak hírt napilapjaink, hogy t. i. egy francia orvos (!) Metzben kutatni akart kolerabacillussal megfertőzni, akkor bizony hamarosan kiöthetné a kolerajárvány.

Nyári hónapokban leginkább az olyan fertőző betegségek támadásától lehetne tartani, amik az ivóvíz és az élelmiszerek megromlása, fertőződése útján terjedhetnek. Ilyen a hastífus, a kolera, meg a vérhas. És mert e három betegségre vonatkozóan az aetiológia, a betegségek keletkezésének oktana azonos és mert a még szinten szobajóható kiütéses tífusz támadásában és elterjedésében is nagy szerepet játszik a tisztátalanság, a védekezés helyes alapelveit röviden egybe lehet foglalni úgy, hogy azok nemcsak a most említett veszedelmek fertőzőbetegségekre vonatkozhatnak, de általánosságban minden fertőző betegségre is.

Helyénvalónak látszanék már most felhívni az ország lakosságának figyelmét arra

volt X. Pius Jelszava, amelylyel uralkodását kezdte és azt a programmot valószínűleg meg minden cselekedetében. Az egyház emberek társasága s azért katolikus részről is történetek és történetek tévedések. X. Pius vastakítote észrevelte ezeket a tévedéseket és erős kézzel közbelepett még akkor is, ha ez az operáció az azt szenvedőknek fájdalom volt. Mert az ő tekintete a jövőbe volt irányozva s felülemelkedett az egyéni kicsinyes szempontokon. Megújítani a föld színt a krisztusi eszmékkel: ez volt jelszava s ezt a jelszót következetesen keresztülvitte egész politikájában

Ámde most már vége van a nagy munkának, vége a nehéz küzdelemnek. Az a neves sziv, amely győzött nem, csak szeretői tudott, megszűnt dobogni s X. Pius finom, törekeny teste örökre kihűlt. De szelleme közöttünk van s nagy emléke örökké él az Egyház évkönyveiben. Erős bennünk a remény, hogy X. Pius érdemei megörökíték az Élet könyvében is és hogy Isten, aki a szívüket és lelkeket lát, kegyes bíróként mond ítéletet hű szolgálja felett.

a várható veszedelemre, ami a háboru következtében támadható járványos betegségek révén érhet nagy tömegeket.

Szükséges ily figyelmeztetés, amely senkit sem fog megrémíteni, hiszen most még baj nincs, sőt, amint említettem, különösen kedvezőek a közegészségügyi viszonyaink. Szükségs, hogy mindenki résen legyen, mindenki teljesítse a kötelességet a közegészségügy nagy ügyének megóvása körül.

Amíg a mi vitéz katonáink sokszor lesznek kénytelenek nélkülözni a tisztaság legelőkelőbb eszközeit, mert nem lesz vizük, amiben megmossák poros, izzadt testüket, mert nem lesz módjukban tiszta felhőnemű váltani, és mert talán a higiénikus ivóvíz kellőképpen meg nem felelő vizet lesznek kénytelenek inni, talán fertőzött vízzel kellend győző szomjuságukat oltani, add g azok, akik itthon maradtak, gondoljanak arra, hogy nekik módjukban van testüket tisztán tartani, módjukban van lakásukat is gondosan tisztogatni és bizonyos mértékig védekezhetnek az élelmiszerek útján előálható fertőzésekkel szemben is.

Egyetlen szóval lehetne tehát a védekezés programját megadni s ez a szó: a tisztaság. Erre figyelmeztessék az emberek egymást és akkor nem fogja őket baj érni. A nagyközönség most különösen fogékony minden hatású hirdetésmény gondos elővissására. Szavával lépik el az utcákat, kávéházakat az emberek s elolvassák a hatóság rendelkezését, de nemcsak elolvassák, hanem vakon engedelmeskednek is azoknak. Jelenjenek meg a házak falain. A járványos betegségek és a háboru című felhívások, ragasszák ki azokat a kávéházakban, vendéglőkben és minden olyan helyen, ahol sok ember fordul meg, szóval figyelmeztessék a főváros, az ország lakosságát a lesben álló veszedelemre és az az ellen legbiztosabb védelmet nyújtó tisztaságra!

Meg vagyok győződve arról, hogy a mi közönségünk éppen olyan vak engedelmesseggel fogja követni azokat a parancsokat amiket egészségügyi hatóságunk fog felhívásokon kiadni, mint aminő vak engedelmesseggel követték a mi finnak a fegyverre hívó szöveget.

Szól a puska.

Mars istenség talpra állította az egész ép kézláb világot. Véres fogsagotgatással néz farkasszemmel egymásra a XX. század művelt embere. És a cél az, hogy minél többet halomra löjjen. Kutya világot ér az ember.

De Nimród istenség is üzenetet küldött az ő szűkebb vadászvilágának. Hídegen esatognak a jövő fegyverek závarzatai a hivatásos és nem hivatásos Hubertusok kezében. És a cél itt is: — minél többet „öldönteni.”

Kutya világot ér a vad!

A feyüeren járok. Az óles, de már letorpant prerie fű minduntalan megakaszt menetemben. Alig tudom az ezerszeresen össze-vissza gubancodott avarból a lábamat kihúzni. Hozzá égetőn tőz a káukulai napsugár. Kutya szorgalmasan keres, de annak is kutya melege van. Fél méternyire lóg a nyelve. Csak úgy dől az izdászás a hegyen-végén. Néha-néha megheugger a fűben, lehorszolja magáról a bele csimpaszkodott szunyoghadat. Majd meg egy-egy hűvösebb bokor alatt végig nyújtózkodik s kelme.

Hohó! Nem úgy patját! Csak előre! Majd rá érsz ezt elvégezni otthon is.

Foglyot hajhászunk. Augusztus esejétől „szabad a vásár.”

Itt is, ott is rá bukkanunk egy-egy hüszelő csapatra.

Flox áll, mint a cövek. Aztán — brrr — borzostól riadással felveri. Egy-kettő lemarad a glóbdából. Pájdalom, a többitel ma már nem találkoznak. Mint a parancsolat, luznak be nyil egyenesen a fiatalosba Ki nem veszi ma őket senki ember és kutya. Majd csak naphajlatával eserkények a vízre, a tarlóra. De hol leszünk mi már akkor?

Majd egy-egy gyáva tapsifüles pattan ki vakból Flox orra előtt. A vén golyhó szinte csodálkozik, hogy annak nincs semmi bántódása, hogy az szabadon loholhat odább. Szinte kérdő pófával mered ráni, hogy: „hát ez mi doloz?” Megmagyarázom neki. — Látod kutuszkus a törvény értelmében ezt majd csak augusztus 15-én lesz szabad meglőni. Érted? — Ugy látszik meg volt elégedve a szakszert magyarázattal, mert újból neki állt henteregni. Tovább kerülünk.

Flox áll. Egy porcikája sem mozdul.

Oda megyek. Csak kipereg ám a fűből egy fécányuk. Majd szép egymásutánban a csibék, 15—20. Bántatlanul. Mint előbb a tapsi.

Flox megint bánul. Már látom, hogy megint alapos magyarázatot vár. Megkapja. De most nem lustálkodik, hanem szépen végig szaglászza a fécányakat tanyáját, s munkája közben meg felver egy-két gyengebb repülőt meg alig tudó csibét. És most az a mulatsága a vén pernahájernek, hogy amint felrebennék az orra előtt, nagyot ugorva utánunk kap. Persze hasztalanul.

Folytatjuk tovább az avar tiprását. Flox szaladgl előttem keresztül-kasul. Egy, mások vizenyös, most száraz lapák zombekjait között megáll fészeken. Gondoltam valami fácskától kapirgál ott. Lassan, kényelmesen sétálgattam oda.

No hiszen volt meglepetés.

Részaditom Floxit. Majd elhúttam. Egy bitang „vörös kabátos” ugrik fel előttem. Az első másodperében azt som tudtam mit csináljak vele? Aztán észbe kapva ráldőztem idegesen. Meg is kaptam az üdvözlötet. A koma kétszer körben megtorgatta farkát felém, aztán eldült, mintha a föld nyelte volna el.

De hát én Isteneim! Mit is lehetne véteni ilyen gaz jószágunk 24-es fegyverrel és hozzá 12-es se réttel?

Minden kedvem elment. Ilyen komisz kudarc után. Fene... Eh! Gyere haza Flox!

Nagy Virgil.

— A nagykanissai izr. elemi népiskolában a javító és pötlővizsgálatok 1. hó 31-én délelőtt 9 órakor tartajuk meg a leányiskola helyiségében. A beírások megtartásának idejéről később fogom értesíteni a t. szülöket. Kortész József, igazgató.

H I R E K.

Estende ...

Estende halkan magam magamnak

A te szavaid sutlogom :

„Meglássá, hogy mily hü leszek Önhoz“ ...

Ezeket mondád, jól tudom.

És mikor hűnek kellett von' lenned,

Mikor már szentül szereltem szívem:

Akkor, óh akkor hagytlál magamra,

Mikor szerelmed igaznak hittem.

Estende halkan magam magamnak

Azért én egyre biztatom,

Óh, ha te nem is lettél hü hozzám —

Hü lett az édes, bus dalom.

Ezek a dalok életnek engem,

Mint harmalevep a rózsalevelel ...

Ezek a dalok zengik csodásan

Örökké tartó nagy szerelmemet !

Estende halkan magam magamnak

A te szavaid sutlogom ...

A lelmem bárha úgy vérezik tőle :

Mégis jól esik mondanom ! ...

SUGÁR JÓZSEF.

— A megyei állandó választmány gyűlése. A folyó évi szeptember hó 14-én törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésre az 1915. évi háztartási költségvetés összeállítása és a megyei gyámpénztári, valamint a zalaegezergei és nagykanizsai r. t. városi 1913. évi gyámpénztári számadások megvizsgálása céljából az állandó választmány ülése f. évi augusztus hó 29-én, a közgyűlésen felvéendő egyéb ügyek tárgyalása végett pedig augusztus 31-én, az irásbeli magánvizsgákat szeptember 8-án, az irásbeli értségi vizsgákat szeptember 8—13. napján tartják meg.

— Megnyilt a „Népiroda“. A Csenger utcán megnyilt a Népiroda, mely a hadsvonultak családjai részére segélyt, munkát közzveti, felvilágosítással, jogvédelemmel s minden ügyes-bajos dolgokban támogatással szolgál. Ugyanezért akiknek bármely ügyben támogatásra vagy felvilágosításra van szükségük, forduljanak bizalommal ezen irodához, mely ingyen áll mindenkiük rendelkezésére.

— Munkában a jóléti bizottság. A jóléti bizottság, mely a háború kitörésekor az állam permanenciába lépett, a legnagyobbat buzgalommal végzi nagy és terhes munkáját. Míg egyrészt a hálygtogok a gyűjtéssel vannak elfoglalva s fáradsá-

got nem kímélve végzik a házalást, addig az ellenőrző bizottság férfi tagjai a nekik kiosztott numerusokban a legnagyobb körültekintéssel végzik a segélyezésre jelentkezők viszonyának kikutatását, hogy az alapon a segély formáját és mennyiségét javaslathá hozzák.

Az ellenőrzettek mindegyike fog kapni egy fizetési könyvecskét, melynek alapján megfogják kapni a nekik javaslatba hozott segélyt.

— Az utalványok kiosztása e hó 25-én d. e. 9 óra után történik a városház kis tanácstermében, ahol az illetők jelentkeznek.

Nem hallgathatjuk itt el, miszerint a gyűjtésben fáradozó nemeselekül holgyek panaszt emeltek, hogy a lakosok egyik-másika a legdurvábban fogadja őket.

E durva, esziszatlan s tapintatlan egyenkkel szemben csak a legnagyobb megvetésünknél adhatunk kifejezést s ha kufar úres lelkük a könyörületességet nem ismeri s e haza összes javaiért harcoló derék véréneknek itthon maradt családtagjai számára zsegből nem kórtul egy fillér sem, legelőbb lelkületességüket ne tetézzék még durva faragatlanságukkal. Egy-ökönt a jövőben ezen jeles akció nevelés után fogunk érdeklődni becses egyéniségeket itt a nagy nyilvánosság előtt lefojgjuk fotografálni, hald tudja s ismerje meg mindenki a nagy hazafiakat. Igón.

— Javító vizsgálatok a polgári iskolában. Az 1914/15. tanév elején a javító, tantervkülönbözteti- és pótvizsgálatok, az évvégi Ertesítőben közölt határidőktől eltérőleg, a következő sorrendben lesznek megtartva :

Aug. hó 31-én délelőtti a fuusik I. II. oszt. javító vizsgálatá delután a fuusk magántanulók javító vizsgálatá. Szept. hó 1-én délelőtti a léányisk. I. II. oszt. javító vizsgálatá, delután a léányisk. magántanulók javító vizsgálatá és tantervkülönbözteti vizsgálat, 2-án délelőtti a fuusik III. IV. oszt. javító vizsgálatá, delután a fuusik. tantervkülönbözteti vizsgálat. 3-án délelőtti a léányisk. III. IV. oszt. javító vizsgálatá delután a fuusk tanulók pótvizsgálatá.

Az 1914/15. tanévi beiratások sem fognak az értesítőben közölt napokon megtartatni, mert iskolafelügyelünk tantermei jelenleg a es és kir. tartalek-körház celjaira vannak berendezve. A beiratások idejét, valamint az I. osztályba beiratkozni szándékozók beirataisi lapjainak kiosztási napját annak idején közöl togem tenni.

— A helybeli felső kereskedelmi iskolában a pótló és javító vizsgálatokat augusztus 31-én, az irásbeli magánvizsgákat szept. 4-én és 6-án, az irásbeli értségi vizsgákat szeptember 8—13. napján tartják meg.

A tanulók beírását szept. 1—3 napján esz közlik e. p. 1-én a helybeli illetőségű és azon tanulók részére, kik az intézet már az 1913/14-iki tanévben látogattak, 2-án és 3-án, mindig d. e. 9—12, d. u. 3—5 óraker, a főbbiek részére.

— Uj Idők Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap. Szerkesztő: Herczeg Ferenc. Minden egyes száma a legérdekesebb tartalommal s a legszebb képekkel jelenik meg. Megjelenik minden vasárnap Előfizetés ára felvétel 10 korona negyed-óra 5 korona Szr-krésztűzés és kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal.

Amit a király mondott! Könyves Kálmán király híre messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító útjában Adriához érve, megállta Fiume város közelébe. Széténezt a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnero magá előtt látta, merengéséből csak akkor tért magához, midőn egy küldöttség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztája, mellette vele jött szépséges lánya, ki mint legbecsebb termékét a tájnak, aranszínű italt nyujta a királynak. A király hópíntet, esztintett nyelvével, izelée a nedűt nagy szakértelmével, aztán a serleget fenéig üríté, frissító hatását minden ize érzé. Kérdezé a király: ez milyen ital volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felsőes királyunk, borpárlat: cognac: emylet itt csinálunk!“ Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mind-egyiket vezetem! Könnyen álljuk majd ki az ut fátadalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát.“ Kálmán király, eme böles elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll ma a gyár, az „Adriatica“, borpárló gyáraknak legnagyobbika! Cognacja azóta leve világhírű, mert frissít, erősít s mindenkép józú s ahogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta ápoly jól izlik mindnyájunknak! S e királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja. Saját érdekünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit“ kérjünk és mást el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csüggedő fáradta életelőg ható. Ki valami nagyot akar végezni yinni: Annak csak ebből a cognacból kell inni!

1895. évi KÖZÖS BEVÉLT

Berger gyógy-kátrányszappana
G. Hell & Comp.-ól.

Kiváló orvosi szájmosó, bőrtisztító, állítólagban a legelőb eredményesít hárszajók mindfajta békítölés elion

Különméu kórházok hajók, és kátrányszappantól, és szakkilgóra elion. Tartalmában 40 százalék fasztraj és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb ilyenmő gyártmányoktól. Melyek toborzójának nagyon hatása.

Berger kátrányszappana.
Nékmű és szappantól, és szakkilgóra elion. Tartalmában 40 százalék fasztraj és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb ilyenmő gyártmányoktól. Melyek toborzójának nagyon hatása.

Berger glicerin kátrányszappana.
Tavashá kátránnyal a hűrés

Berger-féle Borax-szappan
patlanás, napozás, szájmosó, szájmosó és más hűrésűk elion. Tartalmában 40 százalék fasztraj és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb ilyenmő gyártmányoktól. Melyek toborzójának nagyon hatása.

Uj: Berger folyékony kátrányszappana.
Kiváló hatású bőrtisztítók, fej. és szakkilgóra elion. Tartalmában 40 százalék fasztraj és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb ilyenmő gyártmányoktól. Melyek toborzójának nagyon hatása.

Gyógyilap
Kiváló hatású bőrtisztítók, fej. és szakkilgóra elion. Tartalmában 40 százalék fasztraj és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb ilyenmő gyártmányoktól. Melyek toborzójának nagyon hatása.

PALACE SZÁLLODA BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCI-UT 43. SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakcsatályok, fürdőszobával. — 160 szoba, 5 koronától kezdődőleg. — Elsőrendű ét terem és kávéház, estőnkint magas színvonalú hangverseny.

SZAVOY-SZALLODA

BUDAPEST. VIII. JÓZSEF KÖRUT 16

Modern szálloda ujjannan berendezve, légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában, lift éjjel-nappal

RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetése alatt.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától

fűtés, világítás és kiszolgálással. A szobák feltétlen tiszták.

Hosszabb tartózkodásnál engedmény. Ujjannan bevezetett Penzió-rendszer, napi ellátás 4 koronáért. Napi háromszori étkezés. — HAVI SZOBÁK 80 KORONAÉRT.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézetű silány minőségű utánszobáktól **tévutra** vezetni.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratorium és tanműhelyekkel kiegészítve

Elektrotechnikai és gépjáratási technikai tanintézet

mindazoknak, kik magukat elektrotechnikusokká (gyári hivatalnokoknak stb.) elméletileg és gyakorlatilag két évfolyamon át óhajtják kiképeztetni.

Felvételi életkor: 14-től 20 év. Előképzettség: 4 közép, polgári, kereskedelmi vagy iparisikola.

Az Igazgatóság: Pozsonyban Széchenyi utca értesítéseket, prospektusokat stb. szétküld és közelebbi felvilágosításokat ad.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmeség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kössünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetői rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről, annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelöl minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

50% engedmény

a lakásoknál augusztus hó 25-től kezdve

FÜRDŐ (Slavoniában.)

Vasas hőforrások és iszapfürdők. Forráshőmérséklet 35-50° C. Kiváló eredmények az összes női bajoknál, vérszegénységnél, oszvos és közvényes bántalmaknál, különösen ischiasnál és gerincbajoknál.

Fürdőorvos: DR. SCHUKER.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

lfj. Wajdits József

könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártási kölni viz, kölni viz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatmágyait az egyedül valódi kölni viz-szappan és puder minden drogeriában kaphatók

Ügyeljenek a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevű utánszobát utasítsunk vissza.

Nagykanizsán kapható: **GELTSCH** és **GRAEF** drogeriában, **REIK GYULA** gyógyszer-tárában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest.-VIII.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétón és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri 10 korona, félévi 5 korona, Negyedévi 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Bánokovich János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Ott a harcmezőn.

Elmentek, elbuesztak tőlünk ifjú veteránok, ott járnak már messze, ellenséges földön, ott harcolnak ellenséges vidékek népei ellen, hol az égbolt sem oly derűsen kék, a csillag sem oly ragyogó fényű s a madárdal sem oly édesen csengő, mint itt az édes otthonban.

Nem az édes anya, a hitves, a testvér s a gócielső, apró gyermekek becézó szava, — nehéz ágyuk rettenetes dörgése, puskák ropogása, kardok csattogása, szuronyok pengése s a haldokló hörgése hallik füleikbe.

Közökben a megszentelt trikolor, melyet szeretteik, véreik koszorúja ékesít, — keblökön a virágokréta s a klenodium, melyet talizmánként vittek el s amely folyton gyújtja, tüzei, biztatja, erősíti, bátorítja mindannyit, hogy az édes hazá földjéért, melynek porából egy maroknyit magukkal vittek, — melyet dicső őseink anyyi vér-árában szereztek meg s tartottak fenn száza-

dokon keresztül, — a reánk minden oldalról fenekelő gaz ellenséggel szemben megvédelmezzék s ithon maradt véreiknek, a esendes, a békés otthont továbbra is biztossítsák.

A fényes paloták, az apró kis kunyhók lakóinak szeme, tekintete mind feléjük irányul, — mind bennök bizik, mind tőlük remél nyugalmat, boldogságot, egy szebb, egy biztosabb jövőt a hátramaradtoknak.

Szinte látjuk merre járnak, látjuk, amint haláltmegvető elszántsággal, rettenthellen bátorsággal s vitézséggel, erőt, fáradtságot nemkimélve a kopár, meredek hegyekből s piszkos kunyhókból feléjük meredő száz meg száz halállal szembe nézve törnek, rohannak visszatartóztatlanul előre, hogy a magyar zászlónak dicsőséget, hazánknak s nemzetünknek diadalt szerezzenek.

Látjuk, képzletben, lelünk előtt folyik le az óriási tusakodás, mellyel elleneinket letépérni igyekeznek. S amíg a kis kunyhók s nagy paloták lakóinak imája csak érettök,

az ő fegyvereik győzelméért száll az Ég Urához s amíg az ithon maradtok számából az elválás fájd, keserű könnyei hullanak, a szivekben ott ül az öröm a büszkeség, ahogy lélekből látjuk, halljuk, mint viszik győzelemre könnyűinkkel megszentelt zászlóikat s aratnak diadalt amaz önző, gyilkos, kulturátlan esordá fölött, mely az emberi haladás kerékkötőjeként, ugyaszólva csak vegetális életet élve, állandóan az előre törő, magasba vágyó, kulturáért harcoló nemzetek épsége s verejtékes munkája által megszerzett javainak elharcolására törekedett állandóan.

Ezer viszály, ezer veszély, ezer gyilkos halál nem rettentti őket vissza, mert Isten nem engedheti, hogy egy oly nemzet felett, — mint a minő a mi nemzetünk, melynek oly sok a vértanúja, oly sok szenvedése s kalváriája volt a kultúra harcában, diadalt arassanak s százados jogon birt édes hazánk a kulturátlan vad esordá agyarkodásainak zsákmányát essen.

A HÁBORU KÖLTÉSZETE.

Harcuk előtt mennék el a huszárak... (Julliamar).

Ferenc Jóska kipucolla csizmáját,
Fehérvergelle szép szürke paripáját,
Odaállt a hadserege élére
Rágondolt a magyarok Istenére.

Odahaza peng a kasza aratnak,
Szerbiában vére foly a magyarnak.
Minden cseppje átkol hoz Szerbiára,
Dicsőséget szegény Magyarországra.

Szól a banda a Rákóczi harsogja,
Magyar fiúk masíroznak Belgrádba.
Megneműtjük zsvány Petár királynak,
Nincsen párja a jó magyar bakának.

Ne félj rózsám megjövök nem sokára,
Nagyot ütök zsvány Petár királyra.
Kiporolom rongyos, zsvos bundáját,
Belikasztom buta nagy koponyáját.

Szabács vára.

Szabács (Sabac) Szerbia Podrinje nevi területében, a Száva mellett, Belgrádtól nyugatra hatvanöt kilométernyi távolságban fekszik. Lakosainak száma közel tízezer. Nagyon fontos kereskedelmi gócpont. Szerbia gabona- és marhakereskedésének nagy részre rajta keresztül bonyolódik le.

Szabács várának a magyar történelemben is rendkívül jelentős szerepe van. Mohamed szultán még 1470-ben építette a ma is épségben fennálló várat, hogy a Száván át a Szerémségre való átkelést biztosítsa. Mátyás király tüstént felismerte a vár fontoságát s elhatározta, hogy minden áldozat árán elfoglalja a töröktől. Vezérét Magyar Balázst, majd ennek

segítségére Országh Mihály nádot, küldte ki erős sereggel a vár megvételére. A királyi sereg azonban nem boldogulhatott a széles folyamtól is védett erős várral, úgy hogy kénytelen volt az ostromot abbahagyni. Hogy a törökök betöréseit, amelyek Szabácsról állandóan veszélyeztetették Magyarországnak a Száván innen részeit is megakadályozza, Mátyás király Klenakon, Szabácsal szemben, szintén várat emelt. A következő években aztán újra megkísérelte Szabács bevetelét. Egy ízben Ujlaky Miklós bosnyák király vezérélete alatt küldött megostromlására erős sereget. Eredményt azonban csak akkor tudott elérni mikor 1475 őszén, maga indult sereggel a vár ellen. Ez az ostrom egyike történelmünk legdiesőbb emlékeinek. A magyarok pártatlan bátorsággal harcoltak a hatalmas kővár ellen, vitézségüknek valóságos legendás bizonyítékait adták. A törökök is elszántan küzdöttek s így történt, hogy Mátyásnak is csak az ostrom harmadnapján sikerült a vár falaira kitűzni a magyar lobogót. Egy álló napig tartó ostrom után, késő este, mikor az agyonfáradt helyőrség nyugalomra vonult, a fedett árkokban elrojtott fekete-seregbeli vitézek kirohantak s az erőseget annak üthoréleten világitófény — 75% árammegtakarítás — gyönyörű, fehér fény — Hosszu élettartam — Jutányos ár — Valódi Osrám-drót-lámpa kapható: majd minden villamos telepen, szerelőnél és idevágó szaküzletben.

Most van ideje, hogy villamos telepeket Osrám-drót-lámpát vegyenek!

Valódi Osrám-drótlámpák kaphatók: Villamos munkáknál, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. — Magyarországi képviselő: berendezési vállalat: Fingler és Pita Budapest, VI., Háyós-utca 41. sz.

Nem, — az nem lehet!

Önzetlen, ocsmány bűnökét megtörő, önvédelmi háborunkban, amint minden időben megadotta, győzelemre juttatta az Ur fegyvereinket, — velünk lesz s velünk marad mindvégig; beigazolandó, hogy amely nemzetek az önzés, az erköletelenség, az indulatok vad elfajulásai közepett megfegedeztek emberi, dicsőbb rendeltesekről, azoknak bönhódniuk kell s elsöpörtetnek a nagy nemzet sorából oda, ahova már annyira barbár, elbizakodott s az erköletelenség furtójába fulladt nemzet söpörtetett s temetett el örökre.

Ez biztatja, ez vezérli ami sziveinktől elszakadt véreinket ott s oda, hol oly olcsó az élet, oly könnyű a halál s ahova mindennap elszáll mindnyájunk esekelő imája, hogy őket a győzelem cserfakosorujával mielőbb visszaterve viszontláthassuk s dicsőséges harcuk után üdvözölhessük mindnyájan.

Az a maroknyi hazai föld, melyet magunkkal vittük, visszahozza őket álmaikban szeretteik közé az édes otthonba, ott lent a jellelen sírban, az idegen az ismeretlen föld mélyében pedig megkönnyíti a nehéz hantokat, mely elesett véreink igazságos harcban szétromyolt, kihált tetemeit takarandja.

— Iskolai értesítés. A nagykanizsai kath. főgimnáziumban a felvételi, javító és pótlóvizsgálatok augusztus hó 29-én reggel 8 órakor kezdődőleg fogtak meg tartatni. A felvételi és pótlóvizsgálatot levők augusztus 28-án jelentkezzenek az igazgatói irodában.

Az 1914/15. tanév kezdetére vonatkozó értesítés később fog közéteteni.

A z igaz g a t ó s á g .

leggyöngébb s akkor éppen védtelen pontján támadták meg.

Magá a király vezette utánuk a had többi részeit, kikkel egyesülten még virradat előtt veres harcok árán kiskisárták a várat a dombok kezeiből.

A janicsárok valóban hősies ellenállást fejtettek ki, mind egy másik elostek a bástyákon. Mátyás király, miután a vár kijáratáról és újonnan való felszereléséről megkérdezte, visszatért Budára. Győzelme mindig büszke volt a hős király. Hogy e fűdalmak abban az időben országszerte milyen nagy jelentőségű tulajdonítottak, mutatja a „Szabás viadalmi” című historias ének is, mely egyik legbesebbike iródmunka nemű termékeinek. Ebből az énekből tudjuk meg a vár megvételének sok apróbb részletét is. Valoszinleg ez az ének is egyike volt azoknak, melyeket Gaellotti szerint a nagy király hősietéről az udvari lakomák alkalmával énekeltek. Mátyás királynak ez a győzelme valóban historias jelentőségű volt; egy egész félszázadra vetette vissza a hódító ománokat.

Szabás vára a későbbi századok folyamán is megtartotta nagy jelentőségét. Különösen fontos országos szerep jutott a várnak a mohácsi vérszög előző években, midőn egymás után több ostromot állott ki. Mint emlékeztetés: Szulejman szultán 1521-ben bevette a várat, mely ettől fogva közel kétszáz esztendőn át volt török kézben. A vár akkori bevétele nagy meglepetést és ijedelmet keltett egész Magyarországon, mert ez a veszteség már biztos elhárította volt a török veszedelmek. Az ország már akkor teljesen a tők szelén állott, azonban a

A flottaharcok jelentősége a mostani háboruban.

Az angol és francia hadtűzenet következtében az osztrák-magyar hadiflotta előreláthatólag igen rövid időn belül szintén akcióba lép és közönségnek alkalma lesz a flotta harcésztségének remélhetőleg győzelmes eredményeit látni. A flottaharcok mátlól kezdve tehát ráunk nézve is aktuális jelentőséggel bírnak és figyelniünk és érdeklődniünk meg fog oszlan a szárazföldi és tengeri esatáré között.

A nagyközönség tájékoztatására meg kell azonban jegeznünk, hogy ebben a háboruban csak a szárazföldi seregek mérkőzésének van döntő harai jelentősége és hogy a tengeri haderő mérkőzése semmiféle irányban sem idézhet elő döntő eredményeket.

A flotta a háboruban levő hatalmaknak csak kereskedelmét és élelemmel való ellátását uheztelhetné meg, vagy tenő lehetetlené. Ausztria Magyarország minden körülmények között el tudja magát látni a szükséges élelemmel, még akkor is, ha ellenséges flotta minden tengeri kikötőjét hosszabb időre is el tudná zárni. Lehetnek hiányok egyes szükségleti cikkekben, például eszkekellőtetes a rizs behozatala, ha a fiumei és triestri kikötőket az ellenséges haderő blokádl alatt tarthatná, azonban e behozatal csak akkor válnék egészen lehetetlené, ha sikerőlné az egész német partvidéket is blokádl alá venni, vagy ha Olaszország is harcra koverednék és egész partvidékét, minden kikötőjét blokirózni tudná az angol és a francia flotta.

Ez azonban teljes lehetetlenség és még akkor sem sikerőlné, ha az angol és francia flottával szemben állana a német és az osztrák-magyar flotta, az olasz flotta esetleges közbejárásáról egyelőre nem is szólván. Ha pedig teljes blokádl nem alkalmazható, akkor akár a német, akár a semleges olasz, akár pedig az osztrák és a magyar kikötőket is semleges országok hajói, elsősorban tehát az amerikai hajók, a tengerentőlől gabonát, gyarmatárút és egyéb szükséges élelmiszereket be fognak hozhatni oly mennyiségben, mint a mennyire Németország és Ausztria-Magyarországnak szükségése lesz.

felfordult, zilált viszonyok közepette is, az egymással marakodó rendek a vár bevételek hírére meghökkennek. Főpapság, fő- és köznemesség közös akcióit indított a vár visszavételére.

A felbuzdulás azonban, amely hírtelen támadt ép oly hírtelen alább is hagyott. A vár visszavételéből nem lett semmi, a következő néhány év pártos tusakodása pedig a mohácsi vérszeg vezetett.

1717-ben került a vár ismét magyar kézre, midőn Savoyoi Engen a passarovitzi békekötésben biztosította Magyarországhoz, illetve a császár birtokához való visszacsatolását. Az 1739-iki belgrádi békekötés azonban ismét a törököknek juttatta, akik most újabb ötven esztendőig birták. 1788-ban aztán II. József foglalta vissza.

E historias dátumok sorozatában következők most az 1914 ki esztendő. Négyzsharmintenyolc esztendővel ezelőt lengett először Szabás vár ormán a magyar lobogó s most, mikor úra magyar zászlót lengtet az ősrégi vár ormán a nyári szellő, büszkeséggel gondolunk vissza történetünk ama dicső eszteljes d-je-re, Hollós Mátyás király korára. „Megújultak a magyar történelem dicsőséges napjai.” A magyarorság akkor is létvédekeiért harcolt; akkor a feltornyosuló ormán veszedelem, ma a fékevesztett szláv indulat ellen kell megvédenie hazáját. S amint akkor a magyarorság ugye egyet jelentett a civilizációjával, úgy egyet jelent ma is. E hős emlékek megújulásánl éreznék kell mind-mind magyar szívünk, hogy a magyarorság szent missziót teljesít: Európa kapuján Európát védi a kultúra nevében a barbár-ág ellen.

Bármily sikerrel operáljon is az ellenséges flotta, az egyetlen komoly veszedelmet, amelyet ebben a háboruban felidézhet: az élemezés megnehezítését, vagy pláne lehetetlené tételét nem érheti el. Egyekben pedig döntő csapást nem mérhet a hadakozó felekre. A hajók összeütközhetnek, fönkébe furhaják egymást, elsüllyedhet a német vagy az osztrák-magyar flotta egy vagy több hajója, vagy akár tulnyomó nagy része is, vagy megfordítva, a mi flottánk süllyeszhet el sok ellenséges hajót, vagy tehet tükre egész ellenséges flottákat, azonban ennek nem tesz egyéb jelentősége, mint az, hogy a hajók és drága felszerelések elpusztításával milliók vagy milliárdokara rugó anyagi kárt okoztak az ellenséges országoknak és sok teugerezsz katonáját pusztítottak el.

A flották mérkőzését tehát csak ebből a szempontból kell tekinteni. Természetesen nem szabad lebecsülni a győzelmek és vesztészek erkölcsi hatását, batorító és csüggesztő befolyását a tönkfelhangulatára, azonban a lelkhangulat alakulása a szárazföldi győzelem bizonyára teljesen elenyészölhat bármilyen tengeri vesztészet is.

Nagy szerepe lehetne egy háboruban a flottának akkor, ha valamely ellenséges hatalom a másik hatalom területére szárazföldi csapatokat akarug szállítani. Ebben a háboruban erről alig van szó, mert a hatalmak a szárazföldön vereszenek és legfeljebb Anglia törekedhetne arra, hogy szárazföldi csapatokat tegyen partra Belgium vagy Németország területén vagy pedig, hogy Németország invázió-seregeit küldje-n Angliába. Mindkét cél csak akkor volna elérhető, ha akár az angol, akár a német flotta teljesen megsemmisőlné, sőt még akkor is a legnagyobb nehézségekbe ütközne. Mert szárazföldi seregek partrátétele ellen aknáknál lehet sikeresen védekezni és Anglia ép úgy megoldhatná partvidékét tenger-alatti aknáknál, mint Németország, nem is szólva arról, hogy az aknákon kívül a flotta hajói szárazföldi csapatok partrátételel folyton sikeresen gátolhatnák. A flottaharcok tehát e tekintetben sem lehet tulnagy jelentőséget tulajdonítani.

H I R E K .

— A piaristák ünnepe. Ma ünne a piaristarend alapítójának Cal. Sz. Józsefnek ünnepe, amely alkalomból a felsőteleplomban felkilenek ünnepi szentmise volt, amelyet Pap János piaristatárs celebrált.

— Mibe kerül a világháború. Egy angol pénzügyisake über cikket írt a világháború költségeiről. Szerinte az osztrák-magyar hadsereg hadjárataiban az osztrák pénzügyminiszter kijelentése szerint minden egyes katonája 10 koronájába kerül naponta, de uti a nyugodtak, kártalanítások, családok segítségével s a többi kiadás, mely a háborúval jár, nincs felszámítva. Hat hónapig tartó háború tehát, melyben két millió katonára vesztészt, 3,600,000,000 koronájába kerülne a monarchia számára. Az angol író a többi költség kiszámításánál először megállapítja a legújabb háborúk pénzügyi terheit.

Igy szerinte Franciaország a német-francia háború idején elesett, megsebesült s rabságba jutott emberek révén 21,500 tiszttel és 702,000 katonát vesztett. A háború Franciaországnak 1,088,000,000 koronájába, Németországnak 1,550,000,000 koronájába került. Németországnak 6247 tiszttel és 123,400 katonát vesztett el.

A delárikai háború 31 hónapig tartott s abban Angliának 44,700 katonája vesztett el, az angol kincstárnak 4,220,000,000 koronájába került.

A másfél évig tartó orosz-japán háborúban 135,000 japán 350,000 orosz katonával esett el. Japán

hadiköltségei 4.000.000.000 korúára, az oroszoké hat milliárdra rugnak

A szerző szerint Németországnak hibáru esetében az első hat féten 3.150.000.000 márkát kellene felhasználnia. Föltehető, hogy akármelyik egy államnak is a jövő háborúban az első negyedév legalább két milliárdjába fog kerülni. Ehhez járulnak még a védőt folszerelésében beszélő veszteségek is. Őriási lehet a kár, ha valamelyik flottát elpusztítják. A tulajdonképeni hadiköltségekhez járul az veszteség is, amit a kereskedelem és a nemzeti vagyon pusztulása okoz. Egy egy éves világháború a kereskedelemnek legalább 10 milliárd koronájába kerül.

— **A konklávé.** A pápaválasztás a ma is érvényben lévő kánonok jog és a Cerimoniale szerint a konklávóban folyik le, a melyt a pápa halála után tizedik napra hív össze az Anyaszentegyház kauerlenegója a mely tisztelt jelenleg Francesco della Voipra bíboros tölt be. A konklávé a világ minden részéből összegyűlt bíborosok vesznek részt, de szavazati joggal csak azok bírnak, a kik legalább is szepapok és a körülmély hogy valamelyik bíboros metóságja jelvényeit még nem vehette át, nem zúja ki az illetőt a pápaválasztásból.

Mint a Magyar Karir értesül, a monarchia bíborosai, névszerint: Caserio János esztergomi érsek, herceggimány, Vasary Kólos bmoondott herceggimány, Hornig Károly báró keszpeáni püspök, Piffi Gusztáv bécsi hercegezők, Szkrbenzsi Leo báró prágai érsek és Bauer Ferenc oimti érsek, mindannyan készülnék a pápaválasztás konklávéra Rómába és el is mennek, haesek őket e szándékuk megvalósításában a mehez közlekedési viszonyok meg nem akadályozzák.

— **A háború eseményeiről szóló táviratok.** A miniszterelölökség sajtóosztályának hiteles táviratai a megjelenésük után mindig a közönség rendelkezésére állanak s hapunk kiadója Ifj. Wajdits József könyvkereskedésének kirakatában mindig olvashatók.

— **Lourdesi zarándokok Budapestén.** A magyar katolicizmus minden esztendőben zarándoklást rendez Lourdesba a híres francia kegyhelyre. Julius végén több mint másfél száz hívó indult a nagy utnak Augusztus elején érkeztek Rómába, a hol a pápa fogadta őket. Itt érte őket az a hír, hogy Franciaország és Németország mozgósítanak egymás ellen. A zarándokok egy azonban nem fordult vissza, hanem folytatta útját Lourdes felé. A mikor a kegyhelyre érték, mindentűnt plakátok hirdették a mozgósítást. A francia szállótulajdonosok elbámultak, hogy vannak emberek, a kik ilyen viszonyok között áll merészkedtek a határon. A lourdesi püspök azt tanácsolta, hogy azonnal utazzaok el, de már késő volt, nem lehetett, mert a hatóság nem engedte — Tizenkét napig tartott ott a másfél száz magyart és folytonosan kihallgatással zaklatták őket. Tizenkét napig tartott ez az állapot, míg a lourdesi prefektus távirat kérésére a hadügyminisztérium elrendelte a zarándokok szabadonbocsátását. Végre Toulouse és Marseille irányában elutazhattak a magyarok. Útközben a császáriak tántottak ellentük, de a hatóság a legnagyobb udvariassággal bánt mindenkiel. Az ország nagy szűkben lehet a férfiaknak, mert egészen ösz emberket is foglyruba hivatk. Látták a zarándokok katonai csapatokat, öreg emberekből válokat, a kik fapapucsban, ingujjban gyakorlatoznak. Az egész francia népfölkelésnek a feje van a piros keppi, a mely a leginpraktikusabb viselet. A franciák nagyon lassan mozgósítanak, mert tizenhat nap idő állott a tartalékok rendelkezésére. A francia hajók seregszámra hozták a gyarmati katonaságot. Arabok és szerencselen vonultak francia zászló alá. Látszik, hogy Franciaország megöröült magát. Az új Lourdesi Pragerhofig egy hétig tartott. Innen hamarosan haza jutottak a zarándokok. A zarándokokat

Gaibl Sándor prelátskanokok, Kunz dr., Kende Szóvár, Takó János főesperes és több plébános vezette.

— **A szövetségi hűség jelvényei.** A fő város községe az osztrák-magyar-német szövetségi hűség jelvényét már régny viseli. A jelvényekből befolyó jövedek nemes és humanitárius célt szolgál, a meg sebesült harcosok javára adják. A jelvény viselése pedig a történelmi jelentőségű szövetezés iránt érzett lelkesedésnek szép kifejezése. Ez a szövetezés a német, osztrák, magyar hadi erők tükrözteségében elválaszthatatlanul forr most ösze a csatamezőkben. Aki a jelvény megrendelése iránt érdeklődik, forduljon a Szövetségi hűség irodá hoz (Budapest, Papnövelde utca 6.). Nagykanizsa községe körében bár tüzet fogta a lelkesedés a szövetségi jelvény viselése iránt!

— **Mi lesz az iskolákkal?** A gyermekes szülők előtt őriási kérdőjelként áll a kérdés: Mi lesz az iskolákkal? Megújulnak e és mikor? Állandóan ostromolják az intézetek vezetőségét, félve, hogy esetleg gyermekeik egy tönvért vesztenek.

E kérdésre, a jelen körülmények között, amikor az iskolák hadiokkra vannak lefoglalva, egyelőre határozott választ adni lehetetlen, amennyiben városunkban alig van alkalmas hely, hova az iskolákból áttelehne a katonaságok telepíteni.

Körülmély különösen a főgimnázium s vele hasonraug intézetekre nézve bir nagy horderővel, de a szülőkre nézve az elemi iskolák megnyitása sem kevésbé fontos, hogy egy gyermekeik felügyelet alá kerülhessenek s a kegyetkeresd nélkül titthonmaradt segélyre szoruló anyák legalább valami min kára vállalkozhatának.

Hisszük, hogy városunk vezetősége mitamar fog keresni s találni módot, hogy iskolahelyiségeink felszabaduljanak s azokban a munka mielőbb kezdetét vegye.

Amint az e célra irányuló intézkedésokról tudomást veszünk, azonnal sietünk a nagyközséget erről értesíteni.

— **Kiknek nem kell bevonulniok** a honvédelmi miniszter legutóbbi rendelete alapján a közigazgatási és városi hivatalnokok. — A katonai célokra dolgozó üzemeknek a népfölkeles 2. osztályába tartozó hivatalnokai és munkásai, akár vannak ajánlati lappal ellátva — akár nem. — A bevonulás alól bizonytalan időre felmentettek.

Ilyenekről, daára annak, hogy a népfölkeles 2. osztályá utjól behatolt, fölmmentési javaslatokat előterjeszteni nem kell.

Azok az ujonok ellenben, kik a folyó évben mint alkalmas besorozattak (beelőrtve az egyévi önkénteseket is), továbbá a póttartalékosok, ha ilyeg üzemek kötelezőbe tartoznak is, miután behívások kihirdetettek, a hird-timény rendelkezéséhez képest bevonulni kötelesek, fölmmentésük pedig semmi szin alatt nem engedélyeztetik.

— **Kiadják a katonalovakat használatra.** A es. és kir. hadügyminisztériumnak f. hó 15-ki rendelete alapján a parancsnokság rendelkezésére álló lovak közül a jelenlegi állomány kétharmada, az azért kerülmezőknek, azon időre, míg reájuk szükség nem lesz Nagykanizsa s. a tőlnek 6 órány távoltságban fekvő községekbe ideiglenes használatra kiadatik.

Kérvények a es. és kir. 48. gy. ezred parancsnokságához vagy a es. és kir. 5. sz. lovató bizottsághoz intézndök.

A használatbayóv megtegedés esetén a lovat tartozik saját költségén gyógykezeltetni s ha vétkes gondatlanság folyán a fő használatban válna, annak árát is tartozik megtéríteni.

Minden ilyen esetben az illető fel tartozik az illetékes parancsnoksághoz azonnal jelentést tenni.

— **A jóléti bizottság működése.** A jóléti bizottság, mely legfőkéat a hadbavonulókt itthon

maradt családtagjainak felelőségét célozza e hó 25-én már számos családnak nyújtott segélyt s sok éhezők könnyeit száritotta fel legalább egy időre. A segélyek utalványozása napról-napra állandóan folyik s hogy a sok segélyre szoruló legalább a kenyérra valóval s lakással ellátható legyen, ismételen kérjük városunk fő ékony községét, hogy e célra kegyes adományaikat e nemes célra minél számosabban hozzák meg.

— **A katonai örök és a község.** A m. kir. honvédelmi-parancsnokság átiratolt intézést a főváros tanácsához a katonai öröklék szemben való viselkedés ügyében. Az átirat a következőképpen hangzik:

A hadra készülésd utóbbi napjaiban megöröült, hogy egy hid őrszére felállított katonai ör polgári egyénen szemben annak helytelen viselkedése folytán fegyvert használt s az annak következtében beállott sérülés, halált okozott. Minden örök, vagy őrszemnek köteleessége fegyvert használni azzal szemben, a ki őt erőszakosan megsejtí vagy támadás által veszedelmébe fojtakoztatja, a ki őt gorombán és előrebocsátott figyelmzetlessé ellenére tovább is séjteteti, a ki az örök által elfogottat, vagy azzal őrtitoba vétetett, bár erőszakos ellen-zugulés nélkül is, rákialítás daára el-zújók s a ki ellenséges viszonyok között magát gyanusná teszi s rákialításra kielégítő válasz nélkül el-zújók. Ezek szerint tehát bármely polgári egyén esetleges minden gonosz szándék nélkül ki van töve a mai viszonyok között annak, hogy egyseroen feltelessé viselkedése közevetkezés és tisztán gondatlanságból valamely katonai ör vele szemben fegyvert használja, nehogy tehát a font ismertettét eset, vagy ahhoz hasonló más fegyverhasználat a polgári egyének tudat lánsga, feleltessége, vagy gondatlansága által előidéz-zessék, megkeresem a tekintetes tanácsot, hogy sürgősen intézkedni sziveskedjék, hogy a polgárog megfelelő közzététel útján oktatassák ki, hogy figyelemmel az örögek és örök törvényes és szabalyos köteleessége, az ezek által őrtit tárgyák, vagy egyéb közvagyon biztosítására kirendelt álló vagy mozgókör minden egyes felhívásának feltétlenül engedelmessékedni tartoznak s az őrség vagy ör által velük közölt felhívást, vagy utasítást megalkívás nélkül teljesíteni kötelesek. Megjegyezni kívánom, hogy a körülírt állapot nemcsak a polgári ruhában megjelenő egyénekre, hanem mindazokra is vonatkozik, a kik mint valami hivatal, vagy közbizottsági intézet közzeglel forma ruhában jelennek meg. Nikie altábornagy.

— **Hová menne** a munkától elcsigázott ember szabad idejében, ha nem a pompásan berendezett „URANUS“ színházba szórakozni. Végre is mindennapi életünk zugmosa után főlélek idegenkedni holmi kacagató humoros jelenetekben megpuhítottai. Ilyent pedig nem találunk mindentűnt; hanem csak az „Uranus“ vásznán. A szombat és vasárnap remek előadásról csak annyit árulhatunk el, hogy ily élvetében még aligha volt része közönségünknek.

NYILTLER. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatórium- és vizgyógyintézet
felntöttek és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző kisláló-krák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kiséret nélkül felvétetnek.

*) E rovart alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZAVOY-SZALLODA

BUDAPEST. VIII. JÓZSEF-KÖRÜT 16

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában, lift éjjel-nappal
RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetése alatt.
EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától
fűtés, világítás és kiszolgálással. A szobák feltöltött tiszták.
Hosszabb tartózkodásnál engedély. Ujonnan bevezetett Penzió-rendszer, napi ellátás 4 koro-
nánál. Napi háromszori étkezés. — HAVI SZOBÁK 80 KORONAERT.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratorium és tanműhelyekkel kiegészítve

Elektrotechnikai és gépgyártási technikai tanintézet

mindazoknak, kik magukat elektrotechnikuská (gyári hivatalnokknak stb.) elméletileg és gyá-
korlatilag két évfolyamon át öhajjikk kiképezeteni.

Felvételi életkor: 14-16! 20 év. Előképzettség: 4 közép, polgári, kereskedelmi
vagy ipariskola.

Az Igazgatóság: Pozsonyban Széchenyi-utca értesítéseket, prospektusokat stb.
szétküld és közelebbi felvilágosításokat ad.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről,
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kell haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

50% engedmény

a lakásoknál augusztus hó 25-től kezdve

DARUVAR

FÜRDŐ (Slavóniában.)

Vasas hőforrások és iszapfürdők. Forráshőmér-
séklet 35-50° C. Kiváló eredmények az összes
női bajoknál, vérérgényeségnél, orvosi és közs-
vényes bántalmaknál, különösen ischiasnál és
gerinebajoknál.

Fürdőorvos: DR. SCHUKKER.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy
választékban jutányos áron
készítetnek

lfj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan
elintéztetnek

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyárt-
mányai az egyedül valódi
 kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illat-
 szer és gyógytárban kaphatók

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Nagykanizsán kapható: **GELTSCH** és **GRAEF** drogeriában, **REIK**
GYULA gyógyszer-tárban.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest. VIII.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félve 6 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyre száma ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő:
Banekovich János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Miért az aggodalom?

Nem lehet csak lehangótságnak se mondani azt az érzést, melyet a hadvezetőségnek egy jelentése kellett a lakosság teljes rótegeiben. Csak a bosszúság szót találtuk az egész lexikonban, a mely ez érzésnek megfelel.

A hadvezetőség ugyanis azt jelenti egy kissé hosszadalmasan, több szóval és több magyarázattal, mint a mennyi szükséges hozzá, hogy a szabási fényes és véres napok után fölfüggeszti az offenzívát a szerb hadsereg ellen és védelmi állásba helyezkedik Szabács alatt, szerb területen.

Mi ez? Kérdi bosszusan a közönség, a mely a diadalmas előnyomulás után, mert hiszen harmincegyven kilométernyire nyomtuk le a szerbet a Száva partjaitól, azt várta, azt leste, mikor ostromoljuk meg már Kragujevacot és mikor hozzuk haza fogolyt Páter kiralyt.

Mert a legvéresebb és legvakmerőbb stratégia mindenha a fölzgatott nagyközönség

fantáziája volt, melyre nézve, ha egyszer vért szagolt, nines hegy, nines völgy, nines vár és nines ellenség, hanem csak diadalmas előnyomulás

A hadjárat azonban nagy dolog és különösen nagy dolog, ha nem egy, hanem több ellenséggel kell egyszerre megbirkózni és nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy versenyt repüljön a fölzgatott emberi vágyak és fantáziával.

Semmi se lett volna könnyebb, mint hadseregünk túlyomó erejével csatak és ütközetek véres sorával a szerbet kikergetni a hazájából. De időközben az orosz is megüzente a háborút és fölvonulása aránylag nehézkes és lassu, nekünk éppen annyi időt engedett ezzel, hogy egy véres leckeben részesítsük déli ellenségünket? Ez a lecke fölhozta a szerb hadsereg zömét Szabács alá. Ott a mi vitéz bakaink és brilliás tüzereink — noha mint kiderült, a szerb sereg volt többségben, — a szerbetek véreste vettek és Szabácsból kidobták és leszorították 30—40 kilométernyire a saját határaikról.

Ezekben a háromnapos csatákban teljesen veszteségeink voltak, a mint nem is lehetett másképp, hiszen megerősített állásokból kellett az ellenséget lépesről-lépesre kiverni, — de se egy ágyut, se egy zászlót, se egy foglyot nem veszítettünk. Ellenben a szerbek ágyut, munitiót, élelmiszert és nagyszámu foglyot veszítették. Teljes fényes volt hát a győzelmünk. Ha a hadjárat sorsát egyáltalán Szerbiában lehetne eldönteni, akkor már el is döntöttük volna. De Európa sorsa és a miénk is és Szerbiaé is a francia-német és ránk nézve különösen az orosz harcaterén fog eldőlni.

Az orosz mozgósítás és fölvonulás azonban immár befejezéshez közeledik s hadvezetőségünknek meg kellett fontolnia s elhatározás tárgyává tennie; Szerbiát erőszakolva, avagy vessé magát nagyobb erővel oda, a hol a döntés végzetes helye van: az orosz harcaterén.

Ha minket bosszant, katonáéknak bizonyára gyötrelmesen fáj az, az elhatározás, hogy megköcköztatva egy időleges elkedvetlenedést is, fölfüggeszti a szerb offenzívát.

Előre magyar!

Villámok égnek az ég peremén,
Hareba előre mind, a ki legény!
Isten nevében fegyvert a kézbe,
Ellenség számát senki ne nézze.
Ki győlolettel támad e honra,
Szórdíjon szerzte, miként a polyva
Véled az Isten is egyet akar,
Előre magyar!

Bontott lobogót lenget a szellő,
Veszélyben e föld, a buzatermő.
Rád ezer ádáz ellenség támad,
Magyar, ne engedj veszni hazádat!
Lengő lobogó mellett a helyed,
Ne félj a sebtől, az majd beleged.
Lesz véred ára nagy, szent diadal,
Előre magyar!

Előre nézz csak sohase hátra,
Mindig te voltál a bátrak bátra
Van önbizalmad és lelki erőd, —
Bátran keresd fel a harci mezőt!

Magad igazát kardélre téve
Csapj le az ellen vad seregere;
Seperje el őt e vérzivatar —
Előre magyar!

Előre magyar, hősök utóda,
Még zeng a lantod a harci óda
Es zengeni fog, míg karod erős,
Mig hadat kerget, míg ellent legyőz.
Lesz eserkoszoru számodra elég,
Nem esorbult ki az ősi fringja még.
Zúrta az ellent agg és fiatal,
Előre magyar!

Uj ezredév vár, dicsebb a multuád,
Az lesz alapja, a mit tanultál:
Hogy akkor voltál erős, hatalmas,
Ha pussaidért sühant a kardvas;
Ha egytestvér volt mindenki itten:
Segítségl jött mindig az Isten...
Elveszteni téged most se akar. — —
Előre magyar!

Nagy Lajos

A háborus országán át.

Irta: Lukács J

Megnehezült az idők járása felettünk, — mindentől azt halljuk, szerbe e hazában. Ujabb, komolyabb napok virradtak fel nemzeti egünkön. Minden megváltozott

De leginkább érezzük az idők fordulását a közlekedésben. Elfeleltett idő. közmondásos lassúsága újult fel s bátran leszámoltat az az étellel, akit sorsa az egyik ország végétől a másikig vetett.

Lassu döcögéssel fordul, nyikorog a mozdony kereke, miközben barátságatlan indulással jelzi minduntalan, hogy nyugalmi állapotából kimozdult. Így utazhattak valamikor ami dédapánk. De a sietéshez szozott unokáknak ugyanevak kinos a mérsékelt közlekedés.

Magam is így jártam. Utam első óráiban a vonatról csaknem minden állomáson le akartam szállani, de később, békés megnyugyással túrtam a lassu haladást s a hosszú álldogálást. Hiszen az ő ember még így sem utazott! Vigasztaltam magam, ha olykor ideges nyugtalanság vett rajtam erőt.

Miért használjunk kizárólag „Osram” lámpát?

Azért, mivel ezen lámpa mindana követelményeknek megfelel, mely egy modern drót-lámpa iránt támaszthatók. E lámpa eltérhetetlen, rendkívül takarékosan s mindig egyenletes világosság mellett agyogó fehér fényvel ég.

Változó Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. — Magyarországi képviselő beendeceti vállalat: Pinger és Fia, Budapest, VI., Hajós-utca 41. sz.

ott az elfoglalt területen védelmi állásba megy és erejét főlírányozza az északi határra.

Azt tartjuk, a katonai fegyverkezétségnek, az önmérsékletnek ezzel oly példáját adta, a melyet az életben bölcseségnek kell neveznünk. A mi katonánk ott lenni marad, az a szabácsi véres próba után untig elég arra, hogy állandóan sikerrel veredjék ha kell és legalább is áttörhetetlen megirtása pozícióit. Ha ellenben erre a taktikára kellene az oroszral szemben szorulunk, az sokkal nagyobb és részesebb jelentőségű lenne, a melynek kárát el nem háthatnók magunkról azzal se, ha Szerbiát keresztül-kasul járnók is diadalmasan és irmagját se hagyók Péternek és orgyilkos per-puattyjának.

Ilyen szemmel és ilyen szögből kell a hadvezetőség közleményét nézni. Nincs annak más hibája, mint hogy nem jól van megírva. Bezzeg jó lett volna, ha azt a közleményt, mielőtt kiadták, egy becsületes újságíróval megcenzuráltatták volna. A mi tény van abban a közleményben, az igaz és dicsőséges: a mi gondolat van benne, az bölcs és életrevaló: csak a magyarázatot igaztják föl a közönségre. Gyanúra pedig vagy éppen aggodalomra semmi ok sincsen. A valóságok ezek: legénységünk bravurosán vereszkedik; tisztjeink csodás önfeláldozással járnak csapataink élén; tüzeireink nagyszerűen lönek; monitorjaink rettegésben tartják a szerb partvidéket, eddig minden szándékunkat győzedelmesen végrehajtottuk, se ágyut, se

zászlót, se foglyot egyetlen egyet se vesztesünk; mind oly dolgok, melyeknek tizedrészt se mondhatják el magukról ellenfeleink.

Anglia és a világháború.

Hatsz évvel kell visszalapozni a történet lapjain, hogy megértsük Anglia szerepét a most dúló világháborúban. Ekkor történt, ugyanis a normán és szász fajok fúziója s ekkor vesztett el Földünkkel jános azt Normandia Ennek következtében lett Anglia szigetország.

Anglia nem tudott belenyugodni kontinentális birtokának elvesztése és többször megkísérelte visszacserezni; így I. Edvárd, a nagy kapitány, a ki a páncélos kereszties lovagokat újas katonákká szervezte, tette meg az első lépést, majd III. Edvárd, a ki megkezdte a száz éves háborút a híres Crécy-i és Poitiers-i győzelmeivel, végül V. Henrik, a kinek sikerült legyőznie Franciaországot és fiát meg is koronáztatta a francia koronával.

A felfedezések korszaka következett ezután, a minék következtében a tengeremléki nemzetek emelkedni kezdtek, így: Venécia, Portugália, Spanyolország és Hollandia, Anglia és Franciaország megkésve kezdtek a versenyt a tengerparti hatalomért Csakhamar álltatták azt a veszedelmet, a mi Spanyolország esetleges európai hegemóniája okozna, azonban megakadályozni nem volt módjukban Anglia Franciaországgal ugyanis örökke ellenséges viszonyban állott és ki volt zárva a közönsös közzelelés, a mely alapin lehetett volna a két nemzet európai hegemóniájának.

Miadtal Ferdinánd és Izabella belsőleg szervezték és egységesé tettek Spanyolországot, azalatt Cortez és Pirazzo az újvilágban hatalmas államokat szereztek Spanyolország részére. Ismét visszatért az a fény, amely Nagy Károlyt övezte. Már-már ugy

látszott, hogy Bonifáé pápa és Habsburgi Rudolf régi ideája, a római császárság visszaállítása a megvalósításhoz közeledik, a latin-vándál népek égése alatt

Anglia mindezt látva abbahagyta a franciákkal való ellenségeskedést és Spanyolország ellen fordult. Spanyolország fényes azonban csakhamar omlomálysult az abszolútizmus alatt. Így Anglia figyelme most már a kétélű Hollandia felé fordult.

Főlöleges tovább kövönünk részletesen a történelem fonálát, annak kimutatására, hogy Anglia európai politikája mindig arra tendált, hogy megakadályozza bármely nemzet hegemóniáját és fontartása az európai egységlert. Ezért fordult Franciaország ellen a forradalom alatt és addig nem dugta hávelyát a kardot, a amíg nem látta biztoságban Napóleont Szent-Ilonán.

Nemétországunk mint egységes nemzetnek a megjelenése és a latin-fajon való győzelme, új irányba birta föl Anglia figyelme Megalkult a hármasszövetség és Franciaország magára maradv, kénytelen volt Oroszországgal szövetségzni. Az egyensúly érdekében Anglia elég szerencsétlenül erre az oldalra hajlott.

Anglia nem tudja és sohasem fogja megérteni azt a veszedelmet, a melyel a szláv polyp fenyegeti a latin keresztény civilizációt a mely sohasem tudta magát befészkélni a szlávok közé, mert a szláv civilizáció faktori: egyrészt a távir vadsg, másrészt a bizantinizmus. Angliában százezer ember közül egy ha ismeri a szláv népek szőlőgazas-tertermékenységét és veszelhetlert romlottságát

Angliának tudnia kellene, hogy mivel tartozik Magyarországnak, a monarkának és végül a hármasszövetségnek. Magyarország bekelte magát a szlávok közé és örökre eljött vette az egységes szláv birodalom megalakulásának; a monarkia számos szláv népet magába olvasztva, azokat egységesé tette; a hármasszövetség megakadályozta — és reméltem meg fogja akadályozni — a szláv népek nyugat felé való terjeszkedését. A hármasszövetség ismét látja a barbárokat

Csak a gondolataim jártak gyorsan. Hol az elhagyott otthon esendelete után való vágyódás kerített hatalmába, hol pedig a testvéri kötelesség hajszolt, hogy menjek a Tátra vidékére, a csendes Iglióra.

Az egy napit ő most csaknem teljes három napot igénybe. És én ezen az uton eleget elmélkedhettem azon, hogy mennyi bajt és kellemtelenséget okoz a háború.

Rettenetes fogalomként él ez most lelkemben. Pedig szörnyűségeit mi alig látjuk, akik itthon rekedtünk, s jó formán csak apróbb kellemtelenségeit érezzük.

S mégis nagy változás tárlt mindentől a szem elé.

Az elfeledett hazaszeretet űze ismét életre lobbant s mintha a modern világnézetről lombtára hajszolt vallásos szellem is renaissance korát élne.

A közeli baj és veszedelem nagy pedagógus és örökérvényű igazságokat diktál az emberi tekintetek elé s minden hazgatos j-lsónál jobban tanít az emberi élet nagy mi-zteriumaira.

S az ember tanul, ha mellette a kétes bizonytalanság, a jövő esetleges veszedelme. Ezt láttam én két heles utam alatt, amelynek tapasztalatát nem adom világtjáró utjaim gazdag tapasztalataimért, bármennyibe is kerülték azok.

Ha az embert veszedelem környékezi, akkor tör ki őszintén természet és lelke mélye, mert akkor nem színezkedhetik.

A már-már számtól népdalok ismét megcsendülnek az alföldi rónán, a hgyes bérres tájon s a kúpék helyett a Hymnus és a régi báres riadók kelnek új életre. A régi módi, a hazafiság lett a sulyos napok divatja és az internacionale messza-költözött körükből.

Ki gondolt arra még csak két hónappal is

előbb hogy a Marseilleise olyan hamar életmúljon hontársaink között? Pedig életmúlt! Egy akkordja sem hangzik már többé s helyére togos örököse, minden magyar ajak legszebb imádsága, a Hymnus költözött.

Szinte furesn hangzik, hogy a rikkenesok a főváros utcáin minden felekezet számára egyaránt rituális imát árulnak S a nemzet egybeforr, onlábba állanak az elkülönítő választófalak s egy célelt, a magyar fegyverek győzelméért száll ezer ajak imádsága a testvéries együttérés ajkáról a magyarok lstenéhez.

S mindezt jól esek látni. Vegre megszűnt köztünk a szesztházis s egyenlünk a legnevesebb célt elérésére — a hazáért való eszelekvés, a hazáért való aggódás igaz érzésében.

Nemes valósgai voltak ezek az én utamnak. Gyönyörűséges epizódok a hosszadalmas prózai utam anyam láttam a magyar faj lángoló hazaszeretetét és őszinte átlazatkésztséget. Pedig ez nagy szó a mai világnak!

Anyura beleéltük már magunkat az önzés korába, hogy mindunt elfeledtünk, ami az élet értékeké tiszta és ragzózó zománcát ad!

Szegény nép, földhöz ragott pórok varjék mindentől a hazaszeretet levont vértanuit az állományokon, amint egy-egy katonánál megérkezik Sokszor nyelvét sem érti a kiszálló katonák sokaságának, hogy milyen idiomában tóri való-ággá kelte gondolatját az a esél, német, vagy horvát katonka. — de azért tekintével megérti mindegyik a másikat, mert lelkiükből kirezog kölcsönösen az egységes cél felé való törekvésnek szelleme.

S nemcsak könnyu van annak az egyszerű magyar embernek, hanem segítő szive is, amely kenyéret, gyümölcsöt s minden nélkülözhető vagyont

megosztja az ő honmentőjével. Nem egy helyen a túlságosan bőkezű adakozásnak a hatóság vet véget. A katonák p-dig kis zászlokkal kedveskednek, hol meg kis-záratt keyerükből történik le egy-egy darabot, hogy a sziveséget valamivel ők is viszonzozzák.

Sokszor megismétlődő kép ez az ok előtt, akik ebben a sulyos időben végig utaztak az országot Nagykanizsától — Kassáig.

En körülbelül felezeszer láttam s néztem könnybe lábadt szemmel ezt a megható gyönyört képet.

S mennyi jó kedv, humor, találékonyág hasad ki a harcértre induló katonák sorából! Szinte egy nyőrűség nézni! Mintha nem is a harcértre indulnának, hanem valami kirándulásra, s honnan tárt karokkal várják őket vissza azok, akik olyan nehézbe bucsuztak el tőlük — a viszontlátásra!

A kocsik fala egész — költészet kincsesház! Erdemes volna megörökíteni azt a sok öfletet, amely rajzban és szóban ott kifejezést nyert.

Ennyi változatos képek s szímben dúk mező, visz az út keresztül — Iglőig. Már-már elfledtem a vonat lassúságát, a változatosságok sorozata kurtábra szabta a lassan múló időt.

S mit láttam itt? Órommal szögözém ide tapasztalatlan, melyhez hasonló kép sehol sem tárlt szemem elé.

Mielőtt a honvéd zászlóalj innen elindult volna, az iglói új lojalyok egy teljes napon keresztül díszeltek a vonatnak ötvénktől kocsijait Szeretném az apró kezű kis munkások nevét ide írni, mert olyan díszlett én egé z utam alatt sehol sem láttam, mint a milyennel az iglói honvédeknek vonata indult el a harcértre.

Egész zászlo erdő, virágúsz és girlandörísök borították a kocsik mezőt, a mozdonyfűrés pedig

Róma kapui előtt és fegyverkezik, megvédődnek a civilizációt, a melyet Guttenberg, Luther, Cromwell, Grotius, Vajk és Vámbéry szelleme hallott át.

Anglia a távolból szemlélve a világ folyását, sokat nem lát meg. Még mindig azt hiszi, hogy a hegemonia kérdéséről van szó. Bár Anglia Belgiummal a Napoleon kor óta szerződéses viszonyban van mégis Angliának a belgákat ért támadás miatt való harcias magatartása nem talál élénk visszhangra az angolok között.

Az angolok nem tudnak számot adni politikai eseményekről, csupán ösztönük vezeti őket és ez az ösztönük sugalmazza nekik most, hogy pénzüket rossz földre helyezzék.

Anglia megvakon előre és teljesíti szerződésbeli kötelezettségét. Emlékeztünk azonban arra, hogy Anglia egyszer a barátunk volt és reméljük, ha majd eszre tér, ismét az lesz.

H I R E K.

— **Kérelem városunk nemesszívű közönségéhez.** A sebesültek, kik a hosszú töltes ut után immár megpihenve, szenvedéseikben megnyűlvén, a gondos ápolás folytán elég jól erők maguk; beszámoló az amputáción keresztül ment útjuk önkéntest Vasárnap este vasárnapot a legjobb étvágyal fogyasztottak s arra kéri a közönséget, hogy etelmenek helyett, székendőlővel, hálfinggel és egy-egy puha kapric vívókossal ajándékozzák meg őket. — Erre kéri városunk nemesszívű hölgyeit, — lérti közönségét pedig arra, hogy ajásjáklat a betegek rendelkezésére bocsássák. Minden ruhánemű adomány a polg. isk. igazgatói irodába viendő.

egy mozgó virágos ágyak tűnt fel, amely a halhatatlanság örök hazája felé vitte a dalos ajkú honvédeket.

Sokszor elmerengek ezen a képen még most is, két hét múlva s mind egy eszemben és lelkeemben van a lelkes leányfűzér, amely szép lelkenek gazdag tartalmát fonta be a virággirlandokba s izlelőnek bőséget, hazaszeretetének egész rajongását fűzte ide éleveséggel bele a vonat dekorációjába. Munkájuk bántult és esodált eredményt teremtet és én meg mesét szeretnék rólok az óni egyenket és összevére, hogy ne csak az én lelkeemben éljen az ő páratlan igyekezetű esodálata, hanem, hogy annak dicsérete és ismerete elterjedjen szerte e hazában, hol minden lelkesedés csak fokozhatja reményünk jóvoltóságát egy szép, sikeres és győzedelmes jövő iránt.

Egy-két könnyű, nehéz vilás emléke után — visszafelé vettem utam.

Közben még megálltam Rákóczi sírjánál is Kassán, amelynek állomásán a mi kasszai honvédezedőnkkel találkoztam.

Másodszor buegéstam tőlök Üdvözöltettem velük azt, akitől nem rég váltam el az iglői virágos vonaton s aki azóta, Isten tudja mennyi szenvedés vagy lelkesedés közt szolgálja hazánk szent ügyét!

Én meg jöttem visszafelé. S utam mentén mindenütt ott lobogott a lelkesedés tüze. Tízpercenként újabb ezreket vívó vonattal találkoztunk, ahol hasonló hangulat és vítezi kelv dallama esodált át hozzánk.

S amikor ismét itthon vagyok, elgondolodom utam szerelők s átélem lelkeemben meggyeszer a tapasztalatokat, nyugodtan nézök igazságos harcunk kimenetelére, mert az a meg-megújuló lelkesedés biztos győzelmeünknek legszebb záloga lehet!

Megemlítők ehelyett, hogy Krajesovic József kiskanizai kántor a betegeknek 120 darab imakönyvet bocsátott rendelkezésükre, mit azok hálaán fogadtak.

— **Ami nemeselekű hölgyeink.** Soha nem igazolták be hölgyeink nemeselekűségeket, nem tarták úgy elő jó szivességüket, mint vasárnap reggel a beérkezett sebesültek szállításánál.

Volt ott szivar, cigarettá, gyümölcs, üdítő italok, de legelőképen bántulatos szeretet, gyengédség és betegekre által, akik bár nem értettek nyelvünkön; de a szeretet nyelvén értve, hála pillantásokkal köszöntök mindazt, amivel hölgyeink elhalmozták őket.

Jól eső érzéssel tölti el ez a hadba indulókat is, tudja, hogy itthonmaradtjajk támogatásában, maguk pedig, ha sebekkel megérkeznek szeretetteljárásbanmódon s ápolásban részesülnek.

— **A sebesültek** Tugnap érkezett hozzánk az első sebesült szállítmány. Szazan felül jötték a hősök, akik a hazaszeretet oltárán vértüket áldozták. A kórházban és a gimnáziumban nyertek elhelyezést. A sebesültek, amint az ut fátardalmát kibírték, jökedvően társalognak. Szinte esodás az a lelki nyugalom, amely egyik-másikat eltölti. Nem egy közülök alig várja, hogy sebbe begyógyuljon s mellesse vissza a harcútrra.

— **Elésott egy színész** Amint a hír tartja, Halmos János a pécsi színházban edes hangu tenoristája a déli harcútrra elésott.

— **Iskolai értesítés** A polg. isk. igazgatósága közlésezi, miszerint a beírások úgy a polg. isk. fny valamint a leány iskoláknál is bizonyítatlan időre elhalasztották. A megnyitástól annak idején lapunk utján értesíteni fogjuk a közönséget.

— **Egy rethortethen anonymus.** Vannak egyenk, kik a háborús viszonyok em tudnak régi, megszokott rossz kerakváguisúktól kizökkeneni s kik a mai agasztó állapotok köz-pett sem vettek le a régi ocsmány szokásaikat.

A többek között egy ilyen ur? jár közöttünk, aki állandóan hol sajáktező, hol gépirasos anonymus feljelentetésekkel emb-rtársait meghurcolja s azokat a legkellemetlenebb helyzetekbe sodorva, becsületüket is pellengére állítja.

A muliban már figyelmeztetők ezt a jó urat? de ugylátás eredménytelenül. Most azonban ezen tulmegegyünk s a közel jövőben a leplet, mely hányosan takargatja, le fogjuk róla lebonteni, hogy példát statuálván visszarögtetünk mindenkit, hogy az effele meosok jelletlenül kirohanásokra vállalkoznak.

— **A mi vádlóink** Egy helybeli ur, ki a legutóbbi időben nagygyá lett s nyomtatásban is látja név utaponként, nagyot gondolt s felkereste városunk rendőrkapitányt azért utánt meg, hogy mi a miniszterelnöki sajtóiroda által leadott táviratokat kiadókn kirakatba kifüggeszthessék.

Kedves Ur! — n bizonyára nagyon homályosan ismeri a sajtó és szólás szabadságról szóló paragrafusokat és becses logikáját kevésé ginnásti kálta, mert ha nem úgy lenne, bizonyára tisztában lenne azal, mit szabad és mit nem szabad s jőzau judicium bizonyára belátná: ki tesz nagyobb jogeláratot a közönségnek. Az a aki az ingyen kapott táviratokat rendkívüli kiadásban pénzért árulja — avagy az, aki azokat ingyen bocsátja a nagyközönség tudomására. Igen.

— **A háború eseményeiről szóló táviratok.** A miniszterelnökség sajtóosztályának liteses táviratai a megjelenséuk után mindig a közönség rendelkezésére állanak s lapunk kiadója Ij. Wajdits József könyvkteskedésének kirakatában mindig olvashatók.

Legújabb hírek a háborúról.

Budapest aug. 30. A Hadisajtószállásról jelentik Dankl Viktor lovassági tábornok, hadsereg parancsnok aug. 26-án a következő hadseregparancsot intézte az állandó csapatokhoz: a hadsereg, aug. 23-án, 24-án a kraszniki, polisechnai és goraji esatában lényesen, kiállotta a tüzkeresztséget; valamennyi hadtest a csapatok, halálmegevéltézés-ággal az ellenséget menekülésésszerű visszavonulásra keüyszerítette; eddigi megállapítás szerint 3 zászló, 24 ágyú és számos gépfegyver jutott kezünkbe és 6000-nél több foglyot ejtettünk Szivból köszönetet mondok a hadseregnek szerette szeretett legfőbb hadurunk és a hazának teljesített szolgálataért, de fájdalommal is tölti el lelkünköt, sok bajtársunk esett el a becsült mezejön rejűnk gondolok a magasztos órában, meg sok harc és sok fáradság áll előttünk, a derék hadsereg, bizonyos vagyok benne, mind győzni fogja. Dankl lovassági tábornok.

Budapest, aug. 30. Hivatások jelentés este 7 óra 45 perckor: Az orosz hal-szintéren az ötközetek változatlanul hevesen folyóak, a többszörösen megértesített ellenséges állások dacára a följártózatlanul Lublin felé előnyomult Dankl főle hadseregétől keletre a Bug és Wis-poz közt saját erőnk augusztus 26-án megkezdtek a támadást a Kolm vidékéről szemben vonuló erős orosz hadsereg ellen s ebből a kraszniki esata után további makkas a mi támadó szellemtel áthatott csapataink részéről diadalmas harcok fejlődtek Zamoensnél ugyiszinté Tomaszwól északra és keletre, ezekbe a harcokba augusztus 28-án a Balz területéről szintén orosz területre előre vetett saját csapataink eredményesen szóltak bele. Ezekben a harcokban épp úgy, mint a kraszniki ötközésben sok ezer foglyot ejtettünk. Kékel Galicziában csapataink kiváló bravoural és szivességel tartják magukat igen hatalmas ellenséges túlérvével szemben. A déli had-szintéren az utóbbi időben említésre méltó harcok nem folytak. Höfer v zéőrnagy, a vezérkari főnöknek helyettese.

Berlin, aug. 31. A Wolf öngyökség jelenté: a ugyvezérkar a következőket közli: a nagy győzelmekben, a melyekben az orosz hadsereg kelet Poroszországban Tanneubergnél, Hohensteinnél és Ortelburgnál visszavetettük. Hozzávetőleges számlájú szerint harmincezernél több orosz, közte több magasrangú tiszt esett hadifoglyába.

Bess, aug. 31. A Sonn. und Montagszeitung a hadisajtó-zállásról levő tudósítójától vasárnap a következő harci táviratot kapta: déléllott 9 óra 50 perckor az észak keleti harcútrán dülő döntő esata tervezésben folyók, a hangulat optimisztikus, mert a várható események ödvösn elő vannak köztire, hadseregünk reményei és számlái teljesen kielégítőnek tűnnek fel, a balszaryi sikerei sonak használunk az általános terveknek és biztosítják annak keresztülti vitélet.

Déléllott 10 óra 30 perckor — az óriási esata Galiczia északkeleti vidékéken tovább folyók, — az általános helyzet változatlan — este 9 órakor — a monumentális esata tovább folyók, a balszaryi állandóan előnyomulásban en Ghölu fontos esomópont fel.

Bess, aug. 31. A Lombardia és Unione jelentik, hogy az orosz kormány Angliában igen erőfeszsen tiltakozott Angliának Egyptomban fogantatosított katonai intézkedése ellen.

Olaszország állítog azt jelentette ki, hogy semlegeségénél fogva joga van mint eddig, ezentúl is kereskedelmi és hadihajóinak egyaránt szabad utat és tartózkodást követelni egyiptomi kikötőkben és vízekben — az Unione szerint Olaszország Londonban fenyegető étel kijelentette, hogy nem szivesen ugyan, de kénytelen volna intézkedést tenni abban az esetben, ha Egyptom angol gyarmattá proklamáltatnók

Miniszterelnök sajtóosztálya

SZAVOY-SZALLODA

BUDAPEST VIII. JÓZSEF KÖRÜT 10.

Modern szálloda újonnan berendezve, légfűtés, hideg és melegvíz minden szobában, lift éjjel-nappal.
RENDES SZIDOR tulajdonos személyes vezetése alatt.EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától
fűtés, világítás és kiszolgálással. A szobák feltöltött tiszták.

Hosszabb tartózkodásnál engedély. Újonnan bevezetett Penzió-rendszer, napi ellátás 4 koronától. Napi háromszori étkezés. — HAVI SZOÁK 90 KORONÁERT.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézetű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratorium és tanműhelyekkel kiegészítve

Elektrotechnikai és gépjáratási technikai tanintézet

mindazoknak, kik magukat elektrotechnikusokká (gyári hivatalnokoknak stb.) elnevelni és gyakorlatilag két évfolyamon át önjárat kiképeztetni.

Felvételi életkor: 14-től 20 év. Előképzettség: 4 közep. polgári, kereskedelmi vagy ipariszkola.

Az Igazgatóság: Pozsonyban Széchenyi utca értesítőket, prospektusokat stb. szétküld és közelebbi felvilágosításokat ad.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az ellemesség nem

ÁLL

egyeből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe.

A

„Zalai Közlöny” hirdetői rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről, annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ vaknak az

ALAMIZSNA!

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

50% engedmény

a lakásoknál augusztus hó 25-től kezdve

DARUVAR

FÜRDŐ (Slavoniában.)

Vasas hőforrások és iszapfürdők. Forráshőmérséklet 35-50° C. Kiváló eredmények az összes női bajknál, véréngességnél, oszpos és közvényes bántalmaknál, különösen ischiasnál és gerincbajknál.

Fürdőorvos: DR. SCHUKKER.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készíttetnek

Iffj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen egy kiváló gyártmányai az egyedül valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszerek és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Nagykanizsán kapható: **GELTSCH** és **GRAEF** drogeriában, **REIK GYULA** gyógyszerárban.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.